



Številka: 007-384/2012/11

Ljubljana, dne 24. avgust 2012

EVA: 2012-2330-0198

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE
REPUBLIKE SLOVENIJE

gp.gs@gov.si

ZADEVA: Predlog Zakona o fitofarmaceutskih sredstvih – predlog za obravnavo

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10-ZUKN in 8/12) je Vlada Republike Slovenije na ... seji dne ... izdala naslednji sklep:

»Vlada Republike Slovenije je določila besedilo predloga Zakona o fitofarmaceutskih sredstvih (EVA: 2012-2330-0198) ter ga pošlje v obravnavo Državnemu zboru Republike Slovenije po rednem postopku.«.

Prejmeta:

- Državni zbor Republike Slovenije;
- Ministrstvo za kmetijstvo in okolje Republike Slovenije.

2.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

- dr. Vida Čadonič Špelič, po pooblastilu ministra direktorica Fitosanitarnе uprave Republike Slovenije;
- dr. Jernej Drofenik, sekretar.

2.b Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu Državnega zbora:

- Franc Bogovič, minister;
- Branko Ravnik, državni sekretar;
- dr. Vida Čadonič Špelič, po pooblastilu ministra direktorica Fitosanitarnе uprave Republike Slovenije;
- dr. Jernej Drofenik, sekretar.

3. Gradivo se sme objaviti na svetovnem spletu:

DA

4.a Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem oziroma skrajšanem postopku v Državnem zboru RS z obrazložitvijo razlogov:

Vlada RS predlaga Državnemu zboru RS, da predlog zakona v skladu s Poslovnikom Državnega zbora RS (Uradni list RS, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo in 105/10) obravnava po rednem postopku.

4.b Predlog za skrajšanje poslovniških rokov z obrazložitvijo razlogov:

Predlagamo, da se gradivo obravnava na seji OG 28. 8. 2012 ter na seji Vlade RS 30. 8. 2012. Skladno z Normativnim programom dela Vlade RS mora biti Zakon o fitofarmaceutskih sredstvih na vladi obravnavan do 5. 9. 2012.

Vlada Republike Slovenije je preko Stalnega predstavništva Republike Slovenije pri Evropski uniji, dne 22. 3. 2012, z dopisom Evropske komisije št. SG-Greffe(2012)D/4994 z dne 22. 3. 2012, prejela uradni opomin Evropske komisije (v nadaljnjem besedilu: Komisija) zaradi nenotifikacije nacionalnih predpisov za prenos Direktive 2009/128/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti za doseganje trajnostne rabe pesticidov (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2009/128/ES) v pravni red Republike Slovenije.

Republika Slovenija je v zvezi s tem Komisiji pojasnila, da za izpolnitev obveznosti iz 23. člena Direktive 2009/128/ES načrtuje sprejem Zakona o fitofarmaceutskih sredstvih, s katerim bodo določbe Direktive 2009/128/ES v celoti prenesene v pravni red Republike Slovenije. Z navedenim odgovorom se je Republika Slovenija zavezala, da bo naveden zakon sprejet najpozneje do 31. decembra 2012.

5. Kratak povzetek gradiva

V letu 2009 je bila sprejeta Direktiva 2009/128/ES Evropskega parlamenta in Sveta o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti za doseganje trajnostne rabe pesticidov. Na ta način EU uvaja enotna merila z namenom zmanjševanja tveganj in vplivov uporabe pesticidov na zdravje ljudi in okolje ter s spodbujanjem uporabe integriranega varstva rastlin pred škodljivimi organizmi in alternativnih pristopov ali tehnik, kot so nekemične alternative pesticidom.

Direktiva ureja sistem izobraževanja glede uporabe in tveganj povezani z uporabo FFS, obvezno testiranje aplikacijske tehnike, omejevanje uporabe tretiranje iz zraka, omejevanje uporabe na območjih virov pitne vode in posebnih območjih, ravnanje z FFS od nakupa do odstranjevanja, uvedba obveznega sistema integriranega varstva rastlin, vključno s svetovanjem in izvedbo krovnega nacionalnega akcijskega plana, ki bo določal in spremljal doseganje zastavljenih ciljev. Vsebine, ki jih je potrebno prenesti v naš pravni red, so v veliki večini že zajete po obstoječi zakonodaji, predvsem: izobraževanja glede uporabe in tveganj povezani z uporabo FFS, obvezno testiranje aplikacijske tehnike, omejevanje uporabe tretiranje iz zraka, omejevanje uporabe na območjih virov pitne vode in posebnih območjih, ravnanje z FFS od nakupa do odstranjevanja. Navedene vsebine se z novim zakonom ne spreminjajo bistveno, spremembe se nanašajo predvsem na izkušnje, ki smo jih z izvajanjem vsebin pridobili v preteklih letih.

Z novim zakonom o FFS bodo prenesene v naš pravni red določbe Direktive o trajnostni rabi FFS (Direktiva 2009/128/ES) in del določb iz uredbe o statistiki FFS (Uredba (ES) št. 1185/2009) in sistem ocenjevanja fitofarmaceutskih sredstev v skladu s Uredbo (ES) št. 1107/2009. Novi zakon o FFS ne bo urejal področja registracije FFS, ker je to področje urejeno z uredbo (Uredba (ES) št. 1107/2009), ki velja neposredno, bo je za njeno sprejeta uredba Vlade.

Najpomembnejše novosti predlaganega novega Zakona o fitofarmaceutskih sredstvih:

NACIONALNI AKCIJSKI PROGRAM

Direktiva nalaga državam članicam, da sprejmejo nacionalne akcijske programe (NAP) za določanje ciljev, ukrepov in časovnih razporedov za zmanjšanje tveganj in vplivov uporabe FFS na zdravje ljudi in okolje ter za vzpodbujanje razvoja in uvedbe integriranega varstva rastlin pred škodljivimi organizmi in alternativnih pristopov ali tehnik, da bi se zmanjšala odvisnost od uporabe FFS. NAP vključujejo tudi kazalnike za spremljanje uporabe FFS.

Pri oblikovanju in spreminjanju NAP se upoštevajo zdravstveni, socialni, ekonomski in okoljski vplivi predvidenih ukrepov, posebni regionalni in lokalni pogoji.

NAP je eden ključnih dokumentov, ki bo za doseganje ciljev NAP vključeval izobraževanje uporabnikov, testiranje aplikacijske tehnike, integrirano varstvo rastlin in ostale ukrepe kmetijske politike, za doseganje zastavljenih ciljev.

INTEGRIRANO VARSTVO RASTLIN

Direktiva nalaga državam članicam, da sprejmejo vse potrebne ukrepe za vzpodbujanje varstva rastlin pred škodljivimi organizmi z nizko uporabo FFS, ki zajema integrirano varstvo rastlin pred škodljivimi organizmi in ekološko kmetovanje.

Integrirano varstvo rastlin postane s 1. 1. 2014 splošna kmetijska praksa in za izvajanje teh zahtev ne bo mogoče nameniti oz. pridobiti kmetijsko okoljskih plačil.

Uvedba integriranega varstva rastlin, kot osnovni standard kmetijske proizvodnje, bo spremenil obstoječi sistem integrirane pridelave.

UKREPI ZA VAROVANJE VODNEGA OKOLJA IN PITNE VODE

Direktiva nalaga državam članicam izvedbo dodatnih ukrepov za varovanje vodnega okolja in zalog pitne vode pred vplivom FFS, ki morajo biti skladni s predpisi, ki urejajo vode in predpisi, ki urejajo dajanje FFS v promet. Ti ukrepi vključujejo zlasti: (a) dajanje prednosti tistim FFS, ki se ne razvrščajo kot nevarni za vodno okolje; (b) uporabo naprav z majhnim zanašanjem škropiva, zlasti v visokih nasadih; (c) preprečevanje površinskega odtekanja, drenaže ali zanašanja FFS izven mesta nanašanja; (č) določitev zaščitnih pasov za varovanje podzemnih in površinskih voda, kjer se FFS ne smejo uporabljati ali skladiščiti, (d) zmanjševanje ali prepoved nanašanja FFS ob cestah, železniških progah, zelo prepustnih površinah ali drugih infrastrukturah v bližini površinskih ali podzemnih voda ali vzdolž njih ali na neprepustnih površinah z velikim tveganjem odtekanja v površinske vode ali kanalizacije.

UKREPI ZA PREPOVEDI OZ. ZMANJŠEVANJE UPORABE FFS NA POSEBNIH OBMOČJIH

Posebna območja v skladu z Direktivo so zavarovana območja v skladu s predpisi, ki urejajo vode (vodovarstvena območja) in predpisi, ki urejajo ohranjanje narave, neposredna bližina območjih javnih parkov in vrtov, športnih, rekreacijskih, šolskih in otroških igrišč, okolica zdravstvenih ustanov in stanovanjskih objektov, nedavno tretirane površine, ki jih uporabljajo kmetijski delavci ali imajo dostop do njih. Zakon predvideva sprejetje ukrepov za zaščito posebnih območij zaradi uporabe fitofarmaceutskih sredstev.

PROGRAMI OBVEŠČANJA IN OSVEŠČANJA JAVNOSTI O TVEGANJIH V ZVEZI S FFS

Direktiva nalaga državam članicam, da sprejmejo ukrepe za obveščanje širše javnosti ter za vzpodbujanje in pospeševanje programov za informiranje in osveščanje ter dostopnost točnih in uravnoteženih informacij o FFS širši javnosti, še zlasti o tveganju ter morebitnih akutnih in kroničnih učinkih za zdravje ljudi, neciljne organizme in okolje zaradi njihove uporabe ter o uporabi drugih nekemičnih možnosti. Vzpostaviti je potrebno tudi sisteme za zbiranje informacij o pojavljanju akutne zastrupitve s FFS ter lahko tudi o razvoju kronične zastrupitve v skupinah, ki so redno izpostavljene FFS (npr. kmetje).

SISTEM USPOSABLJANJA UPORABNIKOV DISTRIBUTERJEV IN SVETOVALCEV FFS

Direktiva določa, da morajo države članice zagotoviti, da se poklicni uporabniki, distributerji in svetovalci FFS strokovno usposobijo o pravilni uporabi FFS in pridobijo potrdilo o strokovni usposobljenosti. Novost je, da se bodo morali tisti, ki v kmetijski svetovalni službi svetujejo o uporabi FFS, udeleževati usposabljanj kot svetovalci FFS in pridobiti ter obnavljati potrdila o usposabljanju v

zvezi s FFS.

Sistem izobraževanja uporabnikov, prodajalcev in svetovalcev je v Sloveniji že vzpostavljen. Zakon predvideva manjše spremembe v smislu obstoječega sistema. Spremembe se nanašajo predvsem na dvig kakovosti izobraževanja.

SISTEM PRODAJE FFS

Direktiva določa, da morajo države članice urediti način prodaje FFS za poklicne uporabnike in druge uporabnike. Tako lahko FFS namenjena za poklicno uporabo kupijo samo poklicni uporabniki s potrdilom, za nepoklicne uporabnike pa so namenjena druga, manj nevarna sredstva v drugačni embalaži, za katera ni treba imeti potrdil o usposabljanju.

Sistem prodaje fitofarmaceutskih sredstev je v Sloveniji že vzpostavljen. Na nov se ovrednotijo pogoji glede prodaje FFS nepoklicnim uporabnikom.

SISTEM OBVEZNIH TEHNIČNIH PREGLEDOV NAPRAV ZA NANAŠANJE FFS IN POGOJI ZA DAJANJE NOVIH NAPRAV NA TRŽIŠČE

Sistem **obveznih tehničnih pregledov naprav** za nanašanje FFS je v Sloveniji **že vzpostavljen**.

Tudi **pogoji za dajanje novih naprav na tržišče**, sistem certificiranja in nadzor so urejeni z veljavnim zakonom o FFS in pravilnikom ministra. Novost je, da je z izdajo nove Direktive 2009/127/ES to področje **prešlo v pristojnost ministrstva za gospodarstvo**. To je tudi že izdalo spremembo pravilnika o strojih, ki začne veljati 15. decembra 2011.

PRISTOJBINE

Zakon na novo opredeljuje, da je v zvezi z ocenjevanjem aktivnih snovi oz. FFS, potrebno plačati pristojbine v skladu s predpisi Vlade.

6. Presoja posledic

a)	na javnofinančna sredstva v višini, večji od 40 000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	DA
b)	na usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	DA
c)	administrativne posledice	DA
č)	na gospodarstvo, posebej na mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	DA
d)	na okolje, kar vključuje tudi prostorske in varstvene vidike	DA
e)	na socialno področje	NE
f)	na dokumenta razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none">- na nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja,- na razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna- na razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij	NE

7.a Predstavitev ocene finančnih posledic, višjih od 40 000 EUR

/samo, če izbere DA pod točko 6a/

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t+1	t+2	t+3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov državnega proračuna	+ 374.154,00	+178.434,00	+178.434,00	+178.434,00
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) obveznosti za druga javna finančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a. Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra ukrepa, projekta/Naziv ukrepa, projekta	Šifra PP /Naziv PP	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t+1
Fitosanitarna uprava RS		428710 / Fitofarmaceutvska sredstva	402.879,95	402.879,95
SKUPAJ:				
II.b. Manjkajoče pravice porabe se bodo zagotovile s prerazporeditvijo iz:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra ukrepa, projekta/Naziv ukrepa, projekta	Šifra PP /Naziv PP	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t+1
SKUPAJ:				
II.c. Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov oz. povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki		Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t+1	

SKUPAJ:		

/OBRAZLOŽITEV:

Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu:

Prihodki proračuna:

V povezavi s predlaganim vladnim gradivom je predvideno povečanje prihodkov državnega proračuna, zaradi strokovnega ocenjevanja aktivnih snovi in pripravkov v skladu s uredbo Sveta (1107/2009). Uredba Sveta državam članicam nalaga izvedbo ocenjevanja aktivnih snovi za potrebe skupnosti, kot tudi ocenjevanja pripravkov za potrebe nacionalne registracije fitofarmaceutskih sredstev ali za potrebe nacionalnih postopkov, vključno z izdajo dovoljenja.

Predviden obseg prihodkov temelji na obsegu predvidenega dela glede na pretekle izkušnje, ob upoštevanju, da je Slovenija zadolžena za izdelavo evropske ocene za eno aktivno snov v letu 2012, kjer se predvidevata dva vlagatelja.

Glede nato, da gre za nov predpis, ki spreminja trenutne postopke in njihovo zahtevnost, se navedene vrednosti lahko smatrajo zgolj kot predvidevanja za v prihodnje. Prihodki proračuna iz tega naslova se lahko povečajo ali tudi zmanjšajo, predvsem v odvisnosti od števila posameznih postopkov in tudi od načina izvajanja nove uredbe Sveta.

Vrednosti posameznih strokovnih ocen v odvisnosti od postopka so določene na podlagi dosedanjih podatkov glede porabe časa za izvedbo posamezne ocen ali postopka.

Sredstva za izvajanje administrativnih postopkov določenih v novem zakonu:

Aktivnosti pristojnega organa povezane z usposabljanjem izvajalcev ukrepov FFS, prodajalcev in svetovalcev, aktivnosti v zvezi s testiranjem naprav za nanašanje in aktivnosti v zvezi s prodajo FFS, se nanašajo na administrativne aktivnosti, ki jih pristojen organ že izvaja in ne bodo dodatno obremenile proračuna.

Sredstva za izvajanje Nacionalnega akcijskega plana in aktivnosti v zvezi s integriranim varstvom rastlin:

Nacionalni akcijski plan bo predvideval ukrepe za zmanjšanje tveganja zaradi rabe FFS. Zakon predvideva izdelavo nacionalnega akcijskega plana in posledično predlagane ukrepe, ki pa lahko imajo finančne posledice. Finančne posledice bodo odvisne predvsem od sprejetih ukrepov, zato jih je v tem delu težko ovrednotiti. Ukrepi, ki pa bodo imeli finančne posledice, se bodo nanašali na ukrepe kmetijsko okoljskih ukrepov iz nove finančne perspektive 2014-2020. Glede nato, da sta oba dokumenta, tako Nacionalni akcijski plan, kot tudi ukrepi kmetijske politike v novi finančni perspektivi, v fazi priprave, je finančno ovrednotenje v tej fazi nemogoče. Nacionalni akcijski plan bo sprejela vlada, natančno finančno ovrednotenje bo predloženo.

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic, nižjih od 40 000 EUR

-

8. Predstavitev sodelovanja javnosti

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja	DA
--	-----------

Predstavitev izhodišč novega zakona:

V mesecu aprilu leta 2011 so bila predstavljena izhodišča novega zakona nevladnim organizacijam, strokovnim službam s področja kmetijstva in interesnim skupinam s področja kmetijstva. Na predstavitvi so bili podani predlogi in mnenja na posamezne vsebine.

Javna obravnava:

Datum objave: 14. 08. 2011.

V razpravo so bili vključeni:

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije, Trgovinska zbornica Slovenije, Inštitut za hmeljarstvo in pivovarstvo Žalec, Inštitut za varovanje zdravja, Gospodarsko združenje proizvajalcev fitofarmaceutskih sredstev, Čebelarska zveza Slovenije, Sindikat kmetov Slovenije, Kmetijsko gozdarski zavod Nova Gorica, Zveza potrošnikov Slovenije, Statistični urad Republike Slovenije, Biotehniška fakulteta v Ljubljani, Zadrúžna zveza Slovenije, Anton Komat, neodvisni raziskovalec, dr. Gorazd Pretnar, Društvo ECHO.

Mnenja, predloge, pripombe so podali:

- Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije
- Trgovinska zbornica Slovenije,
- Inštitut za hmeljarstvo in pivovarstvo Žalec,
- Gospodarsko združenje proizvajalcev fitofarmaceutskih sredstev,
- Biotehniška fakulteta v Ljubljani,
- Zadrúžna zveza Slovenije,
- Statistični urad Republike Slovenije.

Upoštevani so bili:

- V pretežni meri.

Večina pripomb je bila pri upoštevana ali usklajena z zainteresirano javnostjo.

Bistvena odprta vprašanja:

Bistveno odprto vprašanje je ostalo vprašanje časovnike testiranja naprav za nanašanje, kjer je KGZS predlagala, da se testiranje izvaja na pet let in po letu 2020 na tri leta.

V Sloveniji izvajamo testiranje naprav za nanašanje že več kot 10 let, testiranje se izvaja na vsake 2 leti. Podatki testiranja kažejo, da več kot 60% naprav po preteku 2 letnega obdobja ne izpolnjuje zahtev glede ustreznosti naprav, kar pomeni, da takšen delež naprav predstavlja veliko tveganje za okolje predvsem zaradi možnih točkovnih onesnaženj. Iz vidika ciljev zakona, ki predvideva predvsem aktivnosti za zmanjšanje tvegan zaradi rabe FFS, bi predlagana rešitev KGZS bistveno poslabšala obstoječe stanje varovanja okolja in zdravja ljudi, predvsem uporabnikov FFS, ki naprave uporabljajo.

Predlagana časovnica, ki izvira iz Direktive 128/2009 EC je mišljena predvsem za države članice, ki sistema testiranja še nimajo vzpostavljenega (kot na primer Romunija in Bolgarija) in ga bodo šele vzpostavile. Države, ki imajo sistem že vzpostavljen, pa ohranjajo obstoječo časovnico.

Predlagan zakon v delu, ki se nanaša na testiranje naprav za nanašanje ohranja obstoječi standard, hkrati pa predvideva povečanje kakovosti izvajanja testiranja naprav za nanašanje in preko Nacionalnega akcijskega plana predvideva tudi ukrepe kmetijske politike za nakup novih naprav za nanašanje, ki bi še zmanjšale negativne vplive na okolje in zdravje ljudi.

Javnost je bila vključena v pripravo gradiva v skladu z Zakonom o dostopu do informacij javnega značaja, kar je razvidno v predlogu predpisa.

9. Predstavitev medresorskega usklajevanja		
/Gradivo je bilo poslano v medresorsko usklajevanje:		
<ul style="list-style-type: none"> • Ministrstvo za infrastrukturo in prostor, • Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo, • Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport, • Ministrstvo za obrambo, • Ministrstvo za pravosodje in javno upravo, • Ministrstvo za finance, • Ministrstvo za zdravje, • Služba Vlade RS za zakonodajo. 		
/Datum pošiljanja: 18.06.2012		
/Gradivo je usklajeno:	v celoti	
	Bistvena odprta vprašanja: /	
	Priložiti mnenja organov, s katerimi gradivo ni usklajeno: /	
<ul style="list-style-type: none"> • Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo • Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport • Ministrstvo za pravosodje in javno upravo • Ministrstvo za finance • Ministrstvo za zdravje • Služba Vlade RS za zakonodajo • Statistični urad RS (po uskladitvi dne 24. 8. 2012 se pripomba z dne 23. 8. 2012 glede pomena izraza »poklicni uporabnik« umakne). 		
10. Gradivo je lektorirano		DA
11. Zahteva predlagatelja za		
a)	obravnavo neusklajenega gradiva	NE
b)	za nujnost obravnave	NE
c)	obravnavo gradiva brez sodelovanja javnosti	NE
12. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti		DA
13. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade		DA
14. Gradivo je pripravljeno na podlagi sklepa vlade št. ... z dne ...		

Franc Bogovič,
minister

Predlog Zakona o fitofarmacevtskih sredstvih

I. UVOD

Veljavni zakon o fitofarmacevtskih sredstvih (ZFfS) je bil sprejet leta 2001, predhodno je bilo področje registracije in dajanja v promet fitofarmacevtskih sredstev urejeno s krovnim zakonom o zdravstvenem varstvu rastlin. Glavni razlog ločitve fitofarmacevtskih sredstev (FFS) od zdravstvenega varstva rastlin je bil razvoj obeh zakonodaj na nivoju EU v svojo specifično smer.

V letu 2007 je bila sprejeta EU Tematska strategija o trajnostni uporabi pesticidov, z namenom celovite obravnave področja pesticidov in s ciljem zmanjševanja tveganj in škodljivih učinkov pesticidov na zdravje ljudi in okolje. Za izvajanje te strategije sta Evropski parlament in Svet EU leta 2009 sprejela paket nove EU zakonodaje za področje pesticidov. Paket vključuje naslednje predpise:

- Direktivo 2009/128/ES Evropskega parlamenta in Sveta o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti za doseganje trajnostne rabe pesticidov (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2009/128/ES)
- Uredbo (ES) št. 1107/2009 Evropskega parlamenta in Sveta o dajanju fitofarmacevtskih sredstev v promet (v nadaljnjem besedilu: Uredba 1107/2009/ES), ki je razveljavila Direktivo 91/414/EGS o dajanju fitofarmacevtskih sredstev v promet
- Direktivo 2009/127/ES Evropskega parlamenta in Sveta o spremembah Direktive o strojih glede strojev za nanašanje pesticidov (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2009/127/ES)
- Uredbo (ES) št. 1185/2009 Evropskega parlamenta in Sveta o statističnih podatkih o pesticidih (v nadaljnjem besedilu: Uredba 1185/2009/ES)

Pesticidi so fitofarmacevtska sredstva (FFS), ki se uporabljajo v kmetijstvu in biocidni proizvodi, ki se uporabljajo za druge namene. V Sloveniji je področje FFS urejeno z zakonom o fitofarmacevtskih sredstvih in področje biocidnih proizvodov z zakonom o biocidnih proizvodih. Ker se je področje biocidnih pripravkov začelo na nivoju EU sistemsko urejati kasneje kot FFS in zato vsi vidiki ter izkušnje izvajanja zakonodajnih ukrepov za biocidne proizvode še niso ovrednoteni, je področje uporabe navedenega paketa pesticidne zakonodaje trenutno omejeno samo na FFS.

Uskladitev slovenske zakonodaje z novo EU zakonodajo pomeni določene spremembe glede ureditve področja FFS v Sloveniji. V pravni red Slovenije je treba prenesti določbe Direktive 2009/128/ES in Direktive 2009/127/ES ter urediti določbe za izvajanje Uredbe 1107/2009/ES, ki sicer velja neposredno v vseh državah članicah in njenih določb ni potrebno prenašati v pravni red. V skladu s predpisi na področju statistike za izvajanje Uredbe 1185/2009/ES ni potrebno sprejeti novega predpisa.

Direktiva 2009/127/ES je bila že prenesena v slovenski pravni red s Pravilnikom o spremembah in dopolnitvah pravilnika o varnosti strojev (Uradni list RS, št. 66/10), ki ga je izdal minister, pristojen za gospodarstvo.

Z novim zakonom o fitofarmacevtskih sredstvih, ki bo nadomestil veljavni zakon o fitofarmacevtskih sredstvih, bodo prenesene določbe Direktive 2009/128/ES in nekatere določbe za izvajanje Uredbe 1107/2009/ES, katere izvajanje je sicer urejeno z Uredbo o izvajanju Uredbe (ES) o dajanju fitofarmacevtskih sredstev v promet (Uradni list RS, št. 86/11).

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM ZAKONA

1.1. Ocena stanja

S sprejetjem Zakona o fitofarmacevtskih sredstvih (ZFfS, Uradni list RS, št. 11/01) v letu 2001, je bilo področje FFS v Sloveniji prvič celovito urejeno s posebnim zakonom. V ZFfS je bil določen pravni okvir glede registracije FFS, prometa FFS, pogojev uporabe FFS, vodenje registra FFS in registra pravnih in fizičnih oseb, ki se ukvarjajo s prometom FFS, sporočanje podatkov in vodenje evidenc v zvezi s FFS, tehnične zahteve za naprave za nanašanje FFS, usposabljanje izvajalcev varstva rastlin, prodajalcev FFS in odgovornih oseb za FFS. Določbe ZFfS v zvezi z registracijo FFS in prometom FFS so prenašale EU zahteve iz Direktive 91/414/EEC o dajanju fitofarmacevtskih sredstev v promet, ostale določbe ZFfS pa so bile nacionalno urejene.

ZFfS je urejal tudi naloge in pristojnosti državnih organov, javnih služb in izvajalcev strokovnih nalog na navedenem področju ter dolžnosti in obveznosti uporabnikov FFS in pravnih in fizičnih oseb, ki so opravljale promet s FFS. Z uveljavitvijo ZFfS je bila v letu 2001 dana pravna podlaga za vzpostavitev z EU usklajenimi strokovnimi in administrativnimi standardi na področju registracije FFS in dajanja v promet FFS, vključno z nadzorom. Hkrati pa je ZFfS omogočal vzpostavitev in izboljšave na področju pregledov naprav za nanašanje FFS, vzpostavitev sistema obveznega usposabljanja izvajalcev varstva rastlin, prodajalcev in odgovornih oseb za ter vzpostavitve potrebnih evidenc in registrov za izvajanje zakona (register registriranih FFS, register pravnih in fizičnih oseb, ki se ukvarjajo s prometom s FFS, evidenca podatkov o prometu s FFS, evidenca oseb, ki so opravile usposabljanje iz fitomedicine, register pregledanih naprav za nanašanje FFS). ZFfS je dal tudi pravno podlago za sprejetje in uveljavitev podzakonskih predpisov (pravilnikov), ki v skladu s predpisi EU ali nacionalno podrobneje urejajo to področje.

ZFfS je kot osrednji odgovorni organ opredelil Upravo RS za varstvo rastlin in semenarstvo, kot organ v sestavi takratnega Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, ki se je v letu 2003 preimenovala v Fitosanitarno upravo Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Uprava). Uprava vodi upravne in strokovne postopke glede registracije FFS in izdaje dovoljenj v zvezi s FFS, vpisa v register pravnih in fizičnih oseb, ki se ukvarjajo s prometom FFS, zbira podatke o prometu s FFS, vodi postopke imenovanja izvajalcev usposabljanja o ravnanju s FFS, vodi postopke imenovanja izvajalcev pregledov naprav za nanašanje FFS, izvaja strokovne naloge ocenjevanja aktivnih snovi za potrebe EU, sodeluje s pristojnimi organi EU in drugih držav članic na področju registracije FFS, ter z njimi izmenjuje podatke, kadar tako sodelovanje oziroma izmenjavo podatkov zahtevajo predpisi EU. Naloge inšpekcijskega nadzora so bile z ZFfS podeljene kmetijski in fitosanitarni ter v določenem delu zdravstveni inšpekciji.

ZFfS je bil prvič spremenjen in dopolnjen v letu 2004. Spremembe so se nanašale na spremenjeno zakonodajo na nivoju EU in spremenjene okoliščine zaradi vstopa Slovenije v EU. Druga sprememba in dopolnitev iz leta 2007 pa je uvedla spremenjen način prodaje FFS. Do vseh FFS so lahko dostopale samo osebe, ki so pridobile ustrezno potrdilo o znanju iz fitomedicine. Dodane so bile možnosti paralelnega uvoza identičnih FFS iz drugih držav članic in možnost medsebojnega priznavanja registracij FFS s primerljivimi državami EU v nujnih primerih.

Registracija FFS

Pred sprejetjem ZFfS je registracija FFS potekala po Zakonu o zdravstvenem varstvu rastlin (Uradni list RS, št. 82/94). Postopek registracije je temeljil na pozitivnem mnenju komisije za FFS na podlagi omejenih podatkov o lastnostih FFS. V postopku registracije niso bile izdelane ocene tveganja, ki jih ima FFS na okolje in zdravje ljudi, ampak je ocena temeljila izključno samo na lastnostih FFS.

Tudi postopek registracije je odstopal od standardov, ki so veljali na območju EU. Z uveljavitvijo ZFfS so bile dane pravne podlage, ki so omogočile začetek izvajanja strokovnih ocen tveganja FFS na področjih toksikologije, ekotoksikologije, usode in obnašanja v okolju, ostankov FFS, fizikalno kemijskih lastnosti in analitskih metod ter učinkovitosti FFS.

Zaradi prilagoditve novim zahtevam pravnega reda EU so se v obdobju pristopanja k EU izvajali projekti z namenom strokovnega izobraževanja strokovnjakov za izvajanje zelo specifičnih strokovnih ocenjevanj FFS. Posebna znanja potrebna za ocenjevanje FFS se nanašajo na

področja toksikologije, obnašanja v okolju, ekotoksikologije, ostankov FFS, fizikalno kemijskih lastnosti in analitskih metod ter učinkovitosti FFS. Poleg temeljnih znanj, ki jih je mogoče za to delo pridobiti s posameznimi učnimi programi v okviru univerzitetnega študija, pa ocenjevanje FFS zahteva še specifična znanja glede izpostavljenosti ljudi in okolja FFS, kot posledico rabe FFS. V Sloveniji je trenutno 10 strokovno usposobljenih strokovnjakov, ki izpolnjujejo zahtevani nivo usposobljenosti za izdelavo ocen tveganj FFS s posameznih področij v skladu z EU standardi. Delujejo v okviru javnih zavodov, ki imajo pooblastitev Uprave za izvajanje ocenjevanja FFS. To so: Inštitut za varovanje zdravja RS, Kmetijski inštitut Slovenije, Inštitut za hmeljarstvo in pivovarstvo Slovenije ter Kmetijsko gozdarski zavod Nova Gorica.

V času od uveljavitve navedenega ocenjevanja do danes je bilo opravljenih preko 400 strokovnih ocen FFS.

Slabosti veljavne ureditve so v zelo zahtevni koordinaciji dela posameznih strokovnjakov s strani Uprave. To podaljšuje roke za izdelavo posameznih ocen, ustvarja dodatne administrativne obremenitve zaposlenih na Upravi, otežuje dodatna usposabljanja strokovnjakov in zmanjšuje učinkovitost delovanja sistema registracije FFS. Celoten sistem deluje na način soodvisnosti strokovnjakov, ki so razporejeni na različnih institucijah. V primeru odhoda določenega strokovnjaka, se lahko celoten sistem ocenjevanja FFS za potrebe registracije ustavi.

Direktiva 91/414/EGS je določala pogoje ocenjevanja aktivnih snovi in FFS na način, da je ocenjevanje aktivnih snovi po dogovoru izvajala določena država članica za potrebe celotne Unije, medtem ko je ocenjevanje FFS potekalo na nivoju posamezne države članice, ob upoštevanju ocene aktivne snovi. Ocenjevanje aktivnih snovi za potrebe Unije je obveza vsake države članice, ki mora za te namene zagotoviti ustrezno število strokovnjakov in njihovo visoko strokovno usposobljenost. Po vstopu Slovenije v EU smo prevzeli tudi obveznosti vezane na ocenjevanje aktivnih snovi za potrebe Unije.

Uredba 2007/737/ES je določila Slovenijo za poročevalko, ki mora oceniti eno aktivno snov iz skupine predlaganih snovi. Tako je Uprava v letu 2010 uspešno izpeljala strokovno oceno aktivne snovi za potrebe Unije.

Uredba 2010/1141/ES je določila novo skupino aktivnih snovi, ki morajo biti ocenjene za potrebe Unije. Sloveniji je bila dodeljena ena aktivna snov. Postopki ocenjevanja se bodo začeli v začetku septembra 2012.

Z vidika ocenjevanja aktivnih snovi je koordinacija strokovnjakov ocenjevalcev in njihovo ažurno delovanje zelo pomembno, predvsem zaradi natančno določenih rokov izvedbe posameznih aktivnosti. Zato je potrebno razmišljati v smeri združevanja strokovnjakov na enem mestu, stalnega vzdrževanja strokovnega potenciala in povečanja učinkovitost delovanja celotnega sistema ocenjevanja in registracije FFS.

V letu 2009 je bila sprejeta Uredba 1107/2009/ES, ki je začela veljati 14. junija 2011. Namen te uredbe je urediti odobritve aktivnih snovi in registracijo FFS na način, ki zagotavlja visoko raven varstva zdravja ljudi, živali in varovanja okolja, konkurenčnost kmetijstva EU in povečanje prostega pretoka FFS in njihove razpoložljivosti na območju EU. Zato uredba določa obveznosti držav članic EU za zagotavljanje enotnega izvajanja uredbe, ki velja neposredno v vseh državah članicah EU.

Uredba 1107/2009/ES predpisuje postopke v zvezi z odobritvijo aktivnih snovi, varoval, sinergistov in dodatkov na EU nivoju, v zvezi z registracijo FFS na podlagi odobrenih snovi v conah na nivoju držav članic in v zvezi z izdajanjem dovoljenj za FFS na nacionalnem nivoju. Ureja tudi promet in uporabo semena, tretiranega s FFS, pakiranje in označevanje FFS, določa zahteve glede obveznega vodenja podatkov o prometu in uporabi FFS ter predpisuje obveznosti imetnika registracije FFS v zvezi z informacijami o škodljivih vplivih FFS in oglaševanjem FFS. Uredba daje tudi podlago za določitev pristojbin v zvezi s stroški dela povezanimi z izvajanjem uredbe. Ključne novosti Uredbe 1107/2009/ES so uvedba tako

imenovanega conalnega sistema ocenjevanja FFS in določitev izključitvenih kriterijev za odobritev aktivnih snovi.

Za izvajanje Uredbe 1107/2009/ES je Vlada RS sprejela Uredbo o izvajanju Uredbe (ES) o dajanju fitofarmaceutskih sredstev v promet (Uradni list RS, št. 86/2011). S to uredbo je določen pristojni organ, ki je organ v sestavi Ministrstva za kmetijstvo in okolje, kot pristojni organ za izvajanje Uredbe 1107/2009/ES in sodelovanje z Evropsko komisijo, Evropsko agencijo za varno hrano (EFSA) in drugimi državami članicami EU. Za izvajanje uradnega nadzora Uredbe 1107/2009/ES pa je pristojen Inšpektorat Republike Slovenije za kmetijstvo, gozdarstvo, hrano in okolje, ki je organ v sestavi Ministrstva za kmetijstvo in okolje.

Področje ocenjevanja in registracije FFS urejajo naslednji predpisi:

- Uredba o izvajanju Uredbe (ES) o dajanju fitofarmaceutskih sredstev v promet
- (Uradni list RS, št. 86/2011),
- Izvedbena uredba Komisije (EU) št. 540/2011 z dne 25. maja 2011 o izvajanju Uredbe (ES) št. 1107/2009 Evropskega parlamenta in Sveta glede seznama registriranih aktivnih snovi,
- Izvedbena uredba Komisije (EU) št. 541/2011 z dne 1. junija 2011 o spremembi izvedbene Uredbe (EU) št. 540/2011 o izvajanju Uredbe (ES) št. 1107/2009 Evropskega parlamenta in Sveta glede seznama registriranih aktivnih snovi,
- Izvedbena uredba Komisije (EU) št. 542/2011 z dne 1. junija 2011 o spremembi izvedbene Uredbe (EU) št. 540/2011 o izvajanju Uredbe (ES) št. 1107/2009 Evropskega parlamenta in Sveta glede seznama registriranih aktivnih snovi, da se upošteva Direktiva 2011/58/EU o spremembi Direktive Sveta 91/414/EGS za podaljšanje vključitve karbendazima kot aktivne snovi,
- Uredba Komisije (EU) št. 544/2011 z dne 10. junija 2011 o izvajanju Uredbe (ES) št. 1107/2009 Evropskega parlamenta in Sveta glede zahtevanih podatkov o aktivnih snoveh,
- Uredba Komisije (EU) št. 545/2011 z dne 10. junija 2011 o izvajanju Uredbe (ES) št. 1107/2009 Evropskega parlamenta in Sveta glede zahtevanih podatkov o fitofarmaceutskih sredstvih,
- Uredba Komisije (EU) št. 546/2011 z dne 10. junija 2011 o izvajanju Uredbe (ES) št. 1107/2009 Evropskega parlamenta in Sveta glede enotnih načel za ocenjevanje in registracijo fitofarmaceutskih sredstev,
- Uredba Komisije (EU) št. 547/2011 z dne 10. junija 2011 o izvajanju Uredbe (ES) št. 1107/2009 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z zahtevami glede označevanja fitofarmaceutskih sredstev.

Glede na nove zahteve pri postopkih ocenjevanja aktivnih snovi in ocenjevanja FFS na nivoju cone, je z vidika pristojnega organa, organizacija in koordinacija strokovnega ocenjevanja postala še bolj pomembna. Obveznosti, ki sledijo iz novega predpisa terjajo veliko angažiranost pri dnevni komunikaciji med strokovnjaki in državami članicami znotraj cone, kot tudi EU Komisijo in EFSA.

Fitosanitarna uprava RS kot pristojni organ trenutno izvaja ocenjevanje za 7 FFS za namene conalne registracije.

Glede na velik obseg dela v povezavi z ocenjevanjem aktivnih snovi za potrebe Unije, kot tudi ocenjevanjem FFS za potrebe cone, se iz naslova pristojbin v letošnjem letu predvideva višina prilivov v višini 450.000,00 EUR. Vlagatelji so predvsem večja mednarodna podjetja proizvajalcev FFS.

Na nacionalnem nivoju mnenja glede registracije FFS sprejema komisija za FFS, ki je sestavljena iz strokovnjakov s področij zdravstva, kmetijstva in okolja. Ob pozitivnem stališču komisije in soglasju Urada RS za kemikalije pristojni organ izda odločbo o registraciji FFS.

V primerjavi z veljavnim zakonom o fitofarmaceutskih sredstvih predlagani novi zakon ne bo več podrobneje urejal postopka registracije FFS, saj je ta že predpisan z Uredbo 1107/2009/ES.

Novi zakon bo določal le pristojne organe, pogoje in postopke v zvezi z imenovanjem strokovnjakov za izvajanje ocenjevanja aktivnih snovi in FFS, določbe v zvezi z vrstami in višinami pristojbin ter pogoje, ki jih morajo izpolnjevati institucije, ki izvajajo teste učinkovitosti FFS.

Promet FFS

Veljavni zakon o fitofarmaceutskih sredstvih in Pravilnik o pogojih, ki jih morajo izpolnjevati pravne in fizične osebe za promet s fitofarmaceutskimi sredstvi (Uradni list RS, št. 68/2002, 73/2005), Pravilnik o vpisu in izbrisu iz registra pravnih in fizičnih oseb za trgovanje s fitofarmaceutskimi sredstvi (Uradni list RS, št. 58/2001, 64/2005, 66/2007), Pravilnik o ravnanju z zalogami fitofarmaceutskih sredstev po prenehanju registracije (Uradni list RS, št. 59/2003, 6/2005) in Pravilnik o pogojih in kriterijih za določitev fitofarmaceutskih sredstev za prodajo brez predložitve dokazila o opravljenem strokovnem usposabljanju (Uradni list RS, št. 103/2007, 100/2010) določajo pogoje, ki jih morajo izpolnjevati pravne ali fizične osebe, ki opravljajo promet s FFS. Pogoji se nanašajo na ustrezne prostore za shranjevanje nevarnih snovi, pogoje glede kadrov, ki opravljajo promet in svetujejo glede varnega ravnanja s FFS in pogojev glede opreme za izvajanje dejavnosti. Pravne in fizične osebe, ki opravljajo promet s FFS morajo biti vpisane v register pravnih in fizičnih oseb za promet s FFS. Register vodi Fitosanitarna uprava RS. Trenutno je v registru 400 pravnih in fizičnih oseb, ki izvajajo promet s FFS in izpolnjujejo predpisane pogoje. Vpis v register ni potreben za cvetličarne in prodajalne z neživilskim blagom, ki lahko izvajajo promet samo s FFS, ki niso označeni z nobenim znakom za nevarnost v skladu s predpisi, ki urejajo področje kemikalij.

Pravne ali fizične osebe, ki opravljajo promet s FFS, morajo enkrat leto poročati Fitosanitarni upravi RS glede prometa s FFS. Podatki o prometu so podlaga za izvajanje ukrepov na področju FFS, pomoč drugim državnim organom, ki izvajajo monitoringe nevarnih snovi v živilih, vodi in okolju ter Statističnemu uradu RS pri zbiranju statističnih podatkov.

Veljavni zakon določa, da se FFS lahko prodaja samo uporabnikom, ki imajo veljavno potrdilo o opravljenem izobraževanju iz fitomedicine in so usposobljeni za rokovanje in ravnanje s FFS. Uporaba FFS, ki izkazujejo manjše tveganje in so formulirani v manjša pakiranja, se lahko prodajajo tudi uporabnikom, ki niso pridobili ustreznega znanja. Zaradi zlorab pri nakupu FFS, novi zakon predvideva preverjanje identitete uporabnika.

Direktiva 2009/128/ES v 6. členu določa zlasti zahteve glede prodaje FFS končnemu uporabniku in zagotavljanje konkretnega svetovanja o varnostnih navodilih za zdravje ljudi in okolje ob samem nakupu FFS. Nepoklicnim uporabnikom, ki običajno nimajo enake izobrazbe ali niso enako usposobljeni, je treba svetovati predvsem o varnem ravnanju s FFS, varnem skladiščenju FFS in odstranjevanju embalaže. Prodajo FFS je potrebno omejiti na uporabnike, ki imajo ustrezno znanje o ravnanju in uporabi FFS.

Zahteve iz 6. člena Direktive 2009/128/ES so ustrezno prenesene že z veljavnim zakonom in podzakonskimi predpisi. Nov zakon zato ne spreminja bistveno obstoječega sistema, ampak le prenaša določene pomembne določbe in obveznosti iz veljavnih podzakonskih predpisov v nov zakon, zaradi zagotavljanja boljše in preglednejše systemske ureditve.

Uporaba FFS

Veljavni zakon o fitofarmaceutskih sredstvih in Pravilnik o dolžnostih uporabnikov fitofarmaceutskih sredstev (Uradni list RS, št. 62/2003, 5/2007, 30/2009) določa pogoje in obveznosti, ki jih morajo izpolnjevati uporabniki FFS z namenom zmanjšanja negativnih vplivov na okolje in zdravje ljudi zaradi uporabe FFS:

- FFS se mora uporabljati v skladu z etiketo in navodilom za uporabo,
- s FFS se ravna pri pripravi škropilne brozge pred tretiranjem, z ostanki škropilne brozge v rezervoarjih naprav po tretiranju ter čiščenje naprav, uporabljenih pri tretiranju, skladišči oziroma shranjuje se jih na način, ki ne ogroža zdravja ljudi in okolja,

- FFS se uporablja na način, da preprečuje tveganje za čebele ter da se preprečuje zanašanje FFS,
- FFS se uporablja ob upoštevanju dobre prakse varstva rastlin in dobre kmetijske prakse pri uporabi s FFS tretiranega semena,
- uporabniki so dolžni voditi evidenco o rabi FFS.
- uporabniki so dolžni upoštevati tudi določbe predpisov s področja voda, odpadkov in varnosti pri delu.

Direktiva 2009/128/ES v 13. členu določa, da so pri ravnanju s FFS, vključno s skladiščenjem, pripravo škropilne brozge ter čiščenjem naprav za nanašanje FFS po uporabi, ter pri ponovni uporabi in odstranjevanju škropilne brozge, prazne embalaže in ostankov pesticidov, lahko ljudje in okolje hitro izpostavljeni. Zato je treba predvideti posebne ukrepe, ki obravnavajo te dejavnosti. Ukrepi bi morali prav tako veljati za nepoklicne uporabnike, saj je v tej skupini uporabnikov zaradi pomanjkanja znanja, nepravilno ravnanje zelo verjetno.

Uredba 1107/2009/ES določa v 55. členu pravilno uporabo FFS kot uporabo za zagotovitev visoke ravni varovanja zdravja ljudi in živali ter varovanja okolja v skladu z njihovo registracijo ter upoštevanje načel integriranega varstva rastlin pred škodljivimi organizmi in dajanje prednosti nekemičnim in naravnim alternativam, kjer je to mogoče.

Zahteve iz 13. člena Direktive 2009/128/ES so ustrezno prenesene že z veljavnim zakonom in podzakonskimi predpisi. Nov zakon zato ne spreminja obstoječega sistema, ampak le prenaša določene pomembne določbe in obveznosti iz veljavnih podzakonskih predpisov v nov zakon, zaradi zagotavljanja boljše in preglednejše sistemske ureditve.

Strokovna usposabljanja

Veljavni zakon o fitofarmaceutskih sredstvih že določa zahteve glede usposabljanja izvajalcev varstva rastlin, prodajalcev FFS, odgovornih oseb za prodajo FFS in predavateljev, ki izvajajo usposabljanje za prodajalce FFS in izvajalcev varstva rastlin. Podrobnejše zahteve so določene v Pravilniku o strokovnem usposabljanju in preverjanju znanja iz fitomedicine (Uradni list RS, št. 36/2002, 41/2004, 17/2005, 92/2006 in 99/2008).

Veljavna ureditev določa tudi način usposabljanja in opravljanja izpita iz fitomedicine, vsebine usposabljanja, pogoje, ki jih morajo izpolnjevati izvajalci usposabljanja iz fitomedicine, pogoje, ki jih morajo izpolnjevati predavatelji, ki izvajajo usposabljanje za predavatelje fitomedicine in odgovorne osebe (v nadaljnjem besedilu: predavatelji) in obliko in način vodenja evidenc o strokovnem usposabljanju in preverjanju znanja iz fitomedicine.

Vzpostavljen sistem usposabljanja je organizacijsko ustrezen. Trenutno ga izvaja 17 institucij, ki imajo ustrezne prostore, kadre in informacijsko tehnologijo. Vzpostavljen je tudi centralni register, kjer se vodijo podatki o vseh osebah, ki so opravile usposabljanje.

Usposabljanje je obvezno za izvajalce varstva rastlin (uporabnike FFS), prodajalce FFS in odgovorne osebe, ki svetujejo v zvezi s uporabo FFS v prodajalnah, in predavatelje za FFS, ki izvajajo usposabljanje za uporabnike FFS in prodajalce. Trenutno je pridobilo potrdilo o znanju iz fitomedicine okoli 65.000 ljudi. Predavanja izvajajo usposobljeni predavatelji z agronomsko izobrazbo.

Usposabljanje uporabnikov FFS obsega osnovno usposabljanje v trajanju 16 ur in nadaljnje usposabljanje, vsakih pet let v obsegu 4 ur. Osnovno usposabljanje se konča z opravljanjem izpita iz fitomedicine. Po uspešno opravljenem izpitu, uporabnik pridobi izkaznico (potrdilo), ki mu omogoča nakup FFS za obvladovanje varstva rastlin. Usposabljanje vključuje vsebine iz poznavanja škodljivih organizmov, tveganje za zdravje ljudi, tveganje za okolje, ki vključuje predvsem tveganje za vode, vodne organizme, čebele in ostale členonožce, ptice in sesalce. Usposabljanje vključuje tudi praktičen prikaz ustrezne uporabe naprav za nanašanje FFS, kot tudi razumevanje navodil za uporabo FFS.

Z leti se je sistem usposabljanja spreminjal v smislu povečevanja pozornosti vsebinam, ki povečujejo zavedanje o potencialnih negativnih vplivih na okolje in zdravje ljudi, zato je Fitosanitarna uprava RS v letu 2009 pripravila novo gradivo za usposabljanje s poudarki na vsebinah, ki se nanašajo na tveganje za okolje in tveganje za ljudi zaradi rabe FFS.

S spremembo gradiva za usposabljanje uporabnikov FFS in pri strokovnem nadzoru izvajanja usposabljanja je bilo ugotovljeno, da predvsem vsebine, ki se nanašajo na zdravje ljudi in vplivi na okolje, s strani predavateljev niso na ustreznem strokovnem nivoju. Zato se v tem delu predvidevajo spremembe v smislu vključevanja tudi strokovnjakov s področja zdravja ljudi in okolja, da se zagotovi večja kakovost predavanj in posledično doseže večjo stopnjo usposobljenosti in zavedanja uporabnikov FFS glede vplivov na okolje in zdravje ljudi.

Direktiva 2009/128/ES v 5. členu določa, da države članice oblikujejo sisteme začetnega in nadaljevalnega usposabljanja za distributerje, svetovalce in poklicne uporabnike FFS ter sisteme za izdajanje potrdil na podlagi navedenih usposabljanj, s pomočjo katerih se tisti, ki uporabljajo ali bodo uporabljali FFS, v celoti zavedajo možnih tveganj za zdravje ljudi in okolje ter ustreznih ukrepov za zmanjševanje teh tveganj, kolikor je le mogoče. Vsebine, ki so predmet usposabljanja so v prilogi I navedene direktive.

Predlog novega zakona ne prinaša bistvenih vsebinskih sprememb v smislu obstoječega sistema, predlagane novosti so samo: uvedba obveznega usposabljanja za svetovalce FFS, ki svetujejo v zvezi s FFS, določene spremembe vsebin izobraževanj v skladu s prilogo I Direktive 2009/128/ES in vključitev predavateljev, ki imajo ustrezna znanja iz vsebin zdravja ljudi in vplivov na okolje v programe obveznega in nadaljevalnega usposabljanja.

Tretiranje FFS iz zraka

Veljavni zakon o fitofarmacemskih sredstvih prepoveduje uporabo nanašanja FFS iz zračnih plovil. Prepoved uporabe zračnih plovil za tretiranje s FFS v Sloveniji velja že več kot 20 let. Razlogi za prepoved izvirajo predvsem iz razdrobljenosti kmetijskih površin, poseljenosti krajine, ki ne omogoča tretiranja brez negativnih vplivov na zdravje ljudi in okolje, razvejan sistem površinskih vod, ki lahko predstavlja dejavnik visokega tveganja.

Direktiva 2009/128/ES določa, da je načeloma tretiranje s FFS iz zračnih plovil prepovedano, saj lahko tretiranje iz zraka, predvsem zaradi zanašanja škropiva, zelo škodljivo vpliva na zdravje ljudi in okolje. Direktiva dopušča odstopanje od splošne določbe prepovedi v izjemnih primerih, če ima v primerjavi z drugimi metodami tretiranje iz zraka očitne prednosti v smislu zmanjšane vpliva na zdravje ljudi in okolje ali če ni drugih izvedljivih možnosti, pod pogojem, da se uporabi najboljša razpoložljiva tehnologija za zmanjšanje zanašanja škropiva. Za uporabo izjeme so predpisana stroga merila in nadzor.

Zaradi specifičnosti poseljenosti slovenskega prostora in s tem povezanimi tveganji za zdravje ljudi in okolje ob morebitni uporabi FFS iz zračnih plovil, novi zakon še naprej ohranja prepoved uporabe tretiranja FFS iz zraka.

Testiranje aplikacijske tehnike

Testiranje naprav za nanašanje FFS ima v Sloveniji dolgo tradicijo. V veljavni ureditvi morajo vsi uporabniki, ki izvajajo tretiranje z napravami za nanašanje FFS opraviti testiranje (pregled) naprave, kjer se preverja, ali naprava deluje ustrezno in s svojim nepravilnim delovanjem ne povzroča negativnih posledic za okolje in zdravje ljudi, predvsem v primerih točkovnega spuščanja škropilne brozge. Določena je obveznost uporabniku naprave za nanašanje FFS, da skrbi za redno vzdrževanje naprave, ki jo uporablja, preko rednih pregledov. S pregledom se ugotavlja, če naprava še izpolnjuje zahteve glede delovanja, varovanja okolja ter zagotavljanja varnosti in zdravja ljudi. Za posamezne vrste naprav, pri katerih uporaba ne vpliva na njihovo

učinkovitost in pravilnost nanašanja FFS (npr. ročne naprave in nahrbtnne škropilnice brez motornega pogona), pregled ni potreben. Stroške v zvezi s pregledi plača lastnik oziroma uporabnik naprave. Testiranje se izvaja na vsaki dve leti.

Testiranje naprav za nanašanje FFS izvajajo usposobljene institucije, ki imajo ustrezno opremo, kadre in informacijsko podporo za izvajanje testiranja. Trenutno je v Sloveniji pooblaščenih 9 institucij za opravljanje testiranja. Vzpostavljena je tudi centralna evidenca naprav za nanašanje FFS, ki je v pomoč tako institucijam, ki izvajajo testiranja kot tudi Fitosanitarni upravi RS pri spremljanju stanja in izvajanju ukrepov na področju naprav za nanašanje. V evidenci pregledanih naprav za nanašanje FFS je trenutno okoli 21.500 naprav.

Institucije, ki izvajajo testiranje naprav za nanašanje FFS morajo v skladu s Pravilnikom o pogojih in postopkih, ki jih morajo izpolnjevati in izvajati pooblaščeni nadzorni organi za redno pregledovanje naprav za nanašanje fitofarmaceutskih sredstev (Uradni list RS, št. 12/2000, št. 18/2002, 97/2005) imeti usposobljeno osebje, ustrezne opremo za testiranje in informacijsko opremo za vodenje evidence.

Ključni problemi obstoječega sistema so predvsem glede pogojev za opremo za izvajanje testiranja naprav za nanašanje, ki so določeni zelo splošno, zato obstajajo velike razlike med institucijami glede opreme ter glede starosti naprav za nanašanje FFS, saj povprečna starost naprav, ki so v uporabi, krepko presega 20 let. Razlogi za zastarelo opremo so predvsem v velikem številu majhnih kmetijskih gospodarstev, ki zaradi ekonomskega vidika ne morejo ustrezno nadomestiti zastarelo opremo.

Veljavna ureditev tudi določa obveznosti glede pogojev za dajanje naprav za nanašanje na trg. Trenutno morajo vse naprave, ki gredo na trg pridobiti potrdilo o skladnosti naprave v smislu varnosti strojev. Določba se izvaja v skladu s Pravilnikom o pridobitvi certifikata o skladnosti za naprave za nanašanje fitofarmaceutskih sredstev (Uradni list RS, št. 37/2001, 80/2001, 80/2002, 117/2002). Imenovana sta dva izvajalca, ki izvajata postopke glede skladnosti naprav.

Glede na novo Direktivo 2009/127/ES Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o spremembah Direktive 2006/42/ES glede strojev za nanašanje pesticidov (UL L št. 310 z dne 25. 11.2009, str. 29), ki je prenesena v slovenski pravni red s Pravilnikom o spremembah in dopolnitvah pravilnika o varnosti strojev (Uradni list RS, št. 66/10), ki ga je izdal minister, pristojen za gospodarstvo, se obveznost glede pogojev dajanja na trg naprav prenaša na proizvajalce naprav, ki morajo zadostiti pogojem iz pravilnika. Pri tem ostaja možnost nacionalnega predpisa, ki lahko dodatno predpisuje zahteve glede naprav za nanašanje FFS, pred dajanjem na trg.

Direktiva 2009/128/ES določa da se uvede sistem rednih tehničnih pregledov naprav za nanašanje FFS, ki so že v uporabi, da bi se negativni učinki FFS na zdravje ljudi in okolje, ki jih povzročajo takšne naprave, zmanjšali v največji možni meri.

Novi zakon povzema obstoječo ureditev na področju testiranja naprav za nanašanje. Prilagoditve obstoječega sistema so predvsem pri certificiranju naprav za nanašanje v skladu s pravili Pravilnika o strojih za nanašanje, kjer je obveznost certificiranja na strani proizvajalca, ki stroje dajejo na trg. Možnost uvedbe nacionalnega predpisa obstaja v skladu z zahtevami iz področja zakonodaje o strojih. Novi zakon tudi predvideva izdajo potrdil o opravljenem testiranju naprave za nanašanje, ki omogoča priznavanje testiranja v drugih državah članicah, kot predpisuje Direktiva 2009/128/ES.

Predlog ohranja obstoječi sistem testiranja na vsaki dve leti. Direktiva 2009/128/ES predvideva testiranje v začetku na vsakih 5 let, po letu 2020 pa na vsaka tri leta. Predlog temelji predvsem ob upoštevanju, da določene države še nimajo vzpostavljenih sistemov testiranja v nacionalnih predpisih, zato v začetnem obdobju dopušča možnost testiranja na vsakih 5 let, da se sistemi vzpostavijo.

V javni razpravi predloga novega zakona je bilo s strani nekaterih deležnikov izpostavljeno, da bi bilo potrebno časovne roke obveznosti testiranja uskladiti z zahtevami iz direktive, hkrati pa so bili izpostavljeni tudi podatki o deležu naprav, ki ob testiranju ne delujejo ustrezno in posledično povečujejo tveganje za okolje in zdravje ljudi. Ta delež presega 60% naprav. Glede na starost naprav za nanašanje FFS in njihovo ustreznost pri testiranju, je bilo s strani strokovnih institucij predlagano, da bi zmanjšanje pogostosti testiranja pomenilo velik poseg v obstoječe standarde, kot tudi povečanja negativnih vplivov na zdravje ljudi in okolje, kar predstavlja osnovno izhodišče Direktive 2009/128/ES.

Varovanje vodnega okolja in pitne vode

Trenutna ureditev varovanja virov pitne vode v Sloveniji je urejena z Zakonom o vodah in izvedbenih predpisih. Navedeni zakon določa v 74. členu vzpostavitev vodovarstvenih območij na območjih, kjer se uporablja vodne vire za namene pitne vode. Vodovarstvene uredbe uvajajo številne omejitve glede določenih zadev, ki bi lahko imele negativne vplive na vire pitne vode, vključno z režimi rabe za FFS. Prav tako zakon o vodah določa omejitve glede rabe FFS v priobalnih pasovih z namenom zaščite vodnih organizmov.

Pri postopkih registracije FFS se preverjajo zahteve glede spiranja snovi v podzemno vodo in tudi zahteve glede varnostnih pasov do površinskih voda, za zaščito vodnih organizmov. Posledično se pri vsaki odločitvi glede registracije FFS predpišejo zahteve glede varovanja površinskih voda, v smislu zagotavljanja sprejemljivega tveganja za vodne organizme v obliki obveznih varnostnih pasov do teles površinskih vod, kot tudi omejitve in prepovedi rabe FFS na območjih, ki so opredeljena, kot območja namenjena zajemanju podzemne vode.

Direktiva 128/2009/ES v 11. členu nalaga državam članicam izvedbo dodatnih ukrepov za varovanje vodnega okolja in zalog pitne vode pred vplivom FFS, ki morajo biti skladni s predpisi, ki urejajo vode in predpisi, ki urejajo dajanje FFS v promet. Ti ukrepi vključujejo zlasti: (a) dajanje prednosti tistim FFS, ki se ne razvrščajo kot nevarni za vodno okolje; (b) uporabo naprav z majhnim zanašanjem škropiva, zlasti v visokih nasadih; (c) preprečevanje onesnaženja s FFS izven mesta nanašanja zaradi površinskega odtokanja, drenaže ali zanašanja, z določitvijo zaščitnih pasov za varovanje podzemnih in površinskih voda, kjer se FFS ne smejo uporabljati ali skladiščiti, (d) zmanjševanje ali prepoved nanašanja FFS ob cestah, železniških progah, zelo prepustnih površinah ali drugih infrastrukturah v bližini površinskih ali podzemnih voda ali vzdolž njih ali na neprepustnih površinah z velikim tveganjem odtokanja v površinske vode ali kanalizacije.

Predlog zakona predvideva možnost izdaje predpisa za dodatno zaščito površinskih vodnih teles in virov pitne vode, ob upoštevanju zahtev in možnosti iz direktive. Predpis ne posega na področje obstoječih predpisov o vodah, ampak se uporablja, kot nadgradnja obstoječih določil za doseg dobrega statusa površinskih, podzemnih vod in pitne vode.

Zmanjšanje uporabe oziroma tveganj ali prepoved FFS na posebnih območjih

Kot že navedeno varovanje voda sistemsko ureja Zakon o vodah, ostala posebna območja pa so določena v skladu z zakonom o ohranjanju narave, ki vključuje tako EU direktivo o pticah, kot tudi direktivo o habitatnih tipih. V obeh navedenih zakonodajah že obstajajo pravne podlage za dodatno ukrepanje za varovanje voda ali zaščito posamezne živalske vrste ali habitatnega tipa.

V veljavnem zakonu o fitofarmaceutskih sredstvih so določene dolžnosti uporabnikov FFS, ki uporabljajo FFS v bližini voda in zgradb, kjer se lahko zadržujejo ljudje.

Ne glede na navedeno, pa je tudi v postopku registracije FFS potrebno dokazati, da določena uporaba FFS nima negativnih vplivov na vodno okolje kot tudi ne na živali ali neciljne rastline. V grobem to pomeni, da se določeno FFS lahko uporablja samo, če nima negativnih vplivov na okolje, kar pomeni, da je glavnina potencialnih negativnih vplivov na okolje že ovrednotena preko postopka registracije FFS.

Direktiva 128/2009/ES v 12. členu nalaga državam članicam, da ob ustreznem upoštevanju potrebnih higienskih zahtev in zahtev javnega zdravja ter biotske raznovrstnosti ali rezultatov ocen tveganj, zagotovijo, da se uporaba FFS na posebnih območjih čim bolj zmanjša ali prepove. Sprejmejo se ustrezni ukrepi za obvladovanje tveganja, predvsem pa se razmisli o uporabi FFS z nizko stopnjo tveganja in ukrepov za biološko zatiranje škodljivih organizmov. Posebna območja so: zavarovana območja v skladu s predpisi, ki urejajo vode (vodovarstvena območja) ter predpisi, ki urejajo habitatne tipe in varovanje ptic; območja javnih parkov in vrtov, športnih, rekreacijskih, šolskih in otroških igrišč, okolica zdravstvenih ustanov; nedavno tretirane površine, ki jih uporabljajo kmetijski delavci ali imajo dostop do njih.

Predlog zakona predvideva možnost izdaje predpisa za dodatno zaščito ostalih posebnih območij. Predpis ne posega na področje obstoječih predpisov, ampak se razume kot dodatni ukrep k že obstoječim ukrepom.

Integrirano varstvo rastlin

V tem primeru gre za področje, ki je na nek način v Sloveniji urejeno, a ga bo potrebno prilagoditi določbam nove EU zakonodaje. Pojem integriranega varstva rastlin pred škodljivimi organizmi iz Direktive 128/2009/ES je kot tak prvič določen z EU predpisom in pri nas posega:

- v integrirano pridelavo rastlin, ki jo ureja zakon o kmetijstvu, in
- v varstvo rastlin pred škodljivimi organizmi, ki ga ureja zakon o zdravstvenem varstvu rastlin.

V Sloveniji se integrirano varstvo rastlin po določbah Direktive 128/2009/ES v celoti pokrije s pojmom integrirane pridelave oziroma integriranim načinom kmetijske dejavnosti, ki sicer ni urejen z EU predpisi in je različno urejen na nivoju posameznih držav članic. Integrirano pridelavo v Sloveniji ureja Zakon o kmetijstvu - Zkme-1, (Uradni list RS, št. 45/2008) in pravilnik o integrirani pridelavi poljščin (Uradni list RS, št. 110/2010), pravilnik o integrirani pridelavi sadja (Uradni list RS, št. 110/2010), pravilnik o integrirani pridelavi grozdja in vina (Uradni list RS, št. 110/2010) in pravilnik o integrirani pridelavi zelenjave (Uradni list RS, št. 110/2010), a ne na način, ki ga določa Direktiva 128/2009/ES. V Sloveniji se izvaja integrirana pridelava poljščin, sadja, grozdja in vrtnin kot prostovoljna nadstandardna oblika kmetovanja, ki je spodbujana preko kmetijsko okoljskih plačil v okviru Programa razvoja podeželja 2007-2013. Tehnologija pridelave, postopki kontrole in način označevanja so določeni v pravilnikih o integrirani pridelavi in tehnoloških navodilih za integrirano pridelavo, ki jih vsako leto izda MKO, ki tudi imenuje organizacije za kontrolo in certificiranje, ki skrbijo za stalno kontrolo pridelave ter izdajajo certifikate v skladu s predpisi. Nadzor nad delovanjem organizacij za kontrolo in certificiranje izvaja IRSKGHO. Glede na novo obveznost držav članic, da vzpostavijo sistem integriranega varstva rastlin v skladu z določbami Direktive 128/2009/ES, postane integrirano varstvo rastlin splošna kmetijska praksa in za izvajanje teh zahtev ne bo mogoče nameniti oz. pridobiti kmetijsko okoljskih plačil.

Zakon o zdravstvenem varstvu rastlin (Uradni list RS, št. 45/2001, 45/2004-ZdZPKG, 86/2004, 61/2006-ZDru-1, 40/2007 in 36/2010) že ureja spremljanje, opazovanje in napovedovanje pojava škodljivih organizmov, zagotavljanje opreme za to dejavnost, svetovanje in informiranje v zvezi z varstvom rastlin pred škodljivimi organizmi, kar do zdaj ni bilo urejeno z EU predpisi in se je različno urejalo na nivoju posameznih držav članic. Te dejavnosti so opredeljene kot obveznosti javne službe zdravstvenega varstva rastlin.

Direktiva 128/2009/ES v 14. členu nalaga državam članicam, da sprejmejo vse potrebne ukrepe za spodbujanje varstva rastlin pred škodljivimi organizmi z nizko uporabo FFS, ki zajema integrirano varstvo rastlin pred škodljivimi organizmi in ekološko kmetovanje. Države članice tudi vzpostavijo sistem za izvajanje integriranega varstva pred škodljivimi organizmi oziroma podpirajo vzpostavitev takega sistema, ki bo zagotavljal poklicnim uporabnikom ustrezne informacije, opremo za spremljanje pojava škodljivih organizmov ter svetovanje za integrirano varstvo rastlin pred škodljivimi organizmi. Hkrati nalaga tudi obveznost poklicnim uporabnikom o obveznem upoštevanju splošnih načel o integriranem varstvu rastlin pred škodljivimi organizmi, ki jih določa Direktiva 128/2009/ES. Organizacije, ki zastopajo pridelovalce, lahko pripravijo smernice za integrirano varstvo rastlin pred škodljivimi organizmi, ki morajo biti v skladu s splošnimi načeli integriranega varstva rastlin pred škodljivimi organizmi. Smernice se uporabljajo prostovoljno.

Novi zakon uvaja obvezno integrirano varstvo rastlin, ob upoštevanju splošnih načel integriranega varstva rastlin določenih v prilogi III Direktive 128/2009/ES.

Obveščanje in osveščanje javnosti

Veljavni zakon o fitofarmaceutskih sredstvih nima posebnih določb glede obveščanja in osveščanja javnosti o tveganjih povezanih z rabo FFS. Kljub temu pa se izvajajo vsakoletni programi osveščanja in obveščanja javnosti in uporabnikov o pravilni rabi FFS. Ti programi vključujejo izdelavo zloženek, ki se distribuirajo preko oseb, ki izvajajo promet s FFS, kot uspešna se je pokazala vsakoletna akcija glede varne uporabe FFS in vplivov na čebele. V preteklosti so bili v javnosti predvajani tudi televizijski oglasi o pomembnosti pravilne rabe FFS do okolja.

Direktiva 128/2009/ES v 7. členu nalaga državam članicam, da sprejmejo ukrepe za obveščanje širše javnosti ter za spodbujanje in pospeševanje programov za informiranje in osveščanje ter dostopnost točnih in uravnoveženih informacij o FFS za širšo javnost, še zlasti o tveganju ter morebitnih akutnih in kroničnih učinkih za zdravje ljudi, neciljne organizme in okolje zaradi njihove uporabe ter o uporabi drugih nekemičnih možnosti. Vzpostaviti je potrebno tudi sisteme za zbiranje informacij o pojavljanju akutne zastrupitve s FFS ter lahko tudi o razvoju kronične zastrupitve v skupinah, ki so redno izpostavljene FFS (npr. kmetje).

Nov zakon tako določa izvedbo vsakoletnih programov informiranja in osveščanja javnosti v zvezi s FFS, ki obsega ukrepe za spodbujanje in izboljšanje informiranosti in osveščenosti javnosti glede vplivov uporabe FFS na zdravje ljudi in okolje. Prav tako pristojni organ na svojih spletnih straneh redno objavlja informacije o FFS, zlasti o lastnostih FFS ter tveganjih, ki jih lahko povzroči uporaba FFS na zdravje ljudi in okolje.

Nacionalni akcijski program

To je novost in nova obveznost za Slovenijo na podlagi Direktive 128/2009/ES. Ukrepi za zmanjšanje tveganj in vplivov uporabe FFS na zdravje ljudi in okolje ter za spodbujanje razvoja in uvedbe alternativnih pristopov ali tehnik so vključeni v prednostne programske usmeritve Resolucije o strateških usmeritvah razvoja slovenskega kmetijstva in živilstva do leta 2020 – »Zagotovimo.si hrano za jutri« (Uradni list RS, št. 25/11).

Nacionalni akcijski program (v nadaljevanju: NAP) je namenjen določitvi količinskih ciljev, ukrepov, časovnih načrtov in kazalnikov za zmanjševanje tveganj in vplivov uporabe FFS na zdravje ljudi in okolje ter spodbujanju razvoja in uvedbi integriranega varstva rastlin pred škodljivimi organizmi in alternativnih pristopov ali tehnik, da bi se zmanjšala odvisnost od uporabe FFS. Države članice bi morale spremljati uporabo FFS, ki vsebujejo snovi, ki zahtevajo

posebno skrb, ter določiti časovne načrte in cilje za zmanjšanje njihove uporabe, zlasti ko je mogoče uporabiti kot ustrezen način za doseg ciljev zmanjšanja tveganja. Nacionalni akcijski načrti bi morali biti usklajeni z izvedbenimi načrti v drugi ustrezni zakonodaji Skupnosti in se jih lahko uporabi za združevanje ciljev, ki jih je treba doseči v okviru druge zakonodaje Skupnosti, povezane s pesticidi.

Direktiva 128/2009/ES v 14. členu nalaga državam članicam, da sprejmejo NAP za določanje ciljev, ukrepov in časovnih razporedov za zmanjšanje tveganj in vplivov uporabe FFS na zdravje ljudi in okolje. NAP vključujejo tudi kazalnike za spremljanje uporabe FFS, ki vsebujejo problematične snovi, še zlasti, če so na voljo druge možnosti. Na podlagi teh kazalnikov se določijo časovni načrti in cilji za zmanjšanje uporabe teh FFS. Pri oblikovanju in sprejemanju NAP države članice upoštevajo različne vplive predvidenih ukrepov ter vse zainteresirane strani. Države članice v NAP opišejo kako bodo izvajale ukrepe od 5. do 15. člena Direktive 128/2009/ES. Države članice predložijo svoje NAP Komisiji in drugim državam članicam do 26. novembra 2012.

Novi zakon daje pravno podlago za sprejetje NAP. Zakon tudi opredeljuje način sprejemanja, vsebine, ki jih vključujejo cilje, ukrepe, kazalnike in roke za doseganje ciljev. Pri NAP se upoštevajo zdravstveni, socialni, ekonomski in okoljski vplivi predvidenih ukrepov.

Pri pripravi NAP sodelujejo ministrstvo, pristojno za FFS, drugi državni organi, strokovne institucije, interesna združenja, zbornice ter nevladne organizacije.

1.2. Razlogi za sprejem zakona

Glavni razlog za sprejem novega zakona, ki bo nadomestil veljavni zakon o fitofarmacevtskih sredstvih, so zahteve nove zakonodaje EU na področju FFS, ki zahtevajo prenos v notranji pravni red. V novi zakon je treba prenesti določbe Direktive 2009/128/ES Evropskega parlamenta in Sveta o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti za doseganje trajnostne rabe pesticidov ter urediti določbe za izvajanje Uredbe (ES) št. 1107/2009 Evropskega parlamenta in Sveta o dajanju fitofarmacevtskih sredstev v promet. Ker bi uskladitev z navedenima EU predpisoma zahtevala spremembe in dopolnitve skoraj vsakega člena veljavnega zakona o fitofarmacevtskih sredstvih, je bolj smiselno, da se uskladitev z EU predpisi izvede z novim zakonom o fitofarmacevtskih sredstvih.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE ZAKONA

2.1. Cilji

Cilj je uskladitev postopkov in zahtev z novo EU zakonodajo in dosedanjo prakso pri izvajanju dejavnosti prometa in uporabe FFS. Novi zakon o fitofarmacevtskih sredstvih ureja ukrepe za dajanje FFS v promet in uporabo, ki zagotavljajo visoko raven varstva zdravja ljudi in živali ter okolja in hkrati omogočajo razvoj trajnostnega in konkurenčnega kmetijstva. Cilj je doseganje trajnostne rabe FFS z zmanjševanjem tveganj in vplivov uporabe FFS na zdravje ljudi in okolje, uvajanje obvezne uporabe integriranega varstva rastlin pred škodljivimi organizmi in spodbujanje alternativnih pristopov ali tehnik, kot so nekemične alternative FFS.

Cilj zakona je, da se ne spreminja temeljni koncept sistema dajanja FFS v promet in uporabe FFS ter, da se ne zniža dosežena raven zagotavljanja varne uporabe FFS, se pa omogoči racionalnejše in preglednejše postopke, zagotovi visoko kakovostne storitve usposabljanja in tehničnih pregledov naprav za nanašanje FFS ter obveščanje in osveščanje o tveganjih

povezanih z uporabo FFS. Z zagotavljanjem ustreznih zbirk podatkov naj bi se omogočilo učinkovitejše in lažje izvajanje ukrepov za doseganje trajnostne rabe FFS.

2.2. Načela

Zakon temelji na načelih varovanja okolja, zdravja ljudi ob upoštevanju programskih usmeritev Resolucije o strateških usmeritvah razvoja slovenskega kmetijstva in živilstva do leta 2020 – »Zagotovimo.si hrano za jutri«.

2.3. Poglavitne rešitve zakona

S predlaganim novim zakonom o fitofarmaceutskih sredstvih se:

- daje pravno podlago za izdajo in zavrnitev odločb o registraciji za FFS, dovoljenj za nujne primere, dovoljenj za vzporedno trgovanje ali dovoljenj za raziskave in razvoj izdane v skladu z Uredbo 1107/2009/ES,
- daje pravno podlago za izbiro strokovnjakov za ocenjevanje aktivnih snovi in FFS v skladu s zahtevami z Uredbe 1107/2009/ES,
- določa pogoje, ki jih morajo izpolnjevati institucije, katere izvajajo študije učinkovitosti za potrebe registracije FFS v skladu z Uredbo 1107/2009/ES,
- daje pravno podlago za določitev višine in vrste pristojbin v postopku ocenjevanja aktivnih snovi in FFS v skladu z Uredbo 1107/2009/ES,
- določa pogoje, ki jih morajo izpolnjevati distributerji za izvajanje prometa s FFS,
- opredeli posebne pogoje za distributerje, ki se ukvarjajo s prometom na drobno,
- ureja način in zahteve glede dovoljenja za izvajanje prometa s FFS,
- določa kriterije za FFS, ki se smejo prodajati za poklicno in nepoklicno rabo,
- določa pogoje, ki jih morajo izpolnjevati osebe pri nakupu FFS za poklicno rabo,
- usklajuje obveznosti glede vodenja in poročanja podatkov o prometu distributerjev v skladu z Uredbo 1107/2009/ES,
- ureja pravila varne uporabe FFS,
- ureja ravnanja z embalažo in ostanki FFS pri distributerjih in uporabnikih,
- usklajuje zahteve glede vodenja evidenc in poročanja pristojnemu organu o uporabi FFS v skladu z Uredbo 1107/2009/ES,
- določa omejitve glede prometa in uporabe za FFS, ki vsebujejo zelo strupene snovi,
- določa zahteve glede uvoza FFS,
- določa obveze glede usposabljanja za poklicne uporabnike, prodajalce in svetovalce FFS,
- opredeli pogoje, ki jih morajo izpolnjevati institucije za izvajanje usposabljanja v zvezi s FFS,
- opredeli pogoje za predavatelje, ki izvajajo usposabljanje o FFS,
- opredeli način izvedbe usposabljanja za izvajalce varstva rastlin, prodajalce in svetovalce za FFS,
- določa pogoje glede rabe naprav za nanašanje FFS,
- ureja obveznosti lastnikov naprav za nanašanje FFS glede testiranja naprav,
- določa pogoje in način izbire preglednikov naprav za nanašanje,
- prepoveduje uporabo zračnih plovil za tretiranje iz zraka,
- določa način in vsebino registra FFS,
- določa način in vsebino registra distributerjev,
- določa način in vsebino vodenje podatkov o prometu FFS,
- določa način in vsebino vodenja evidenc naprav za nanašanje in evidenc o usposabljanju,
- omogoča dostop do ostalih zbirk podatkov za potrebe vodenje politike, registrov in evidenc na področju FFS,
- ureja pristojnosti nadzora nad izvajanjem zakona in predpisov izdanih na njegovi osnovi,

- daje pooblastilo nadzorni instituciji za izvajanje nadzora na podlagi tega zakona,
- ureja ukrepe nadzornega organa,
- določa obveznosti glede nastalih stroškov inšpekcijskega postopka,
- določa višino kazni hujših in drugih prekrškov.

Poglavitne rešitve zakone, ki so posledica prenosa EU predpisov v slovenski pravni red in predstavljajo novosti glede na obstoječo ureditev so:

- spremembe in dopolnitve osnovnih pojmov, pomembnih za razumevanje in izvajanje zakona,
- vključitev določb za izvedbo Nacionalnega akcijskega načrta za zmanjšanje tveganj zaradi rabe FFS,
- opredelitev pogojev za predavatelje, ki izvajajo usposabljanje o FFS ter njihov način izbire,
- ureditev postopka priznavanja testiranja naprav za nanašanje FFS iz drugih držav članic,
- vključitev določb za sprejem dodatnih ukrepov za varovanje vodnega okolja in pitne vode ter za uporabo FFS na posebnih območjih in javnih površinah,
- vključitev določb za obvezno izvajanje integriranega varstva rastlin,
- nove obveznosti pristojnega organa za izvajanje obveščanja in osveščanja javnosti glede vplivov FFS na zdravje ljudi in okolje,
- spremenjena ureditev za izvajanje strokovnih nalog s področja FFS, za ustanovitev strokovnih komisij in za izbor laboratorijev na področju FFS,
- vključitev določb za spodbujanje raziskav na področju FFS,
- vključitev določb za odvzem ali začasni odvzem izkaznice izvajalcem varstva rastlin,
- zaostrene kazenske določbe.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNO FINANČNA SREDSTVA

V povezavi s predlaganim vladnim gradivom je predvideno povečanje prihodkov državnega proračuna, zaradi strokovnega ocenjevanja aktivnih snovi in pripravkov v skladu s uredbo Sveta (1107/2009). Uredba Sveta državam članicam nalaga izvedbo ocenjevanja aktivnih snovi za potrebe skupnosti, kot tudi ocenjevanja pripravkov za potrebe nacionalne registracije fitofarmaceutskih sredstev ali za potrebe nacionalnih postopkov, vključno z izdajo dovoljenja. Predviden obseg prihodkov temelji na obsegu predvidenega dela glede na pretekle izkušnje, ob upoštevanju, da je Slovenija zadolžena za izdelavo evropske ocene za eno aktivno snov v letu 2012, kjer se predvidevata dva vlagatelja.

Glede nato, da gre za nov predpis, ki spreminja trenutne postopke in njihovo zahtevnost, se navedene vrednosti lahko smatrajo zgolj kot predvidevanja za v prihodnje. Prihodki proračuna iz tega naslova se lahko povečajo ali tudi zmanjšajo, predvsem v odvisnosti od števila posameznih postopkov in tudi od načina izvajanja nove uredbe Sveta.

Vrednosti posameznih strokovnih ocen v odvisnosti od postopka so določene na podlagi dosedanjih podatkov glede porabe časa za izvedbo posamezne ocen ali postopka.

Predlog zakona nima posledic za druga javnofinančna sredstva.

Sredstva za izvajanje administrativnih postopkov določenih v novem zakonu:

Aktivnosti pristojnega organa povezane z usposabljanjem izvajalcev ukrepov FFS, prodajalcev in svetovalcev, aktivnosti v zvezi s testiranjem naprav za nanašanje in aktivnosti v zvezi s prodajo FFS, se nanašajo na administrativne aktivnosti, ki jih pristojen organ že izvaja in ne bodo dodatno obremenile proračuna.

Sredstva za izvajanje Nacionalnega akcijskega programa in aktivnosti v zvezi s integriranim varstvom rastlin:

Nacionalni akcijski program bo predvideval ukrepe za zmanjšanje tveganja zaradi rabe FFS. Zakon predvideva izdelavo nacionalnega akcijskega programa in posledično predlagane ukrepe, ki pa lahko imajo finančne posledice. Finančne posledice bodo odvisne predvsem od sprejetih ukrepov, zato jih je v tem delu zelo težko ovrednotiti. Ukrepi, ki pa bodo imeli finančne posledice, se bodo nanašali na ukrepe kmetijsko okoljskih ukrepov iz nove finančne perspektive 2014-2020. Glede nato, da sta oba dokumenta, tako Nacionalni akcijski program, kot tudi ukrepi kmetijske politike v novi finančni perspektivi, v fazi priprave, je finančno ovrednotenje v tej fazi nemogoče. Nacionalni akcijski program bo sprejela vlada, natančno finančno ovrednotenje bo predloženo.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Sredstva za izvajanje zakona so zagotovljena v veljavnem proračunu.

Sredstva za izvajanje zakona so zagotovljena na PP 42870 v višini 405.848,00 evrov.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOST PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Evropska Direktiva 2009/128/ES prepušča državam članicam nacionalno implementacijo zahtev iz direktive. Zato obstajajo razlike med državami članicami, odvisno od načina implementacije in od izhodišč v kakšnem so določene določbe že bile predhodno urejene v posameznih državah članicah. Slovenija spada v skupino držav, kjer je glavnina določb nove direktive že bila urejena na nacionalnem nivoju, zato je implementacija lažja. Večina držav je v postopku sprejemanja nacionalne zakonodaje v zvezi z implementacijo nove Direktive 2009/128/ES, zato sprejete določbe ali načini implementacije še niso v celoti določeni.

Nemčija

V Nemčiji je predlog zakona o FFS, ki prenaša določbe nove Direktive 2009/128/ES v postopku na zvezni ravni. Predlog vključuje določbe za izvedbo Nacionalnega akcijskega plana, kot ga predpisuje Direktiva 2009/128/ES. Imam pa Nemčija izkušnje z izvajanjem NAP, saj je v pripravi že tretja verzija NAP. Pristojnost za pripravo in izvajanje NAP imajo zvezne institucije na področju kmetijstva in ocenjevanj tveganj povezanih s FFS.

Zakon določa tudi splošna načela integriranega varstva rastlin, ki jih morajo upoštevati uporabniki. Predvideva se, da bo sektorska navodila integriranega varstva rastlin izdelana v okviru NAP.

Zakon predpisuje splošne zahteve za uporabnike, trgovce in proizvajalce pesticidov ter svetovalce za varstvo rastlin. Uporabniki FFS morajo upoštevati dolžnosti uporabnikov in

izvajati varstvo rastlin po načelih integriranega varstva. Predpisuje izobraževanje uporabnikov FFS, izobraževanje ni potrebno za uporabnike, ki uporabljajo FFS, ki so odobreni za nepoklicno uporabo na majhnih površinah. Uporabniki morajo voditi evidenco v skladu s 67. členom Uredbe 2009/1107/ES in jo posredovati pristojnemu organu na zahtevo. Zakon uporabnikom FFS predpisuje tudi prepovedi glede rabe FFS: za zaščito okolja, živali in zdravja ljudi.

Zakon predpisuje prepoved rabe FFS na javnih površinah, izjeme so možne v primeru, da se uporabljajo FFS z majhnim tveganjem. Obstaja tudi možnost odobritve uporabe FFS na vlogo vlagatelja, kjer ocena tveganja pokaže sprejemljivo tveganje.

Tretiranje iz zraka ni dovoljeno, razen na zelo strmih površinah, kjer se goji vinska trta ob upoštevanju zelo ostrih pogojev. Uporabnik mora imeti licenco za izvajanje zračnega tretiranja.

Promet s FFS lahko izvajajo samo distributerji, ki imajo ustrezno usposobljen kader in prostore, prodaja FFS se lahko vrši samo osebam, ki so ustrezno usposobljene za ravnanje s FFS.

Julius Kühn-Institut ima pooblastila zvezne vlade za izvajanje vseh aktivnosti v zvezi s testiranjem naprav za nanašanje. Testiranje je obvezno vsaki 2 leti. Določene naprave, kot so naprave za tretiranje hmelja in visokih kultur pa vsako leto.

Večji del določb zakona je prenesen v izvajanjem deželnim vladam, predvsem določbe povezane z zahtevami glede omejitev in uporabe FFS.

Nemčija ima zelo podobno ureditev, kot je predlagana v Sloveniji, pri tem je potrebno poudariti, da je ZFFS iz leta 2001 nastajal prav na podlagi nemških izkušenj.

Nizozemska

Tudi v Nizozemski je v postopku sprejemanja nov zakon o FFS, ki predvideva ustrezen prenos Direktive 2009/128/ES.

Nacionalni akcijski plan je bil izdelan že v letu 2010, v letošnjem letu se pričakuje prva sprememba plana.

Uporabniki FFS morajo opraviti obvezno izobraževanje, institucije ki izvajajo izobraževanje pa imajo dovoljenje s strani države.

Distributerji morajo imeti usposobljeno osebje za prodajo FFS. Prodaja se lahko vrši samo uporabnikom, ki imajo opravljeno ustrezno izobraževanje. Nepoklicni uporabniki, pa lahko dostopajo do FFS, namenjenih za nepoklicno uporabo.

Testiranje opreme je obvezno za naprave za nanašanje, vsake 3 leta. Za izvajanje testiranja ima pooblastilo ena institucija, ki potem naprej organizira vse aktivnosti povezane s testiranjem.

Tretiranje iz zraka je prepovedano.

Zakonsko imajo tudi določene varnostne pasove ob površinski vodnih telesih. Obstajajo dodatne omejitve rabe FFS na posebnih območjih in javnih površinah.

V naravnih rezervatih velja splošna prepoved rabe FFS, je pa pri tem potrebno poudariti, da so to majhna območja, pretežno gozdna, kjer ni kmetijskih površin.

Trenutno imajo v veljavi prostovoljno obliko integriranega varstva rastlin, ki pa po novem prihaja v obvezno.

Italija

Italija je določene aktivnosti v zvezi s prenosom Direktive 2009/128/ES že izvedla, določene določbe, pa so še v postopku.

V letu 2009 je bil izdelan nacionalni akcijski plan, ki vključuje načela integriranega varstva rastlin, se sklicuje na določbe povezane z ekološko proizvodnjo, ne vsebuje pa kvantitativnih zmanjšanj FFS.

Vsi profesionalni uporabniki morajo imeti opravljeno izobraževanje iz pravilne uporabe FFS. Institucije, ki izvajajo izobraževanje pa so pooblaščen s strani države ali s strani regionalnih ustanov.

Distributerji morajo imeti najmanj eno osebo, ki ima ustrezen certifikat za prodajo FFS. Prodaja je omejena samo pri FFS, ki so označeni kot strupeni ali zelo strupeni in se smejo prodajati profesionalnim uporabnikom, ki imajo certifikat.

V veljavi imajo prostovoljno shemo testiranja naprav za nanašanje in sicer kot del nadstandarda navzkrižne skladnosti. Organizirano je na regionalnem nivoju. Predvidevajo uvedbo obveznega testiranja naprav, kot ga predvideva direktiva.

Tretiranje iz zraka je prepovedano. Obstaja možnost derogacije na podlagi dovoljenja Ministrstva za zdravje.

Omejitve glede uporabe FFS na območjih vodnih teles površinske vode, podzemne vode obstajajo v obliki podzakonskih pravil ali navodil o ravnanju s FFS. Del dolčb za zaščito vode se navede tudi na odločbo o registraciji posameznega FFS.

Imajo dolgoletne izkušnje na področju integriranega varstva rastlin, ki je v veljavi na prostovoljni osnovi. Obstajajo sektorska navodila za izvajanje integriranega varstva rastlin, ki pa morajo biti skladna s splošnimi pravili.

6. DRUGE POSLEDICE, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1. Administrativne in druge posledice

Na tem področju se ne pričakuje dodatnih učinkov. Glavnina administrativnih postopkov že poteka v okviru pristojnega organa. Predlagan zakon odpravlja določene administrativne postopke, predvsem v zvezi z imenovanjem predavateljev.

6.2. Presoja posledic na okolje, ki vključuje tudi prostorske in varstvene vidike

Predlagan zakon bo imel dolgoročne pozitivne vplive na okolje. Predvsem ukrepi iz naslova NAP, predvidevajo vrsto aktivnosti v smeri povečevanja učinkovitosti izobraževanja uporabnikov FFS, povečanja učinkovitosti testiranja naprav za nanašanje FFS, ukrepov kmetijske politike za zmanjšanje negativnih vplivov na okolje, bodo pripomogli, k zmanjšanju vplivov na okolje.

6. 3. Presoja posledic na gospodarstvo

Ukrepi kmetijske politike, povečana učinkovitost izobraževanja in testiranja naprav za nanašanje, ter vlaganje v tehnološki razvoj kmetijstva z manjšo uporabo FFS, bodo imeli dolgoročni pozitivni vpliv na panogo.

6. 4. Presoja posledic na socialnem področju

/

6.5 Presoja posledic na dokumentu razvojnega načrtovanja

/

6.6. Izvajanje sprejetega predpisa

Omogočeno bo učinkovitejše izvajanje zakona v smislu jasnih določb, določenih v zakonu.

6.7. Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona

/

7. Razlogi za obravnavo zakona po skrajšanem postopku

/

Predlog Zakona o fitofarmaceutskih sredstvih

ZAKON O FITOFARMACEVTSKIH SREDSTVIH

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen (vsebina)

(1) Ta zakon v skladu z Direktivo 2009/128/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti za doseganje trajnostne rabe pesticidov (UL L št. 309 z dne 24. 11. 2009, str. 71), zadnjič popravljeno s Popravkom Direktive 2009/128/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti za doseganje trajnostne rabe pesticidov (UL L št. 161 z dne 29. 6. 2010. str. 11), (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2009/128/ES) ureja promet in uporabo fitofarmaceutskih sredstev (v nadaljnjem besedilu: FFS), določa nacionalni akcijski program za doseganje trajnostne rabe FFS, usposabljanje o FFS, preglede za naprave za nanašanje FFS, posebne ukrepe v zvezi z uporabo FFS, obveščanje javnosti o FFS, strokovne naloge in raziskovalno delo v zvezi s FFS, zbirke podatkov in pridobivanje ter uporabo podatkov, stroške, laboratorije, kazenske določbe ter pooblastila organov, ki so odgovorni za izvrševanje tega zakona in nadzor nad njegovim izvajanjem ter predpisi, izdanimi na podlagi tega zakona.

(2) Ta zakon ureja tudi registracijo in izdajo dovoljenj FFS, pristojbine in način vodenja podatkov o prometu in uporabi FFS za izvajanje Uredbe (ES) št. 1107/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o dajanju fitofarmaceutskih sredstev v promet in razveljavitvi direktiv Sveta 79/117/EGS in 91/414/EGS (UL L št. 309 z dne 24. 11. 2009, str. 1; v nadaljnjem besedilu: Uredba 1107/2009/ES).

2. člen (cilji)

Cilj tega zakona je, da se FFS uporabljajo na način, ki omogoča razvoj trajnostnega in konkurenčnega kmetijstva ter zagotavlja visoko raven varstva zdravja ljudi in živali ter varovanja okolja.

3. člen (pomen izrazov)

Posamezni izrazi, uporabljeni v tem zakonu, imajo naslednji pomen:

1. **poklicni uporabnik** pomeni fizično ali pravno osebo, ki uporablja FFS pri opravljanju svoje poklicne dejavnosti;
2. **nepoklicni uporabnik** pomeni fizično ali pravno osebo, ki uporablja FFS, ki so dovoljena za nepoklicno rabo;
3. **distributer** pomeni vsako fizično ali pravno osebo, ki se ukvarja s prometom s FFS na debelo oziroma na drobno;
4. **svetovalec za FFS** pomeni fizično osebo, ki pri izvajanju svoje poklicne dejavnosti svetuje v zvezi z varstvom rastlin pred škodljivimi organizmi in varno uporabo FFS;
5. **uporaba FFS** pomeni vse oblike ravnanja s FFS od nakupa dalje, vključno s shranjevanjem oziroma skladiščenjem FFS, ravnanjem s škropilno brozgo ter z embalažo in ostanki FFS;
6. **promet s FFS na debelo** pomeni dejavnosti nakupa, skladiščenja, prodaje in sprostitev FFS v prost promet;

7. **promet s FFS na drobno** pomeni prodajo FFS posameznim fizičnim in pravnim osebam za njihovo osebno uporabo ali uporabo pri opravljanju poklicne dejavnosti;
8. **naprave za nanašanje FFS** pomenijo naprave, namenjene posebej za nanašanje FFS, vključno z opremo, ki je bistvena za učinkovito delovanje takšne naprave, kot so šobe, manometri, filtri, cedila in čistilne naprave za rezervoar;
9. **tretiranje** je nanašanje FFS na rastline, rastlinske proizvode, v tla ali objekte zaradi varstva rastlin in rastlinskih proizvodov pred škodljivimi organizmi, vključno s pleveli;
10. **dobra praksa varstva rastlin** je dobra praksa varstva rastlin kot je opredeljena v 3. členu Uredbe 1107/2009/ES;
11. **škodljivi organizmi** so škodljivi organizmi, kot so opredeljeni v 3. členu Uredbe 1107/2009/ES;
12. **kazalec tveganja** pomeni rezultat izračuna, ki se uporabi za oceno tveganja FFS za zdravje ljudi oziroma okolje;
13. **nekemične metode** so ne-kemične metode kot so opredeljene v 3. členu Uredbe 1107/2009/ES;
14. **površinske vode** so celinske vode razen podzemne vode; somornice in obalno morje, ki glede kemijskega stanja vključujejo tudi teritorialno morje;
15. **podzemne vode** so vode pod zemeljskim površjem v zasičenem območju in v neposrednem stiku s tlemi ali podtaljem;
16. **FFS** so sredstva v obliki, v kateri se dobavljajo uporabniku, ki so sestavljena iz aktivnih snovi, varoval ali sinergistov ali te aktivne snovi vsebujejo in se uporabljajo za namene, določene v 2. členu Uredbe 1107/2009/ES;
17. **aktivne snovi** so snovi kot so opredeljene v 2. členu Uredbe 1107/2009/ES;
18. **rastline** so rastline kot so opredeljene v 3. členu Uredbe 1107/2009/ES;
19. **rastlinski proizvodi** so rastlinski proizvodi kot so opredeljeni v 3. členu Uredbe 1107/2009/ES;
20. **javna površina** je površina, katere raba je pod enakimi pogoji namenjena vsem, kot so javna cesta, ulica, trg, tržnica, igrišče, parkirišče, pokopališče, park, zelenica, rekreacijska površina in podobna površina.

4. člen **(podzakonski predpisi)**

(1) Vlada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Vlada) oziroma ministrica ali minister, pristojen za kmetijstvo (v nadaljnjem besedilu: minister), izdaja podzakonske predpise, predvidene v določbah tega zakona ter druge predpise, potrebne za izvajanje tega zakona in predpisov Evropske Unije (v nadaljnjem besedilu: predpisi Unije), ki se nanašajo na vsebino tega zakona.

(2) Če so izpolnjeni pogoji iz drugega odstavka 49. člena oziroma 69. člena Uredbe 1107/2009/ES, minister v skladu z 71. členom Uredbe 1107/2009/ES sprejme odredbo, s katero prepove ali omeji promet oziroma uporabo FFS oziroma semen, tretiranih s FFS.

II. OCENJEVANJE AKTIVNIH SNOVI IN REGISTRACIJA FFS

5. člen **(registracija in dovoljenja za FFS)**

(1) FFS se lahko daje v promet in uporablja na ozemlju Republike Slovenije le, če ima odločbo o registraciji, dovoljenje za nujne primere, dovoljenje za vzporedno trgovanje ali dovoljenje za raziskave in razvoj, izdane v skladu z Uredbo 1107/2009/ES.

(2) O registraciji iz prejšnjega odstavka odloča organ v sestavi ministrstva pristojnega za kmetijstvo (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo), pristojen za fitofarmacevtska sredstva (v nadaljnjem besedilu: Uprava) na podlagi soglasja organa, pristojnega za kemikalije.

(3) O dovoljenju iz prvega odstavka tega člena odloča Uprava.

(4) Uprava v osmih dneh od dokončne odločbe o registraciji ali dovoljenja iz prvega odstavka tega člena vpiše podatke o registraciji in dovoljenjih v register FFS iz 42. člena tega zakona.

(5) Vlada za izvajanje Uredbe 1107/2009/ES predpiše podrobnejše pogoje za dajanje FFS v promet in uporabo.

6. člen **(ocenjevanje aktivnih snovi in FFS)**

(1) Ocenjevanje aktivnih snovi in FFS v skladu z Uredbo 1107/2009/ES izvaja Uprava.

(2) Uprava lahko imenuje za izvajalca določene strokovne naloge ocenjevanja aktivnih snovi oziroma FFS fizično ali pravno osebo (v nadaljnjem besedilu: ocenjevalec), ki ima sama ali oseba, ki jo ima v rednem delovnem razmerju, univerzitetno izobrazbo ustrezne smeri.

(3) Ocenjevalca, ki izpolnjuje pogoj iz prejšnjega odstavka, se izbere na javnem razpisu na podlagi naslednjih meril: delovne dobe, strokovnih dosežkov, dodatnega strokovnega izpopolnjevanja ter sodelovanja v mednarodnih organizacijah z delovnega področja aktivnih snovi in FFS. Merila se podrobneje določijo v javnem razpisu.

(4) Uprava imenuje ocenjevalca za določeno strokovno nalogo ocenjevanja aktivnih snovi oziroma FFS z odločbo v upravnem postopku za obdobje petih let. Medsebojne pravice in obveznosti Uprava in ocenjevalec uredita s pogodbo.

(5) Če je ocenjevalec pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, se v odločbi iz prejšnjega odstavka določi tudi osebo, ki izpolnjuje pogoj glede strokovne izobrazbe in bo opravljala določeno strokovno nalogo ocenjevanja aktivne snovi oziroma FFS.

(6) Sredstva za določeno strokovno nalogo ocenjevanja aktivnih snovi oziroma FFS, ki jo opravljajo ocenjevalci iz tega člena, se zagotovijo iz proračuna Uprave.

(7) Imenovanje ocenjevalca preneha sporazumno ali če ocenjevalec preneha izpolnjevati pogoje, določene s tem zakonom, ali predpisi, izdanimi na njegovi podlagi, če krši pogodbo ali če ravna v nasprotju z navedenimi predpisi, kar ugotovi Uprava z odločbo v upravnem postopku.

(8) Strokovne naloge ocenjevanja aktivnih snovi in FFS ter pogoje glede univerzitetne izobrazbe ustrezne smeri predpiše minister.

7. člen **(testi učinkovitosti FFS)**

(1) Teste in analize za pridobitev podatkov o učinkovitosti FFS, ki so del dokumentacije za registracijo FFS (v nadaljnjem besedilu: testi učinkovitosti), lahko v Republiki Sloveniji opravlja izvajalec oziroma izvajalka testov učinkovitosti (v nadaljnjem besedilu: izvajalec), ki izpolnjuje naslednje pogoje:

- je pravna oseba, ki je registrirana za opravljanje kmetijske oziroma raziskovalne dejavnosti na področju kmetijstva,
- izpolnjuje predpisane pogoje glede števila, izobrazbe in delovnih izkušenj osebja, prostorov, kmetijskih površin in opreme, načina izvajanja standardnih operativnih postopkov in testov učinkovitosti.

(2) Odločbo o imenovanju izda Uprava izvajalcu za pet let.

(3) Za imenovanje iz prejšnjega odstavka se pri Upravi vloži vlogo skupaj z dokazili o izpolnjevanju predpisanih pogojev iz prvega odstavka tega člena v pisni obliki.

(4) Izpolnjevanje pogojev iz tega člena na podlagi dokumentacije in opravljenega ogleda na kraju samem ugotavlja komisija, ki jo imenuje predstojnik Uprave.

(5) Uprava vpiše izvajalce, imenovane v skladu s tem členom, na seznam izvajalcev, ki je dostopen na spletni strani Uprave. Na seznamu so navedeni firma in sedež ter številka in datum odločbe o imenovanju.

(6) Izvajalec mora v 15 dneh od dneva nastanka spremembe oziroma odkar je zanj izvedel, Upravi sporočiti vsako spremembo podatkov, ki bi utegnili vplivati na izpolnjevanje pogojev za imenovanje.

(7) Imenovanje izvajalca preneha sporazumno ali če izvajalec preneha izpolnjevati pogoje, določene s tem zakonom, ali predpisi, izdanimi na njegovi podlagi ali če ravna v nasprotju z navedenimi predpisi, kar ugotovi Uprava z odločbo v upravnem postopku.

(8) Minister predpiše podrobnejše pogoje iz druge alineje prvega odstavka tega člena in podrobnejšo vsebino vloge ter dokazil o izpolnjevanju predpisanih pogojev iz tega člena.

8. člen **(pristojbine)**

(1) Za v Republiki Sloveniji nastale stroške, povezane z ocenjevanjem aktivnih snovi v postopku vključitve oziroma obnovitve vključitve aktivne snovi v seznam odobrenih aktivnih snovi, registracije FFS ali izdaje dovoljenja FFS v skladu z Uredbo 1107/2009/ES, vlagatelj plača pristojbino.

(2) Pristojbina iz prejšnjega odstavka je prihodek proračuna Republike Slovenije in se vplača na podračun javnofinančnih prihodkov v skladu s predpisom, ki ureja podračune ter način plačevanja obveznih dajatev in drugih javnofinančnih prihodkov.

(3) Vlada predpiše vrsto in višino ter način plačevanja pristojbine iz tega člena.

9. člen
(nacionalni akcijski program)

(1) Vlada sprejme nacionalni akcijski program za doseganje trajnostne rabe FFS (v nadaljnjem besedilu: nacionalni akcijski program).

(2) V nacionalnem akcijskem programu se določijo cilji, ukrepi, kazalniki in roki za doseganje trajnostne rabe FFS, katere namen je zmanjševanje tveganj in vplivov uporabe FFS na zdravje ljudi in okolje ter zmanjševanje potrebe po uporabi FFS ter za vzpodbujanje uporabe FFS, ki se ne razvrščajo kot nevarni za vodno okolje v skladu s predpisi, ki urejajo razvrščanje, označevanje in pakiranje nevarnih pripravkov, in ki ne vsebujejo prednostnih nevarnih snovi v skladu s predpisi, ki urejajo stanje površinskih voda.

(3) Pri oblikovanju nacionalnega akcijskega programa se upoštevajo zdravstveni, socialni, ekonomski in okoljski vplivi predvidenih ukrepov, posebni regionalni ter lokalni pogoji.

(4) Predlog nacionalnega akcijskega programa pripravi ministrstvo, pristojno za kmetijstvo (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo), v sodelovanju z drugimi državnimi organi, strokovnimi institucijami, interesnimi združenji, zbornicami ter nevladnimi organizacijami.

(5) Ministrstvo pregleda nacionalni akcijski program vsakih pet let in po potrebi predlaga Vladi njegove spremembe in dopolnitve. Sprejeti nacionalni akcijski program in njegove bistvene spremembe ministrstvo posreduje Komisiji in drugim državam članicam Unije.

IV. PROMET IN UPORABA FFS

10. člen
(promet s FFS na debelo in na drobno)

(1) S prometom s FFS na debelo ali na drobno se lahko ukvarjajo distributerji, ki imajo dovoljenje Uprave za opravljanje prometa s FFS na debelo oziroma na drobno.

(2) Distributerji morajo za pridobitev dovoljenja za opravljanje prometa s FFS na debelo izpolnjevati naslednje pogoje:

- imeti sedež v Republiki Sloveniji ali v kateri od držav članic Evropske unije in
- izpolnjevati zahteve glede prostorov in opreme ter načina skladiščenja in shranjevanja FFS.

(3) Distributerji morajo za pridobitev dovoljenja za opravljanje prometa s FFS na drobno izpolnjevati naslednje pogoje:

- imeti sedež v Republiki Sloveniji ali v kateri od držav članic Evropske unije;
- imeti v rednem delovnem razmerju najmanj eno osebo, ki prodaja FFS (v nadaljnjem besedilu: prodajalec FFS) in izpolnjuje pogoje iz 11. člena tega zakona;
- imeti v rednem delovnem ali pogodbenem razmerju najmanj enega svetovalca za FFS, ki izpolnjuje pogoje iz 11. člena tega zakona;
- opravljati dejavnost prodaje FFS v specializirani prodajalni FFS, ki izpolnjuje predpisane pogoje glede prostorov in opreme ter načina skladiščenja in shranjevanja FFS (v nadaljnjem besedilu: specializirana prodajalna).

(4) Prodajalec FFS mora biti v specializirani prodajalni prisoten ves čas prodaje FFS in mora kupcem FFS zagotavljati zlasti ustrezne informacije v zvezi z uporabo FFS in tveganji za zdravje ljudi in okolje ter dajati navodila za obvladovanje teh tveganj in skrbeti za nabavo, skladiščenje in prodajo FFS ter voditi podatke v zvezi s prometom FFS.

(5) Svetovalec za FFS mora biti v specializirani prodajalni prisoten določen čas prodaje FFS in kupcem FFS svetuje v zvezi z varstvom rastlin pred škodljivimi organizmi in uporabo FFS (npr. prepoznavna boleznih rastlin in škodljive organizme ter predlaga ustrezno uporabo sredstev in metod za varstvo rastlin).

(6) Minister predpiše podrobnejše zahteve v zvezi z izpolnjevanjem pogojev iz drugega in tretjega odstavka tega člena, podrobnejše naloge prodajalca FFS in svetovalca za FFS ter določi časovno obdobje iz prejšnjega odstavka.

11. člen **(pogoji za prodajalca FFS in svetovalca za FFS)**

(1) Prodajalec FFS mora imeti končano najmanj srednjo poklicno izobrazbo kmetijske smeri (IV. raven zahtevnosti) in na podlagi opravljenega usposabljanja o ravnanju s FFS pridobiti izkaznico za prodajalca FFS ali svetovalca FFS iz drugega odstavka 22. člena tega zakona.

(2) Svetovalec za FFS mora imeti končano najmanj višjo strokovno izobrazbo kmetijstva - rastlinske smeri in na podlagi opravljenega usposabljanja o ravnanju s FFS pridobiti izkaznico za svetovalca FFS iz drugega odstavka 22. člena tega zakona.

12. člen **(dovoljenje za opravljanje prometa s FFS)**

(1) Distributer iz drugega oziroma tretjega odstavka 10. člena tega zakona pošlje vlogo za pridobitev dovoljenja za opravljanje prometa s FFS na debelo oziroma na drobno na Upravo v pisni obliki.

(2) Vloga za pridobitev dovoljenja iz prejšnjega odstavka mora vsebovati zlasti naslednje podatke o distributerju:

- osebno ime ali firmo,
- naslov ali sedež ter navedbo lokacije opravljanja prometa s FFS,
- davčno številko,
- vrsto prometa (promet s FFS na debelo, promet s FFS na drobno),
- osebno ime in davčno številko prodajalca FFS iz druge alineje tretjega odstavka 10. člena tega zakona,
- osebno ime in davčno številko svetovalca za FFS iz tretje alineje tretjega odstavka 10. člena tega zakona,
- izjavo, da izpolnjuje predpisane pogoje glede prostorov in opreme ter načina skladiščenja in shranjevanja FFS.

(3) Dovoljenje iz tega člena izda Uprava, če ugotovi da so izpolnjeni pogoji iz drugega oziroma tretjega odstavka 10. člena tega zakona.

(4) Distributer mora v 15 dneh od dneva nastanka spremembe Upravi sporočiti vsako spremembo podatkov, ki bi utegnili vplivati na izpolnjevanje pogojev za pridobitev dovoljenja.

(5) Dovoljenje preneha, če distributer preneha izpolnjevati pogoje, določene s tem zakonom ali predpisi, izdanimi na njegovi podlagi, ali če ravna v nasprotju z navedenimi predpisi, kar ugotovi Uprava z odločbo v upravnem postopku.

(6) Uprava v osmih dneh po dokončnosti dovoljenja ali po prenehanju dovoljenja iz tega člena distributerje po uradni dolžnosti vpiše ali izbriše iz registra distributerjev iz 43. člena tega zakona.

(7) Minister predpiše podrobnejšo vsebino vloge za pridobitev dovoljenja iz tega člena.

13. člen **(druge prodajalne z neživilskim blagom)**

(1) Ne glede na določbe 10. člena tega zakona se s prodajo FFS iz četrtega odstavka 14. člena tega zakona lahko ukvarjajo tudi druge prodajalne z izključno neživilskim blagom, če so vpisane v register distributerjev iz 43. člena tega zakona.

(2) Prodajalne iz prejšnjega odstavka za vpis v register distributerjev iz 43. člena tega zakona pošljejo na Upravo vlogo v pisni obliki. Vloga mora vsebovati naslednje podatke:

- osebno ime ali firmo,
- naslov ali sedež ter navedbo lokacije opravljanja prometa s FFS,
- davčno številko,
- vrsto dejavnosti.

(3) Uprava druge prodajalne z izključno neživilskim blagom vpiše v register distributerjev iz 43. člena tega zakona.

(4) Distributer iz prejšnjega odstavka mora v 15 dneh od prenehanja opravljanja prometa s FFS, o tem obvestiti Upravo, ki ga izbriše iz registra distributerjev.

(5) Distributerji iz tega člena morajo pri opravljanju prometa s FFS zagotavljati splošne informacije o tveganju za zdravje ljudi in okolje pri uporabi FFS.

(6) Splošne informacije iz prejšnjega odstavka predpiše minister.

14. člen **(promet s FFS na drobno)**

(1) FFS v prometu na drobno so FFS, ki so dovoljena za poklicno rabo, in FFS, ki so dovoljena za nepoklicno rabo.

(2) Minister predpiše kriterije za določitev, katera FFS so dovoljena za poklicno oziroma nepoklicno rabo, glede na:

- vrsto nevarnosti FFS, na podlagi katere so FFS razvrščena, pakirana in označena v skladu s predpisi, ki urejajo razvrščanje, pakiranje in označevanje FFS,
- rezultat ocene vpliva FFS na okolje v postopku ocenjevanja FFS v skladu z Uredbo 1107/2009/ES in
- velikost pakiranja FFS.

(3) Uprava na podlagi kriterijev iz prejšnjega odstavka določi in sproti objavi na svoji spletni strani podatke o FFS, ki so dovoljena za poklicno oziroma nepoklicno rabo.

(4) FFS iz prvega odstavka tega člena se lahko prodajajo samo v specializiranih prodajalnah FFS, razen FFS, ki so dovoljena za nepoklicno rabo in ki niso razvrščena in označena z nobenim od grafičnih znakov za opozarjanje na nevarnost ter nobenim od standardnih opozoril R za označevanje nevarnih pripravkov FFS v skladu s predpisi, ki urejajo razvrščanje in označevanje FFS, in so pakirana v embalažo z že pripravljeno škropilno mešanico za neposredno uporabo (npr. razpršilkah) ali so v obliki gotovih pripravkov (npr. vabe), ki se lahko prodajajo tudi v drugih prodajalnah z neživilskim blagom, ki so vpisane v register distributerjev iz 43. člena tega zakona.

15. člen (nakup in uporaba FFS)

(1) FFS, ki so dovoljena za poklicno rabo, lahko v specializiranih prodajalnah FFS kupijo in jih uporabljajo samo osebe, ki imajo izkaznico o opravljenem usposabljanju o ravnanju s FFS iz drugega odstavka 22. člena tega zakona (v nadaljnjem besedilu: uporabnik FFS za poklicno rabo).

(2) Za nakup in uporabo FFS, ki so dovoljena za nepoklicno rabo, ni treba imeti izkaznice.

(3) Zaradi preverjanja istovetnosti oziroma identitete kupca FFS za poklicno rabo lahko prodajalec FFS ali svetovalec za FFS od kupca na vpogled zahteva uradni identifikacijski dokument.

16. člen (podatki o prometu s FFS)

(1) V skladu s 67. členom Uredbe 1107/2009/ES morajo distributerji iz 10. tega zakona voditi in hraniti podatke najmanj o trgovskem imenu in količini FFS v prometu.

(2) Distributerji morajo podatke iz prejšnjega odstavka posredovati Upravi, najpozneje do 31. marca za preteklo leto, ki podatke vpiše v evidenco iz 44. člena tega zakona.

(3) Uprava posreduje podatke iz evidence iz 44. člena tega zakona Statističnemu uradu Republike Slovenije, če jih potrebuje za namen zbiranja in obdelave statističnih podatkov o prometu FFS.

(4) Podrobnejšo vsebino in način vodenja podatkov iz prvega odstavka tega člena predpiše minister.

17. člen (pravilna uporaba FFS)

(1) FFS se morajo pravilno uporabljati.

(2) Pravilna uporaba vključuje zlasti:

- uporabo FFS v skladu z etiketo in navodilom za uporabo,
- ravnanje s FFS, kar poleg tretiranja vključuje tudi pripravo škropilne brozge pred tretiranjem, ravnanje z ostanki škropilne brozge v rezervoarjih naprav po tretiranju ter čiščenje naprav, uporabljenih pri tretiranju, na način, ki ne ogroža zdravja ljudi in okolja,
- skladiščenje oziroma shranjevanje FFS na način, da se prepreči ogrožanje zdravja ljudi in okolja,

- upoštevanje posebnih ukrepov za varstvo čebel,
- preprečevanje zanašanja FFS,
- časovno omejitev dostopa ljudi na nedavno tretiranih površinah,
- upoštevanje dobre prakse varstva rastlin in dobre kmetijske prakse pri uporabi s FFS tretiranega semena.

(3) Uporabnik FFS mora pri uporabi FFS upoštevati tudi določbe predpisov, ki urejajo varstvo voda, varstvo okolja, varnost in zdravje pri delu, odpadke ter javni red in mir ter posebne ukrepe iz 31., 32., 33. in 34. člena tega zakona.

(4) Uporabnik FFS mora nemudoma obvestiti Upravo ali fitosanitarnega inšpektorja o nezaželenih vplivih FFS, ki jih opazi pri uporabi FFS (npr. o opažanjih v zvezi z možnostjo nevarnega ali neželenega vpliva FFS ali ostankov FFS na zdravje ljudi, živali, okolje, tretirane rastline ali rastline, ki sledijo v kolobarju).

(5) Podrobnejši način pravilne uporabe iz drugega odstavka tega člena predpiše minister.

18. člen **(ravnanje z embalažo in ostanki FFS)**

Distributerji in uporabniki FFS morajo ravnati z embalažo in ostanki FFS na način, kot je določen s predpisi, ki urejajo ravnanje z odpadki, predpisi, ki urejajo embalažo in odpadno embalažo in s predpisom, ki ureja ravnanje z odpadnimi FFS, če gre za FFS, ki vsebujejo nevarne snovi.

19. člen **(podatki o uporabi FFS)**

(1) Uporabnik FFS za poklicno rabo mora zagotoviti sledljivost vsakega FFS od nakupa do uporabe FFS tako, da vodi podatke o uporabi FFS.

(2) Za vsako tretiranje posebej mora voditi podatke o uporabi FFS, ki vsebujejo najmanj podatke iz 67. člena te Uredbe 1107/2009/ES.

(3) Podatke o uporabi FFS mora uporabnik FFS za poklicno rabo hraniti najmanj tri leta od datuma nakupa FFS oziroma tretiranja.

(4) Uporabnik FFS za poklicno rabo mora podatke iz drugega odstavka tega člena posredovati Upravi na njeno zahtevo.

(5) Uprava posreduje podatke iz prejšnjega odstavka Statističnemu uradu Republike Slovenije, če jih potrebuje za namen zbiranja in obdelave statističnih podatkov o uporabi FFS.

(6) Podrobnejšo vsebino in način vodenja podatkov o uporabi FFS iz drugega odstavka tega člena ter način posredovanja podatkov iz prejšnjega odstavka predpiše minister.

20. člen **(omejitve pri prometu in uporabi FFS)**

(1) Prepovedana sta promet na drobno in uporaba FFS, ki so glede na nevarne lastnosti v skladu s predpisi, ki urejajo razvrščanje kemikalij, razvrščeni kot zelo strupeni.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka se FFS iz prejšnjega odstavka lahko prodajajo le po predhodnem naročilu uporabnikov FFS za poklicno rabo, ki jih potrebujejo za izvajanje dejavnosti dezinfekcije, dezinsekcije in deratizacije v skladu s predpisi, ki urejajo dejavnost dezinfekcije, dezinsekcije in deratizacije.

21. člen **(vnos FFS na carinsko območje Unije)**

(1) Vnos FFS na carinsko območje Unije je dovoljen le čez določena vstopna mesta ali druga pooblaščenata mesta (v nadaljnjem besedilu: vstopne točke), če so izpolnjeni pogoji za vnos FFS na carinsko območje Unije.

(2) Pred vnosom FFS na carinsko območje Unije mora distributer, ki ima dovoljenje za opravljanje prometa s FFS na debelo, o prispetju FFS na vstopno točko obvestiti fitosanitarnega inšpektorja, ki opravi kontrolo.

(3) Carinski organi ne smejo začeti s postopkom za začetek carinsko dovoljene rabe ali uporabe, dokler fitosanitarni inšpektor ne dovoli vnosa FFS na carinsko območje Unije.

(4) Vstopne točke in pogoje za vnos FFS na carinsko območje Unije iz prvega odstavka tega člena ter podrobnejši postopek kontrole iz drugega odstavka tega člena predpiše minister.

V. USPOSABLJANJE

22. člen **(usposabljanje za ravnanje s FFS)**

(1) Za ravnanje s FFS se morajo usposabljati poklicni uporabniki, prodajalci FFS in svetovalci za FFS ter druge osebe, ki želijo pridobiti potrdilo o pridobitvi znanj iz fitomedicine.

(2) Osebe iz prejšnjega odstavka na podlagi opravljenega usposabljanja za ravnanje s FFS pridobijo potrdilo o pridobitvi znanj iz fitomedicine (v nadaljnjem besedilu: izkaznica):

- za poklicnega uporabnika in druge osebe, usposobljene za ravnanje s FFS (v nadaljnjem besedilu: izvajalec ukrepov varstva rastlin),
- za prodajalce FFS ali
- za svetovalce za FFS.

(3) Za usposabljanje za ravnanje s FFS se ne štejejo tečajji o pravilni in varni uporabi FFS, katerih udeležba je prostovoljna in na katerih ni mogoče pridobiti izkaznice ter so namenjeni zlasti nepoklicnim uporabnikom.

23. člen **(izvajalci usposabljanja)**

(1) Uprava izbere na podlagi javnega razpisa za dobo petih let izvajalce oziroma izvajalke usposabljanja za ravnanje s FFS iz prejšnjega člena (v nadaljnjem besedilu: izvajalec usposabljanja), ki so pravne ali fizične osebe in so registrirane za opravljanje dejavnosti izobraževanja ter izpolnjujejo pogoje glede prostorov in tehnične opremljenosti ter imajo v delovnem ali pogodbenem razmerju za vsako izmed strokovnih področij fitomedicine najmanj enega predavatelja, ki je seznanjen z vsebino in programom usposabljanja s področja fitomedicine ter izpolnjuje pogoje iz 24. člena tega zakona.

(2) Izvajalce usposabljanja, ki izpolnjujejo pogoje iz prejšnjega odstavka, imenuje Uprava z odločbo. Medsebojne pravice in obveznosti Uprava in izvajalec usposabljanja uredita s pogodbo.

(3) Uprava vpiše izvajalce usposabljanja, imenovane v skladu s tem členom, na seznam, ki je dostopen na spletni strani Uprava. Na seznamu so navedeni številka in datum odločbe o imenovanju ter firma in sedež ali osebno ime in naslov pri samostojnem podjetniku posamezniku.

(4) Imenovanje izvajalcu usposabljanja preneha sporazumno ali, če izvajalec usposabljanja preneha izpolnjevati pogoje, določene s tem zakonom ali predpisi izdanimi na njegovi podlagi, če krši pogodbo ali če ravna v nasprotju z navedenimi predpisi, kar ugotovi Uprava z odločbo v upravnem postopku.

(5) Minister predpiše podrobnejše pogoje, ki jih morajo glede prostorov in tehnične opremljenosti izpolnjevati izvajalci usposabljanja.

24. člen (predavatelji)

(1) Osebe, ki lahko izvajajo usposabljanje za ravnanje s FFS pri izvajalcih usposabljanja (v nadaljnjem besedilu: predavatelji), morajo imeti univerzitetno izobrazbo, predpisano za posamezno strokovno področje fitomedicine, ter najmanj 5 let delovne dobe.

(2) Predavatelj, ki izpolnjuje pogoje iz prejšnjega odstavka, lahko izvaja predavanja iz posameznega strokovnega področja fitomedicine:

- ukrepi varstva rastlin pred škodljivimi organizmi;
- vplivi FFS na zdravje ljudi; ali
- vplivi FFS na okolje.

(3) Minister predpiše pogoje glede univerzitetne izobrazbe iz prvega odstavka tega člena.

25. člen (izvedba usposabljanja)

(1) Usposabljanje za ravnanje s FFS iz prvega odstavka 22. člena tega zakona obsega osnovno in nadaljnje usposabljanje.

(2) Osnovno usposabljanje obsega tečaj in pisno preverjanje znanja s področij fitomedicine: varstva rastlin pred škodljivimi organizmi, o vplivih FFS na zdravje ljudi in o vplivih FFS na okolje. Najpozneje v 15 dneh po uspešno opravljenem osnovnem usposabljanju izvajalec usposabljanja izda udeležencem ali udeleženkam usposabljanja izkaznico.

(3) Izkaznica se izvajalcem ukrepov varstva rastlin izda za obdobje petih let, prodajalcem FFS in svetovalcem za FFS pa za obdobje treh let.

(4) Nadaljnje usposabljanje obsega obnovitveni tečaj brez preverjanja znanja, ki imetniku izkaznice omogoča, da posodobi znanje, ki je nujno za njegovo delo, ter da osveži znanja, ki so zajeta v osnovnem usposabljanju.

(5) Veljavnost izkaznice se podaljša za obdobje iz tretjega odstavka tega člena, če se imetnik izkaznice v zadnjem letu pred potekom njene veljavnosti udeleži nadaljnega usposabljanja iz prejšnjega odstavka. Če se imetnik nadaljnega usposabljanja ne udeleži pred potekom njene veljavnosti, mora ponovno opravljati osnovno usposabljanje iz drugega odstavka tega člena. Izjemoma se lahko imetnik izkaznice udeleži nadaljnega usposabljanja v enem letu po izteku veljavnosti izkaznice, če je v zadnjih treh mesecih pred potekom veljavnosti izkaznice bil v bolniškem staležu najmanj trideset dni, je bil na porodniškem dopustu ali pa je bil najmanj trideset dni odsoten iz kraja stalnega bivališča. Veljavnost izkaznice se v tem primeru podaljša za obdobje iz tretjega odstavka tega člena od datuma opravljanja nadaljnega usposabljanja. Če v tem odstavku navedeni razlogi niso podani, mora ponovno opraviti osnovno usposabljanje iz drugega odstavka tega člena.

(6) Osnovno in nadaljnje usposabljanje izvede izvajalec usposabljanja po programih, ločenih za izvajalca ukrepov varstva rastlin, prodajalca FFS in svetovalca za FFS. Izvajalec usposabljanja mora obvestiti zainteresirano javnost in upravo o organiziranih usposabljanjih najmanj 30 dni pred vsako izvedbo usposabljanja. Vsebina programov se določi v skladu s predpisi Unije.

(7) Izvajalci usposabljanja morajo vpisati podatke o osebah, ki so opravile osnovno oziroma nadaljnje usposabljanje, v evidenco iz 45. člena tega zakona najpozneje v 30 dneh po zaključenem usposabljanju.

(8) Stroške osnovnega in nadaljnega usposabljanja, v katere je vključen strošek izkaznice, krijejo udeleženci sami.

(9) Tečaji o pravilni in varni uporabi FFS iz tretjega odstavka 22. člena tega zakona obsegajo zlasti varno ravnanje in skladiščenje FFS ter odstranjevanje embalaže in ostankov FFS.

(10) Stroške tečajev iz prejšnjega odstavka krijejo udeleženci sami.

(11) Minister podrobneje predpiše vsebino in programe usposabljanja in tečajev, način preverjanja znanja, višino in vrste stroškov usposabljanja in tečajev.

26. člen (izkaznica)

(1) Izkaznica se izda na obrazcu v slovenskem jeziku.

(2) Izvajalec usposabljanja pridobi izkaznice od Uprave.

(3) Izkaznica vsebuje zlasti naslednje podatke:

- serijsko številko izkaznice;
- fotografijo imetnika izkaznice;
- priimek in ime udeleženca usposabljanja;
- stalno prebivališče oziroma začasno prebivališče,
- datum izdaje in datum veljavnosti izkaznice;
- izvajalec usposabljanja, pristojen za izdajo izkaznice;

– lastnoročni podpis imetnika izkaznice.

(4) Na izkaznici je prepovedano spreminjanje, dopisovanje ali brisanje katerega koli podatka.

(5) Izkaznica je neprenosljiva in jo sme uporabljati samo imetnik izkaznice, ki je za zlorabo izkaznice materialno in kazensko odgovoren.

(6) V primeru izgube, pogošitve, tatvine, uničenja izkaznice ali sprememb osebnih podatkov mora imetnik izkaznice o tem pisno obvestiti izvajalca usposabljanja, ki mu je izkaznico izdal. Izvajalec usposabljanja na podlagi tega pisnega obvestila izkaznico prekliče in izda novo izkaznico.

(7) Podatke iz prejšnjega odstavka izvajalec usposabljanja vpiše v evidenco iz 45. člena tega zakona.

(8) Stroške izdaje nove izkaznice iz petega odstavka tega člena plača imetnik izkaznice.

(9) Minister podrobneje predpiše, obliko in barvo izkaznice ter ceno izkaznice iz prejšnjega odstavka.

VI. NAPRAVE ZA NANAŠANJE FFS

27. člen (naprave za nanašanje FFS)

(1) Za nanašanje FFS se smejo uporabljati le naprave, ki so na podlagi opravljenega pregleda pridobile potrdilo o pravilnem delovanju naprave in znak o rednem pregledu v skladu s tem zakonom.

(2) Ne glede na določbe prejšnjega odstavka se smejo uporabljati tudi naprave za nanašanje FFS (v nadaljnjem besedilu: naprava), za katere je minister v skladu s predpisi Unije določil, da pregled ni potreben.

(3) Napravi, ki izpolnjuje zahteve v skladu s predpisi, ki urejajo tehnične zahteve za proizvode in postopke ugotavljanja skladnosti (v nadaljnjem besedilu: tehnične zahteve), se na podlagi opravljenega pregleda izda potrdilo o pravilnem delovanju naprave in znak o rednem pregledu, če izpolnjuje zahteve glede pravilnega delovanja.

(4) Minister predpiše zahteve glede pravilnega delovanja naprave iz prejšnjega odstavka.

28. člen (pregledi naprav)

(1) Lastniki naprav morajo zaradi varnosti in zaščite zdravja ljudi in okolja zagotoviti, da so naprave, ki jih uporabljajo, redno pregledane v skladu s tem členom.

(2) Naprave morajo biti na predpisan način redno pregledane vsaki dve leti, razen novih naprav, ki se prvič pregledajo v petih letih od datuma nakupa.

(3) Po uspešno opravljenem pregledu naprave preglednik naprave iz 29. člena tega zakona izda potrdilo o pravilnem delovanju naprave in znak o pregledu, razen novim napravam, ki se jim pred prvo uporabo oziroma najpozneje v šestih mesecih od nakupa izda znak o pregledu ter potrdilo o pravilnem delovanju naprave brez opravljenega pregleda.

(4) Preglednik naprave iz 29. člena tega zakona pridobi znake o pregledu od Uprave, potrdila o pravilnem delovanju naprave pa zagotovi sam.

(5) Znak o pregledu se namesti na napravo tako, da je dobro viden in čitljiv ter ne sme biti poškodovan, zakrit, dodatno prevlečen ali prekrit.

(6) Stroške v zvezi s pregledi naprav plača lastnik naprave.

(7) Lastnik naprave mora pregledniku naprav iz 29. člena tega zakona pisno sporočiti vsako spremembo glede lastništva naprave ali tehničnih podatkov o napravi, najpozneje v roku 30 dni od nastanka spremembe oziroma od trenutka, ko je zanjo izvedel.

(8) Minister predpiše podrobnejše pogoje glede načina pregledov, vsebino, barvo in obliko potrdila o pravilnem delovanju naprave, vsebino, barvo in obliko znaka o pregledu ter višino stroškov iz tega člena.

29. člen **(pregledniki naprav)**

(1) Uprava imenuje za dobo petih let izvajalce pregledov naprav (v nadaljnjem besedilu: preglednik naprav), ki so fizične ali pravne osebe in izpolnjujejo predpisane pogoje glede prostorov in tehnične opreme. Preglednik naprav mora imeti univerzitetno izobrazbo ustrezne smeri in 5 let delovne dobe.

(2) Preglednik naprav ne sme biti izdelovalec, zastopnik, uvoznik, prodajalec ali serviser naprav.

(3) Preglednike naprav, ki izpolnjujejo pogoje iz tega člena, imenuje Uprava z odločbo na podlagi javnega razpisa. Medsebojne pravice in obveznosti Uprava in preglednik naprave uredita s pogodbo.

(4) Uprava vpiše preglednike naprav, imenovane v skladu s tem členom, na seznam, ki je dostopen na spletni strani Uprave. Na seznamu preglednikov naprav so navedeni številka in datum izdaje odločbe o imenovanju, firma in sedež ali osebno ime in naslov pri samostojnem podjetniku posamezniku.

(5) Imenovanje preneha sporazumno ali če preglednik naprav preneha izpolnjevati pogoje, določene s tem zakonom, ali predpisi, izdanimi na njegovi podlagi, če krši pogodbo ali če ravna v nasprotju z navedenimi predpisi, kar ugotovi Uprava z odločbo v upravnem postopku.

(6) Imenovani pregledniki naprav morajo vpisati podatke o napravah, izdanih potrdilih o pravilnem delovanju naprave in izdanih znakih o pregledih v evidenco iz 46. člena tega zakona. V to evidenco vpišejo tudi podatke o spremembi lastništva naprave ali o spremembi tehničnih podatkov o napravi. Te podatke morajo vpisati sproti oziroma najpozneje v 8 dneh od izdanega potrdila in znaka oziroma prejema sporočila o spremembi podatkov.

(7) Uprava o imenovanju preglednikov naprav iz tega člena obvesti Komisijo.

(8) Minister predpiše podrobnejše pogoje, ki jih morajo glede univerzitetne izobrazbe, prostorov in tehnične opreme izpolnjevati pregledniki naprav.

30. člen **(priznanje pregledov naprav)**

(1) Pregledi naprav, opravljeni v drugih državah članicah, se v Republiki Sloveniji priznajo, če jih je opravil organ, pristojen za opravljanje pregledov naprav v državi članici, in se pregledi opravljajo v krajšem ali enakem obdobju kot je določeno v drugem odstavku 28. člena tega zakona.

(2) Za priznanje pregleda naprave iz prejšnjega odstavka vloži lastnik naprave vlogo na Uprava v pisni obliki.

(3) Vlogi iz prejšnjega odstavka mora lastnik naprave priložiti dokazilo o opravljenem pregledu naprave v drugi državi članici, iz katerega so razvidni podatki o organu, ki je opravil pregled, ter datum zadnjega pregleda naprave.

(4) O vlogi za priznanje pregleda naprave odloči Uprava.

(5) Uprava brez opravljenega pregleda naprave na podlagi odločbe iz prejšnjega odstavka izda tudi potrdilo o pravilnem delovanju naprave in znak o pregledu.

(6) Podatke o izdanem potrdilu in znaku iz prejšnjega odstavka Uprava vpiše v evidenco iz 46. člena tega zakona.

VII. POSEBNI UKREPI

31. člen **(tretiranje iz zraka)**

Tretiranje iz zraka z zračnim plovilom ni dovoljeno.

32. člen **(varovanje vodnega okolja in pitne vode)**

(1) Za varovanje vodnega okolja in zalog pitne vode minister določi vrsto naprav ter tehnične zahteve, ki jih mora izpolnjevati naprava, da se doseže nanašanje FFS z majhnim zanašanjem, spiranjem ali odtekanjem škropiva ter vrste visokih nasadov v katerih se bodo pri tretiranju s FFS uporabljale navedene naprave.

(2) Za varovanje vodnega okolja in zalog pitne vode minister, pristojen za kmetijstvo in okolje določi območje, višino, gostoto in mesto zasaditve ter izbor vegetacije ob površinskih vodah, ki preprečuje zanašanje, spiranje ali odtekanje FFS, če vodno telo ne dosega ciljev za površinske ali podzemne vode zaradi onesnaženja s FFS.

(3) Za zmanjševanje tveganja onesnaževanja vodnega okolja in pitne vode s FFS minister predpiše vrsto FFS in način njihove uporabe na ali ob cestah, železniških progah, zelo prepustnih površinah ali drugih infrastrukturah v bližini ali vzdolž površinskih voda ali nad območji podzemnih voda ali na neprepustnih površinah z velikim tveganjem odtekanja FFS v površinske vode ali kanalizacijo.

(4) Za zaščito voda in za čim večje zmanjšanje tveganje onesnaženja voda, ki ga povzročajo zanašanje, spiranje ali odtekanje FFS na območjih, ki se rabijo za oskrbo s pitno vodo, ter za zmanjševanje tveganja za vodne organizme, ki ga lahko povzroči zanašanje, spiranje ali odtekanje FFS v površinske in podzemne vode, minister, pristojen za kmetijstvo in okolje, določi zaščitne pasove, kjer je prepovedana ali omejena upora FFS.

33. člen

(zmanjševanje uporabe ali tveganj zaradi uporabe FFS na posebnih območjih)

(1) Za ohranjanje biotske raznovrstnosti na posebnih varstvenih območjih, določenih v skladu s predpisi, ki urejajo ohranjanje narave, minister, pristojen za kmetijstvo in okolje, določi ukrepe za zmanjšanje uporabe ali tveganj zaradi uporabe FFS, glede na značilnosti varovanega območja.

(2) Za varovanje voda na varstvenih in ogroženih območjih po zakonu, ki ureja vode, ter na območjih s posebnimi zahtevami po predpisu, ki ureja podrobnejšo vsebino in način priprave načrta upravljanja voda, minister, pristojen za kmetijstvo in okolje, glede na značilnosti teh območij prepove uporabo FFS ali določi ukrepe za zmanjšanje uporabe ali tveganj zaradi uporabe FFS.

34. člen

(zmanjševanje uporabe ali tveganj zaradi uporabe FFS na javnih površinah)

(1) Na javnih površinah se za zatiranje škodljivih organizmov lahko uporablja le nekemične metode.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka je na javnih površinah, razen na otroških in šolskih igriščih, dovoljena tudi uporaba FFS v skladu s pogoji, ki jih predpiše minister. Minister predpiše obvezno obveščanje javnosti o nameravanem izvajanju tretiranja FFS, o načinu zavarovanja tretirane površine, o primernem času tretiranja in o velikosti zaščitnega pasu od mesta tretiranja do objektov, v katerem uporaba FFS ni dovoljena.

35. člen

(integrirano varstvo rastlin pred škodljivimi organizmi)

(1) Integrirano varstvo rastlin pred škodljivimi organizmi pomeni skrbno upoštevanje vseh razpoložljivih metod varstva rastlin, kar ima za posledico povezovanje ustreznih ukrepov, ki preprečujejo razvoj populacij škodljivih organizmov. Pri integriranem varstvu rastlin pred škodljivimi organizmi mora biti uporaba FFS na ekonomsko in ekološko upravičeni ravni, s ciljem zmanjšanja tveganja za zdravje ljudi in okolje. Integrirano varstvo rastlin pred škodljivimi organizmi poudarja rast zdravih rastlin s čim manjšimi vplivi na kmetijske ekosisteme in spodbuja naravne mehanizme varstva pred škodljivimi organizmi.

(2) Ministrstvo na svoji spletni strani (<http://www.fito-info.si>) za uporabnike FFS, ki izvajajo integrirano varstvo rastlin pred škodljivimi organizmi na podlagi meteoroloških, biotičnih in drugih podatkov, ki jih zagotavljajo izvajalci javne službe zdravstvenega varstva rastlin v skladu s predpisi, ki urejajo zdravstveno varstvo rastlin zagotavlja informacije o spremljanju pojava oziroma širjenja škodljivih organizmov, o optimalnih rokih za njihovo zatiranje in metode zatiranja..

(3) Uporabniki FFS za poklicno rabo izvajajo integrirano varstvo rastlin pred škodljivimi organizmi na način, da upoštevajo predpisane zahteve glede kolobarjenja, gnojenja,

namakanja, gojenja, oskrbe posevkov in nasadov, uporabe ustreznega semenskega in sadilnega materiala ter glede izvajanja in spremljanja ukrepov varstva rastlin.

(4) Ministrstvo za izvajanje integriranega varstva rastlin pred škodljivimi organizmi za kmetijsko panogo pripravi smernice, katerih uporaba je prostovoljna.

(5) Minister v skladu s predpisi Unije predpiše podrobnejše zahteve glede izvajanja integriranega varstva rastlin pred škodljivimi organizmi iz tretjega odstavka tega člena.

36. člen (kazalci tveganja)

(1) Za namene ocenjevanja napredka zmanjševanja tveganj zaradi uporabe FFS na zdravje ljudi in okolje minister določi kazalce tveganja v skladu s predpisi Unije.

(2) Informacije o rezultatih napredka zmanjševanja tveganj zaradi uporabe FFS na zdravje ljudi in okolje ministrstvo objavlja na svojih spletnih straneh ter jih posreduje Komisiji in drugim državam članicam.

VIII. OBVEŠČANJE JAVNOSTI

37. člen (obveščanje javnosti)

(1) Uprava na svoji spletni strani redno objavlja informacije o FFS, zlasti o njihovih lastnostih ter tveganjih, ki jih lahko povzroči uporaba FFS na zdravje ljudi in okolje.

(2) Uprava vsako leto sprejme program obveščanja in ozaveščanja javnosti v zvezi s FFS, ki obsega ukrepe za spodbujanje in izboljšanje obveščanja in ozaveščenosti javnosti o vplivih uporabe FFS na zdravje ljudi in okolje.

(3) Sredstva za izvajanje programa iz prejšnjega odstavka se zagotovijo v proračunu Uprave.

IX. STROKOVNE NALOGE, RAZISKOVALNO DELO IN LABORATORIJI

38. člen (program strokovnih nalog)

(1) Uprava lahko sprejme program strokovnih nalog na področju prometa in uporabe FFS (v nadaljnjem besedilu: program FFS), ki obsega:

- spremljanje in ocenjevanje stanja na področju FFS z iskanjem, zbiranjem, primerjanjem in analiziranjem znanstvenih in strokovnih podatkov ter podatkov uradnega nadzora,
- izdelavo strokovnih podlag in mnenj pri sprejemanju ukrepov v zvezi s FFS,
- strokovno podporo v postopkih sodelovanja ministrstva v organih Unije in mednarodnih organizacijah s področja FFS,
- sodelovanje pri uvajanju in razvijanju informacijskega sistema na področju FFS,
- opravljanje drugih nalog na področju FFS.

(2) Uprava izbere izvajalce posameznega programa FFS na podlagi izobrazbe, referenc ter delovne dobe. V javnem razpisu, se določijo podrobnejša merila za izbor izvajalcev posameznega programa FFS. Po opravljenem javnem razpisu izda Uprava odločbo o izbiri izvajalcev programa FFS. Medsebojne pravice in obveznosti Uprava in izvajalec programa FFS uredita s pogodbo.

(3) Sredstva za izvajanje programa FFS se zagotovijo v proračunu Uprave.

39. člen **(strokovne komisije)**

(1) Minister lahko za posamezne strokovne naloge v zvezi z izvajanjem tega zakona imenuje strokovne komisije, ki jih sestavljajo predstavniki strokovnih služb ministrstev, raziskovalnih, izobraževalnih ustanov, javnih služb in interesnih združenj ter zbornic s področja kmetijstva. Člane strokovnih komisij imenuje minister s sklepom.

(2) Naloge strokovnih komisij so zlasti dajanje mnenj, predlogov in stališč k določenim vprašanjem in svetovanje v zvezi s postopki in ukrepi na področju prometa in uporabe FFS.

(3) Stroški za delo strokovnih komisij se zagotovijo v proračunu ministrstva v skladu s predpisi.

(4) Podrobnejše naloge in pogoje glede sestave in načina dela strokovnih komisij ter izplačilo sejin in potnih stroškov članom strokovnih komisij predpiše minister.

40. člen **(raziskovalno delo)**

Ministrstvo v skladu z nacionalnim akcijskim programom samostojno ali v sodelovanju z drugimi ministrstvi financira ali sofinancira raziskovalne in razvojne projekte za ugotavljanje vplivov uporabe FFS na zdravje ljudi, okolje in nepremično kulturno dediščino.

41. člen **(laboratoriji)**

(1) Laboratorijske analize za izvajanje inšpekcijskega nadzora prometa in uporabe FFS lahko opravljajo le laboratoriji, ki so pridobili akreditacijsko listino, ki jo izda Slovenska akreditacija ali akreditacijska služba druge države članice, ki ima z Evropsko akreditacijo sklenjen sporazum o medsebojnem priznavanju akreditacij, in sodelujejo v mednarodnih laboratorijskih shemah.

(2) Uprava za določene vrste analiz s področja FFS izbere laboratorij, ki izpolnjuje pogoje iz prejšnjega odstavka na podlagi javnega razpisa, v katerem določi podrobnejša merila za izbor laboratorijev. Po opravljenem javnem razpisu izda Uprava odločbo o imenovanju laboratorija za dobo petih let. Medsebojne pravice in obveznosti Uprava in laboratorij uredita s pogodbo.

(3) Imenovanje preneha sporazumno ali, če imenovani laboratorij preneha izpolnjevati pogoje, določene s tem členom, ali če krši pogodbo, kar ugotovi Uprava z odločbo v upravnem postopku.

X. ZBIRKE PODATKOV, PRIDOBIVANJE IN UPORABA PODATKOV TER POROČANJE

42. člen

(register FFS)

(1) Register FFS se vodi za namen analiziranja, spremljanja stanja FFS, za izvajanje nadzora in za obveščanje javnosti v skladu s tem zakonom.

(2) Register FFS v elektronski obliki vodi in upravlja Uprava.

(3) V skladu s 57. členom Uredbe 1107/2009/ES se v registru FFS vodijo podatki iz odločb o registracijah iz 5. člena tega zakona.

(4) Poleg podatkov iz prejšnjega odstavka register FFS vsebuje tudi podatke o izdanih dovoljenjih iz 5. člena tega zakona:

- osebno ime ali firmo ter naslov ali sedež imetnika dovoljenja FFS,
- trgovsko ime ali naziv FFS,
- vrsto FFS,
- ime in količino aktivnih snovi v FFS,
- uporabo za katero je FFS registrirano,
- številko dovoljenja ter
- datum izdaje in veljavnosti dovoljenja.

(5) Podatki v registru FFS se hranijo še 10 let po preteku registracije FFS oziroma izdaje dovoljenja.

(6) Podatke, ki jih pristojni organ vodi v registru FFS in imajo naravo osebnih podatkov, obravnava pristojni organ v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo osebnih podatkov.

43. člen

(register distributerjev)

(1) Register distributerjev se vodi za namen analiziranja in spremljanja distributerjev in prometa FFS, zbiranja statističnih podatkov o prometu FFS in za izvajanje nadzora v skladu s tem zakonom.

(2) Register distributerjev v elektronski obliki vodi in upravlja Uprava.

(3) Register distributerjev vsebuje naslednje podatke o distributerjih:

- osebno ime ali firmo,
- naslov ali sedež ter lokacijo opravljanja prometa s FFS,
- davčno številka,
- vrsto prometa (promet s FFS na debelo ali na drobno),
- vrsto dejavnosti,
- osebno ime in davčno številko prodajalca FFS,
- osebno ime in davčno številko svetovalca za FFS,
- datum izdaje in prenehanja dovoljenja za opravljanje prometa s FFS.

(4) Podatki v registru distributerjev se hranijo še dve leti po prenehanju dovoljenja za opravljanje prometa s FFS.

(5) Podatki o osebnem imenu ali firmi, naslovu pri samostojnem podjetniku posamezniku ali sedežu, vrsti prometa in dejavnosti in datumu izdaje in prenehanja dovoljenja za opravljanje prometa s FFS, ki se vodijo v registru distributerjev, so javni.

44. člen

(evidenca o prometu s FFS)

- (1) Evidenca o prometu s FFS se vodi za namen zbiranja statističnih podatkov o prometu s FFS ter za namen analiziranja in spremljanja stanja prometa s FFS.
- (2) Evidenco o prometu s FFS v elektronski obliki vodi in upravlja Uprava.
- (3) Evidenca o prometu s FFS vsebuje naslednje podatke o prometu s FFS:
 - osebno ime ali firmo ter naslov ali sedež distributerja,
 - davčno številko distributerja,
 - vrsto prometa (promet s FFS na debelo ali na drobno),
 - trgovsko ime FFS,
 - količino FFS v prometu.
- (4) Podatki v evidenci o prometu s FFS se hranijo še 10 let po preteku registracije FFS.
- (5) Podatke, ki jih Uprava vodi v evidenci o prometu s FFS iz tega člena in imajo naravo osebnih podatkov, obravnava Uprava v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo osebnih podatkov.
- (6) Podatki, ki so opredeljeni kot poslovna skrivnost v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske družbe, mora Uprava obravnavati v skladu s predpisi, ki ureja gospodarske družbe.

45. člen

(evidenca o usposabljanju)

- (1) Evidenca o usposabljanju se vodi za namen analiziranja in spremljanja stanja na področju usposabljanja o FFS in za namen izvajanja nadzora v skladu s tem zakonom.
- (2) Evidenco o usposabljanju elektronsko vodi in upravlja Uprava. Podatke v evidenco o usposabljanju vpišejo izvajalci usposabljanja iz 23. člena tega zakona.
- (3) Evidenca o usposabljanju vsebuje naslednje podatke:
 - osebno ime in naslov udeleženca usposabljanja,
 - vrsto usposabljanja (osnovno in nadaljnje usposabljanje),
 - vrsto programa v skladu s šestim odstavkom 25. člena tega zakona,
 - datum in rezultat preverjanja znanja,
 - datum izdaje in številko izkaznice, datum nadaljnjega usposabljanja,
 - osebno ime vpisnika podatkov,
 - osebno ime in naslov oziroma firmo in sedež izvajalca usposabljanja.
- (4) Podatki v evidenci o usposabljanju se hranijo še dve leti po izteku veljavnosti izkaznice.
- (5) Podatki, ki jih Uprava vodi v evidenci o usposabljanju iz tega člena in imajo naravo osebnih podatkov, obravnava ministrstvo v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo osebnih podatkov.

46. člen

(evidenca pregledanih naprav)

- (1) Evidenca pregledanih naprav se vodi za namen spremljanja stanja pregledanih naprav, podeljenih znakov o pregledu in za namen izvajanja nadzora v skladu s tem zakonom.
- (2) Evidenco pregledanih naprav vodi in upravlja Uprava. Podatke v to evidenco vpišejo pregledniki naprav iz 29. člena tega zakona.

(3) Evidenca pregledanih naprav se vodi v elektronski obliki.

(4) Evidenca pregledanih naprav vsebuje naslednje podatke:

- o vrsti in tipu naprave, letu izdelave ter tehnične podatke o napravi,
- o izdelovalcu naprave in serijski številki izdelovalca naprave,
- osebno ime ali firmo lastnika naprave, naslov ali sedež, davčno številko,
- datum in izid pregleda, podatke o meritvah pregleda, zaporedno številko in datum izdaje potrdila o pravilnem delovanju naprave in znaka o rednem pregledu, datum vpisa v evidenco, osebno ime vpisnika podatkov ter osebno ime in naslov oziroma firmo in sedež izvajalca usposabljanja.

(5) Pregledniki naprav morajo zagotoviti tehnično opremo za dostop do evidence pregledanih naprav in sproti vpisovati vse spremembe podatkov v navedeno evidenco.

(6) Podatki v evidenci pregledanih naprav se hranijo vso življenjsko dobo pregledane naprave.

(7) Podatki iz evidence pregledanih naprav so javni, razen osebnega imena ali firme lastnika naprave, naslova ali sedeža in davčne številke ter osebnega imena in naslova izvajalca usposabljanja.

47. člen **(pridobivanje in uporaba podatkov)**

(1) Zaradi analiziranja in spremljanja stanja, izvajanja nadzora ter sprejemanja ukrepov v zvezi s prometom in uporabo FFS, Uprava pri vzpostavitvi in vodenju podatkov v evidencah in registrih iz tega zakona pridobiva in obdeluje osebne in druge podatke:

- o fizičnih in pravnih osebah iz evidence subjektov, vodene v skladu z zakonom, ki ureja kmetijstvo,
- o kmetijskih gospodarstvih in zemljiščih, vpisanih v RKG, iz registra kmetijskih gospodarstev, vodenega v skladu z zakonom, ki ureja kmetijstvo,
- o poslovnih subjektih iz Poslovnega registra Slovenije,
- o lastninskih in zakupnih pravicah na posameznih parcelah iz zemljiške knjige,
- o katastrskih občinah, parcelnih številkah, površinah, raba zemljišča iz zemljiškega katastra,
- o posebnih varstvenih, zavarovanih in ekološko pomembnih območij iz evidenc, vodenih v skladu s predpisi, ki urejajo okolje in varstvo kulturne dediščine,
- o pesticidih v vodah iz zbirke podatkov monitoringa kakovosti voda, vodenih v skladu s predpisi, ki urejajo vode,
- o kakovosti pitne vode iz zbirke podatkov o sistemih za oskrbo s pitno vodo in o skladnosti pitne vode, vodenih v skladu s predpisi, ki urejajo vode,
- o pravnih in fizičnih osebah s seznama pravnih in fizičnih oseb, ki imajo dovoljenje za opravljanje dejavnosti prometa z nevarnimi kemikalijami, vodenega v skladu s predpisi, ki urejajo kemikalije,,
- o preskuševalnih laboratorijih s seznama preskuševalnih laboratorijev, ki izvajajo študije v skladu z načeli dobre laboratorijske prakse, vodenega v skladu s predpisi, ki urejajo kemikalije,,
- o biocidnih pripravkih iz registra biocidnih pripravkov, vodenega v skladu s predpisi, ki urejajo biocide,
- iz drugih zbirk osebnih podatkov in zbirk podatkov, ki jih vodijo državni organi, organi lokalnih skupnosti, nosilci javnih pooblastil, pravne osebe javnega prava in druge osebe javnega prava, če to ni prepovedano z drugim zakonom.

(2) Upravljalci podatkov iz prejšnjega odstavka omogočijo ministrstvu in Upravi neposreden brezplačen dostop do podatkov ali jih brezplačno dajo na voljo.

(3) Uprava pri tem povezuje zbirke podatkov po tem zakonu z vsemi drugimi zbirkami podatkov, ki se vodijo pri ministrstvu.

(4) Uprava posreduje podatke iz svojih zbirk podatkov po tem zakonu drugim državnim organom in organom lokalnih skupnosti, če jih ti potrebujejo za izvajanje zakonsko določenih nalog, javnemu zavodu, ki je pooblaščen za zbiranje podatkov o akutnih zastrupitvah in drugih učinkih kemikalij, ter drugim pooblaščenim organizacijam in izvajalcem javnih služb, če jih ti potrebujejo za izvajanje nalog, za katere so pooblašчени ali imenovani.

(5) Zbirke podatkov, ki jih po tem zakonu vzpostavi in vodi Uprava, se financirajo iz proračuna Uprave.

XI. INŠPEKCIJSKI NADZOR

48. člen (inšpekcijski nadzor)

Nadzor nad izvajanjem tega zakona in predpisov, izdanih na njegovi podlagi opravljajo fitosanitarni inšpektorji oziroma inšpektorice (v nadaljnjem besedilu: fitosanitarni inšpektor).

49. člen (pooblastila fitosanitarnega inšpektorja)

Poleg pooblastil po predpisih, ki urejajo inšpekcijski nadzor, ima fitosanitarni inšpektor na podlagi tega zakona in predpisov, izdanih na njegovi podlagi, pravico:

- preverjati izpolnjevanje pogojev, predpisanih s tem zakonom in predpisi, izdanimi na njegovi podlagi, pri izvajalcih testov učinkovitosti,
- preverjati izpolnjevanje pogojev glede kadrov, prostorov, opreme, načina skladiščenja in shranjevanja FFS in vodenja podatkov o prometu s FFS pri distributerjih,
- preverjati, ali so distributerji, ki opravljajo promet s FFS na drobno v drugih prodajalnah z neživilskim blagom, vpisani v register distributerjev,
- preverjati izpolnjevanje pogojev, predpisanih s tem zakonom in predpisi, izdanimi na njegovi podlagi, pri izvajalcih usposabljanja,
- preverjati izpolnjevanje pogojev, predpisanih s tem zakonom in predpisi, izdanimi na njegovi podlagi, pri preglednikih naprav,
- preverjati, če pravne in fizične osebe izpolnjujejo s tem zakonom in predpisi izdanimi na njegovi podlagi, predpisane pogoje oziroma ravnaajo v skladu z navedenimi predpisi ter odrediti odpravo nepravilnosti,
- jemati vzorce rastlin, rastlinskih proizvodov, tal, škropilne mešanice, FFS in druge potrebne vzorce,
- opraviti druga dejanja, ki so v skladu z namenom inšpekcijskega nadzora nad izvajanjem tega zakona in predpisov, izdanih na njegovi podlagi.
- na vstopnih točkah preverjati izpolnjevanje pogojev za vnos FFS na carinsko območje Unije.

50. člen (ukrepi fitosanitarnega inšpektorja)

Pri opravljanju inšpekcijskega nadzora lahko fitosanitarni inšpektor poleg ukrepov po predpisih, ki urejajo inšpekcijski nadzor, odredi še naslednje ukrepe:

- predlaga Upravi, da izvajalcu testov učinkovitosti v primeru prenehanja izpolnjevanja predpisanih pogojev izda odločbo o prenehanju imenovanja,

- do odprave pomanjkljivosti prepove opravljanje dejavnosti prometa s FFS na debelo oziroma na drobno, če distributer nima dovoljenja Uprave za opravljanje prometa s FFS, oziroma ni vpisan v register distributerjev oziroma ne izpolnjuje predpisanih pogojev glede kadrov, prostorov in opreme ter o tem obvesti Upravo,
- predlaga Upravi, da distributerju v primeru prenehanja izpolnjevanja predpisanih pogojev oziroma ravnanja v nasprotju s tem zakonom in predpisi, izdanimi na njegovi podlagi, izda odločbo o prenehanju dovoljenja za opravljanje prometa s FFS,
- odredi ustrezne ukrepe, če ugotovi, da distributer ne vodi in hrani podatkov o prometu s FFS in jih ne posreduje Upravi v skladu s tem zakonom,
- prepove prodajo FFS, ki so dovoljena za poklicno rabo, če se ne prodajajo v specializiranih prodajalnah,
- prepove prodajo FFS v drugih prodajalnah z neživilskim blagom, ki ne izpolnjujejo pogojev iz četrtega odstavka 14. člena tega zakona,
- začasno prepove vnos FFS na carinsko območje Unije, če je treba odpraviti pomanjkljivosti na pošiljki FFS ali na dokumentaciji, ki jo spremlja,
- prepove vnos FFS na carinsko območje Unije, če niso izpolnjeni predpisani pogoji,
- odredi druge ukrepe glede FFS in prometa FFS v skladu s tem zakonom in na njegovi podlagi izdanih predpisov.
- prepove uporabo FFS za poklicno rabo osebam, ki nimajo izkaznice iz drugega odstavka 22. člena tega zakona,
- prepove uporabo FFS tistemu uporabniku, ki FFS nepravilno uporablja,
- odredi ustrezne ukrepe, če ugotovi, da uporabnik FFS za poklicno rabo ne vodi in hrani podatkov o uporabi FFS ali jih ne posreduje Upravi na njegovo zahtevo v skladu s tem zakonom,
- prepove opravljanje dejavnosti usposabljanja o FFS, če izvajalec usposabljanja nima odločbe Uprave oziroma ne izpolnjuje predpisanih pogojev glede registracije dejavnosti izobraževanja, predavateljev, prostorov in tehnične opremljenosti ter o tem obvesti Upravo,
- predlaga Upravi, da v primeru prenehanja izpolnjevanja predpisanih pogojev izda odločbo o prenehanju imenovanja izvajalca usposabljanja,
- prepove uporabo naprave, če naprava ne izpolnjuje pogojev, določenih s tem zakonom,
- prepove opravljanje dejavnosti pregledov naprav, če preglednik naprav nima odločbe Uprave oziroma ne izpolnjuje predpisanih pogojev glede izobrazbe in delovne dobe, prostorov in tehnične opreme ter o tem obvesti Upravo,
- predlaga Upravi, da v primeru prenehanja izpolnjevanja predpisanih pogojev izda odločbo o prenehanju imenovanja preglednika naprave,
- prepove uporabo FFS na območjih, kjer se varuje vodno okolje in območjih pridobivanja piten vode, če niso izpolnjeni pogoji, predpisani s tem zakonom,
- prepove uporabo FFS na posebnih območjih, če niso izpolnjeni pogoji, predpisani s tem zakonom,
- prepove uporabo FFS na javnih površinah, če niso izpolnjeni pogoji, predpisani s tem zakonom,
- opravi druga dejanja in odredi druge ukrepe, potrebne za izvajanje tega zakona in na njegovi podlagi izdanih predpisov.

51. člen

(stroški inšpekcijskega postopka)

(1) Stroške analiz vzorcev rastlin, rastlinskih proizvodov, tal, škropilnih mešanic, FFS in drugih potrebnih vzorcev pri inšpekcijskem nadzoru uporabe FFS v skladu s tem zakonom je dolžan plačati lastnik, zakupnik ali drug uporabnik zemljišča oziroma poklicni ali nepoklicni uporabnik FFS, če se ugotovi prepovedana ali nepravilna uporaba FFS.

(2) Stroške analiz FFS pri inšpekcijskem nadzoru prometa s FFS v skladu s tem zakonom plača oseba, ki je pridobila odločbo o registraciji ali dovoljenje iz 5. člena tega zakona, če se ugotovi, da FFS ni skladen z odločbo o registraciji ali dovoljenjem.

XII. KAZENSKÉ DOLOČBE

52. člen **(hujši prekrški)**

- (1) Z globo od 15.000 do 32.000 eurov se za prekršek kaznuje pravna oseba, če:
- da v promet ali uporabi FFS ali seme, tretirano s FFS, v nasprotju s prepovedjo oziroma omejitvijo prometa ali oziroma uporabe iz drugega odstavka 4. člena tega zakona,
 - nima dovoljenja za opravljanje prometa s FFS na debelo ali na drobno iz 12. člena tega zakona,
 - uporabi FFS v nasprotju z drugim odstavkom 17. člena tega zakona tako, da s tem povzroči uničenje rastlin ali neposredno nevarnost za življenje ali zdravje živali,
 - prodaja FFS za poklicno rabo osebam, ki nimajo izkaznice iz drugega odstavka 22. člena tega zakona,
 - izvaja tretiranje iz zraka v nasprotju z 31. členom tega zakona.
- (2) Z globo od 5.000 do 15.000 eurov se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost.
- (3) Z globo od 2.500 do 5.000 eurov se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe, odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika ali odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost.
- (4) Z globo od 2.000 do 3.000 eurov se kaznuje tudi posameznik za prekršek iz prvega odstavka tega člena.

53. člen **(drugi prekrški)**

- (1) Z globo od 1.500 do 5.000 evrov se za prekršek kaznuje pravna oseba, če:
- izvaja ocenjevanje aktivnih snovi ali FFS brez odločbe Uprave o imenovanju za ocenjevalca, ali če ne izpolnjuje več pogojev za ocenjevalca iz 6. člena tega zakona,
 - izvaja teste učinkovitosti brez odločbe Uprave o imenovanju za izvajalca testov učinkovitosti ali če ne izpolnjuje več pogojev za ocenjevalca iz 7. člena tega zakona,
 - ne sporoča sprememb podatkov v skladu s šestim odstavkom 7. člena tega zakona,
 - ne izpolnjuje pogojev za opravljanje prometa s FFS na debelo ali na drobno iz 10. člena tega zakona,
 - ne sporoča sprememb podatkov v skladu s četrtem odstavkom 12. člena tega zakona,
 - ni vpisana v register distributerjev v skladu s 13. členom tega zakona,
 - ne zagotavlja informacij v skladu s petim odstavkom 13. člena tega zakona,
 - prodaja FFS v nasprotju s četrtem odstavkom 14. člena tega zakona,
 - uporabi FFS za poklicno rabo oseba, ki nima izkaznice iz drugega odstavka 22. člena tega zakona,
 - ne vodi, hrani ali posreduje podatkov o prometu s FFS v skladu s 16. členom tega zakona,
 - uporabi FFS v nasprotju z drugim odstavkom 17. člena tega zakona,
 - ne obvesti Uprave ali inšpektorja o nezaželenih vplivih FFS v skladu s četrtem odstavkom 17. člena tega zakona,
 - ne vodi, hrani ali posreduje podatkov o uporabi FFS v skladu s 19. členom tega zakona podatkov,
 - opravlja promet na drobno ali uporablja FFS, ki so razvrščeni kot zelo strupeni, v nasprotju z 20. členom tega zakona,
 - vnese FFS na carinsko območje Unije v nasprotju z 21. členom tega zakona,
 - nima odločbe za izvajalca usposabljanja oziroma ne izpolnjuje pogojev za izvajalca usposabljanja v skladu s 23. členom tega zakona,
 - izvaja usposabljanje v nasprotju s 25. členom tega zakona,

- uporabi napravo v nasprotju s 27. oziroma 28. členom tega zakona,
- izvaja preglede naprav brez odločbe Uprave oziroma ne izpolnjuje pogojev preglednikov naprav iz 29. člena tega zakona,
- uporabi FFS v nasprotju z 32. členom tega zakona,
- uporabi FFS v nasprotju s 33. členom tega zakona,
- uporabi FFS v nasprotju s 34. členom tega zakona,
- ravna v nasprotju s tretjim odstavkom 35. člena tega zakona.

(2) Z globo od 1.000 do 2.500 eurov se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost.

(3) Z globo od 400 do 1.000 eurov se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe, odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika ali odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost.

(4) Z globo od 100 do 400 eurov se kaznuje tudi posameznik za prekršek iz prvega odstavka tega člena ter če:

- se ne usposablja v skladu s prvim odstavkom 22. členom tega zakona,
- ravna z izkaznico v nasprotju s tretjim odstavkom 26. člena tega zakona,
- izkaznico uporabi v nasprotju z četrtim odstavkom 26. člena tega zakona.

XIII. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

54. člen

(nacionalni akcijski program)

Vlada sprejme nacionalni akcijski program iz 9. člena tega zakona najpozneje tri mesece po sprejetju tega zakona.

55. člen

(odgovorne osebe in prodajalci FFS)

(1) Osebe, ki se ob uveljavitvi tega zakona štejejo za odgovorne osebe za promet s FFS v skladu z drugim odstavkom 5. člena Zakona o fitofarmaceutskih sredstvih (Uradni list RS, št. 35/07 – uradno prečiščeno besedilo), se štejejo za svetovalce za FFS iz tretjega odstavka 10. člena tega zakona.

(2) Osebe, ki se ob uveljavitvi tega zakona štejejo za prodajalce FFS v skladu s Pravilnikom o pogojih, ki jih morajo izpolnjevati pravne in fizične osebe za promet s fitofarmaceutskimi sredstvi (Uradni list RS, št. 68/02 in 73/05), se štejejo za prodajalce FFS iz tretjega odstavka 10. člena tega zakona.

56. člen

(potrdila o pridobitvi znanja iz fitomedicine)

(1) Potrdilo o pridobitvi znanja iz fitomedicine, ki je bilo odgovornim osebam ali prodajalcem FFS izdano pred uveljavitvijo tega zakona, se šteje za izkaznico za svetovalca za FFS ali izkaznico za prodajalca FFS iz drugega odstavka 22. člena tega zakona.

(2) Potrdilo o pridobitvi znanja iz fitomedicine, ki je bilo izvajalcem varstva rastlin, izdano pred uveljavitvijo tega zakona, se šteje za izkaznico za izvajalca ukrepov varstva rastlin iz drugega odstavka 22. člena tega zakona.

(3) Potrdilo o pridobitvi znanja iz fitomedicine, ki je bilo predavateljem iz 60. člena tega zakona izdano pred uveljavitvijo tega zakona, se šteje za izkaznico za izvajalca ukrepov varstva rastlin iz drugega odstavka 22. člena tega zakona.

57. člen (izvajalci usposabljanja)

(1) Do imenovanja izvajalcev usposabljanja iz 23. člena tega zakona opravljajo naloge usposabljanja o FFS v skladu s tem zakonom dosednji izvajalci usposabljanja, imenovani na podlagi Zakona o fitofarmaceutskih sredstvih (Uradni list RS, št. 35/07 – uradno prečiščeno besedilo).

(2) Uprava imenuje izvajalce usposabljanja iz 23. člena tega zakona najpozneje do 31. decembra 2013.

(3) Z dnem imenovanja izvajalcev usposabljanja iz 23. člena tega zakona prenehajo veljati odločbe iz prvega odstavka tega člena.

58. člen (predavatelji za usposabljanje odgovornih oseb in predavateljev iz varstva rastlin oziroma fitomedicine ter predavatelji fitomedicine)

(1) Do imenovanja izvajalcev usposabljanja iz 23. člena tega zakona opravljajo naloge predavateljev za usposabljanje odgovornih oseb in predavateljev iz varstva rastlin oziroma fitomedicine predavatelji, ki imajo odločbe o imenovanju predavateljev za usposabljanje odgovornih oseb in predavateljev iz varstva rastlin oziroma fitomedicine.

(2) Z dnem imenovanja izvajalcev usposabljanja iz 23. člena tega zakona prenehajo veljati odločbe iz prejšnjega odstavka.

(3) Do imenovanja izvajalcev usposabljanja iz 23. člena tega zakona opravljajo naloge predavateljev za usposabljanje prodajalcev FFS in izvajalcev varstva rastlin dosednji predavatelji fitomedicine pri izvajalcih usposabljanja iz prejšnjega člena.

59. člen (certifikacijski organi)

Z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati pooblastila za certificiranje naprav, izdana na podlagi Zakona o zdravstvenem varstvu rastlin (Uradni list RS, št. 82/94).

60. člen (pregledniki naprav)

(1) Do imenovanja preglednikov naprav iz 29. člena tega zakona opravljajo naloge pregledovanja naprav dosednji izvajalci, imenovani z odločbami na podlagi Zakona o

zdravstvenem varstvu rastlin (Uradni list RS, št. 82/94) in Zakona o fitofarmacevtskih sredstvih (Uradni list RS, št. 35/07 – uradno prečiščeno besedilo).

(2) Uprava imenuje preglednike naprav iz 29. člena tega zakona najpozneje v enem letu po uveljavitvi tega zakona.

(3) Z dnem imenovanja preglednikov naprav iz 29. člena tega zakona prenehajo veljati odločbe iz prvega odstavka tega člena.

61. člen

(register pravnih in fizičnih oseb za promet s FFS)

Pravne in fizične osebe, ki so bile do uveljavitve tega zakona vpisane v register pravnih in fizičnih oseb za promet s FFS na podlagi 5. člena Zakona o fitofarmacevtskih sredstvih (Uradni list RS, št. 35/07 – uradno prečiščeno besedilo), se štejejo za vpisane v register distributerjev iz 43. člena tega zakona.

62. člen

(vpis v register distributerjev)

Cvetličarne in trgovine z neživilskim blagom, ki prodajajo FFS do uveljavitve tega zakona se štejejo za druge prodajalne z izključno neživilskim blagom iz 13. člena tega zakona in morajo vlogo za vpis v register distributerjev iz 43. člena tega zakona posredovati na Upravo najpozneje v šestih mesecih od uveljavitve tega zakona.

63. člen

(evidenca naprav)

(1) Naprave, ki so bile do uveljavitve tega zakona vpisane v evidenco naprav iz 48. člena Zakona o fitofarmacevtskih sredstvih (Uradni list RS, št. 35/07 – uradno prečiščeno besedilo), se štejejo za vpisane v evidenco pregledanih naprav iz 46. člena tega zakona.

(2) Šteje se, da naprave izpolnjujejo tehnične zahteve iz tretjega odstavka 27. člena tega zakona, če so pridobile certifikat o skladnosti v skladu z Zakonom o fitofarmacevtskih sredstvih (Uradni list RS, št. 35/07 – uradno prečiščeno besedilo) oziroma so vpisane v evidenco iz iz 48. člena Zakona o fitofarmacevtskih sredstvih (Uradni list RS, št. 35/07 – uradno prečiščeno besedilo).

64. člen

(izvajalci javnih služb)

Naloge ocenjevanja aktivnih snovi in FFS do izbire ocenjevalcev iz 6. člena tega zakona še naprej opravljajo dosedanji izvajalci, na podlagi naslednjih odločb:

- Odločba o pooblastitvi Kmetijskega inštituta Slovenije za izvajanje določenih nalog javne službe na področju fitofarmacevtskih sredstev (Uradni list RS, št. 23/01),
- Odločba o pooblastitvi Inštituta za hmeljarstvo in pivovarstvo Žalec za izvajanje določenih nalog javne službe na področju fitofarmacevtskih sredstev (Uradni list RS, št. 23/01),
- Odločba o pooblastitvi Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije - Kmetijsko gozdarskega zavoda Nova Gorica za izvajanje določenih nalog javne službe na področju fitofarmacevtskih sredstev (Uradni list RS, št. 23/01) in

- Odločba o pooblastitvi Inštituta za varovanje zdravja Republike Slovenije za izvajanje določenih nalog javne službe na področju fitofarmaceutskih sredstev (Uradni list RS, št. 101/03).

65. člen

(izvajalci testov in analiz za ugotavljanje učinkovitosti FFS)

Organizacije, ki so do uveljavitve tega zakona pridobile potrdilo Uprava o izpolnjevanju pogojev glede dobre poskusne prakse na podlagi Zakona o fitofarmaceutskih sredstev (Uradni list RS, št. 35/07 – uradno prečiščeno besedilo) za opravljanje testov in analiz za ugotavljanje učinkovitosti FFS, se štejejo za izvajalce testov učinkovitosti iz 7. člena tega zakona in lahko opravljajo teste učinkovitosti do izteka veljavnosti obdobja, navedenega na potrdilu.

66. člen

(dokončanje postopkov, začelih pred uveljavitvijo tega zakona)

Upravni in inšpekcijski postopki, ki so se začeli pred uveljavitvijo tega zakona, se dokončajo po dosedanjih predpisih.

67. člen

(rok za izdajo podzakonskih predpisov)

Podzakonski predpisi na podlagi tega zakona se izdajo v enem letu po uveljavitvi tega zakona.

68. člen

(prenehanje veljavnosti in podaljšanje uporabe predpisov)

(1) Z uveljavitvijo tega zakona prenehajo veljati naslednji podzakonski predpisi:

- Pravilnik o dolžnostih uporabnikov fitofarmaceutskih sredstev (Uradni list RS, št. 62/03, 5/07 in 30/09),
- Pravilnik o določitvi mejnih prehodov za promet s fitofarmaceutskimi sredstvi in postopkih nadzora pri njihovem vnosu (Uradni list RS, št. 89/04),
- Pravilnik o pogojih, ki jih morajo izpolnjevati pravne in fizične osebe za promet s fitofarmaceutskimi sredstvi (Uradni list RS, št. 68/02 in 73/05), razen 9. člena, ki se nanaša na pogoje za izvajanje prometa FFS na debelo, drugega do petega odstavka 10 člena, drugega in tretjega odstavka 13. člena, 14. člena, in prvega odstavka 16. člena, ki prenehajo veljati ob uveljavitvi tega zakona,
- Pravilnik o vpisu in izbrisu iz registra pravnih in fizičnih oseb za trgovanje s fitofarmaceutskimi sredstvi (Uradni list RS, št. 58/01, 64/05 in 66/07), razen točke c) in točke d) 3. člena, 4. člena, ter 10. člena, ki prenehajo veljati ob uveljavitvi tega zakona,
- Pravilnik o pogojih in kriterijih za določitev fitofarmaceutskih sredstev za prodajo brez predložitve dokazila o opravljenem strokovnem usposabljanju (Uradni list RS, št. 103/07 in 100/10)
- Pravilnik o strokovnem usposabljanju in preverjanju znanja iz fitomedicine (Uradni list RS, št. 36/02, 41/04, 17/05, 92/06 in 99/08), razen 3. člena, in 12. člena, ki se nanašajo na strokovno usposabljanje, pogoje in izpit za predavatelje iz fitomedicine, 6. člena, 10. člena, šestega odstavka in desetega odstavka 14. člena in 16. člena, ki prenehajo veljati ob uveljavitvi tega zakona,
- Pravilnik o pogojih in postopkih, ki jih morajo izpolnjevati in izvajati pooblaščen nadzorni organi za redno pregledovanje naprav za nanašanje fitofarmaceutskih sredstev (Uradni list RS, št. 12/00, 18/02 in 97/05), razen 2. člena in 4. člena, ki se nanaša na osebo z srednjo izobrazbo pri nadzornem organu in drugega odstavka 11.a člena, ki prenehajo veljati ob uveljavitvi tega zakona,
- Pravilnik o pridobitvi potrdila o izpolnjevanju pogojev dobre poskusne prakse (Uradni list RS, št. 63/06 in 42/08), razen tretje točke 5. člena, ki preneha veljati ob uveljavitvi tega zakona,

- Odredba o obveznem sodelovanju imetnikov pri zatiranju škodljivih organizmov na železniških objektih (Uradni list RS, št. 42/95) in
- Odredba o prepovedi prometa in uporabe določenih fitofarmaceutskih sredstev na ozemlju Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 31/11).

(2) Ne glede na prejšnji odstavek se do uveljavitve podzakonskih predpisov po tem zakonu podzakonski predpisi iz prejšnjega odstavka še naprej uporabljajo.

69. člen **(prenehanje veljavnosti)**

(1) Z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati naslednji predpisi:

- Zakon o fitofarmaceutskih sredstvih (Uradni list RS, št. 35/07–uradno prečiščeno besedilo),
- Pravilnik o zahtevani dokumentaciji za oceno aktivne snovi (Uradni list RS, št. 31/02 in 31/04),
- Pravilnik o zahtevani dokumentaciji za registracijo in oceno fitofarmaceutskih sredstev (Uradni list RS, št. 31/02 in 31/04),
- Pravilnik o enotnih načelih ocenjevanja in registracije fitofarmaceutskih sredstev (Uradni list RS, št. 50/06),
- Pravilnik o pogojih glede strokovne usposobljenosti ocenjevalcev aktivnih snovi in fitofarmaceutskih sredstev (Uradni list RS, št. 93/04 in 31/08),
- Pravilnik o aktivnih snoveh, uvrščenih na Seznam, in preveritvi registracije fitofarmaceutskih sredstev, ki takšne snovi vsebujejo (Uradni list RS, št. 114/04),
- Pravilnik o načinu izpolnjevanja zahtevkov v zvezi z registracijo fitofarmaceutskih sredstev (Uradni list RS, št. 36/03),
- Pravilnik o dovoljenjih za fitofarmaceutska sredstva (Uradni list RS, št. 36/03),
- Pravilnik o prepovedi prometa in uporabe fitofarmaceutskih sredstev, ki vsebujejo določene aktivne snovi (Uradni list RS, št. 10/05),
- Pravilnik o ravnanju z zalogami fitofarmaceutskih sredstev po prenehanju registracije (Uradni list RS, št. 59/03 in 6/05),
- Pravilnik o vsebini in načinu vodenja registra naprav certificiranih tipov, ki so uspešno oziroma neuspešno prestale redni pregled (Uradni list RS, št. 68/95)
- Odredba o seznamu registriranih fitofarmaceutskih sredstev v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 14/12),
- Pravilnik o vrsti naprav za dezinfekcijo, dezinfekcijo in deratizacijo v skladiščih blaga rastlinskega izvora (Uradni list SRS, št. 22/80),
- Pravilnik o zahtevani opremi in strokovni usposobljenosti delavcev organizacij združenega dela, ki opravljajo dezinfekcijo, dezinfekcijo ali deratizacijo tretjim osebam in o postopku pri opravljanju tega dela (Uradni list SRS, št. 22/80),
- Pravilnik o pogojih, ki jih morajo izpolnjevati skladišča in drugi prostori za skladiščenje rastlin in podjetja, ki se ukvarjajo z dezinfekcijo in dezinfekcijo rastlin ter z deratizacijo prostorov (Uradni list SFRJ, št. 33/91),
- Pravilnik o dodatnih standardnih opozorilih in obvestilih za fitofarmaceutska sredstva (Uradni list RS, št. 28/05),
- Pravilnik o sestavi in načinu dela komisije za fitofarmaceutska sredstva (Uradni list RS, št. 74/02),
- Pravilnik o pridobitvi certifikata o skladnosti za naprave za nanašanje fitofarmaceutskih sredstev (Uradni list RS, št. 37/01, 80/01, 80/02 in 117/02).

(2) Z dnem uveljavitve tega zakona prenehata veljati 4. člen in druga alineja prvega odstavka 13. člena Uredbe o izvajanju Uredbe (ES) o dajanju fitofarmaceutskih sredstev v promet (Uradni list RS, št. 86/11).

(3) Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati drugi stavek drugega odstavka 49.a člena Zakona o kemikalijah (Uradni list RS, št. 110/03 – uradno prečiščeno besedilo, 47/04 –ZdZPZ, 61/06-ZBioP, 16/08 in 9/11).

70. člen
(odložitev začetka uporabe posameznih določb zakona)

(1) Določbe 34. člena tega zakona se začnejo uporabljati 1. januarja 2014.

(2) Določba tretjega odstavka 35. člena tega zakona se začne uporabljati 1. januarja 2014.

71. člen
(začetek veljavnosti)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

OBRAZLOŽITEV ČLENOV

K 1. členu

Člen določa namen zakona, podlago oziroma predpise EU, na katerih temelji zakon ter pristojne organe, ki so odgovorni za izvrševanje tega zakona in nadzor nad njegovim izvajanjem ter predpisi, izdanimi na podlagi tega zakona.

K 2. členu

Člen na novo določa cilje zakona, ki v ospredje postavljajo trajnostno rabo FFS za zagotavljanje visoke ravni varstva zdravja ljudi in živali ter okolja, ob upoštevanju trajnostnega razvoja kmetijstva.

K 3. členu

V predlogu tega zakona so opredeljeni nekateri izrazi, potrebni za enotno razumevanje in izvajanje zakona. Večina izrazov je povzetih iz predpisov EU na katerih temelji zakon, in sicer Direktive 2009/128/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti za doseganje trajnostne rabe pesticidov (UL L št. 309 z dne 24. 11. 2009, str. 71; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2009/128/ES) in Uredbe (ES) št. 1107/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o dajanju fitofarmaceutskih sredstev v promet in razveljavitvi direktiv Sveta 79/117/EGS in 91/414/EGS (UL L št. 309 z dne 24. 11. 2009, str. 1; v nadaljnjem besedilu: Uredba 1107/2009/ES).

V tem členu so opredeljeni tudi nekateri izrazi, poznani že v veljavnem Zakonu o fitofarmaceutskih sredstvih (Uradni list RS, št. 35/07 – uradno prečiščeno besedilo), kot naprimer fitofarmaceutsko sredstvo, rastline, rastlinski proizvodi, škodljivi organizmi in naprave za nanašanje FFS. Posamezni izrazi pa so povzeti iz podzakonskih predpisov, ki so bili izdani na podlagi veljavnega zakona. Predlog člena prinaša še nove opredelitve izrazov kot so: poklicni in nepoklicni uporabnik, distributer, svetovalec, uporaba FFS, promet s FFS na debelo in na drobno, kazalec tveganja, nekemične metode, površinske vode, podzemne vode in problematična snov.

Opredelitev izraza javna površina je povzeta po Zakonu o graditvi objektov (Uradni list RS, št. 102/2004 (14/2005 popr.) – uradno prečiščeno besedilo; št. 120/2006 Odl.US: U-I-286/04-46, 61/2010-ZRud-1 (62/2010 popr.), 20/2011 Odl.US: U-I-165/09-34).

K 4. členu

Člen daje pravno podlago Vladi Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Vlada) oziroma ministru, pristojnemu za kmetijstvo, da poleg izdaje podzakonskih predpisov predvidenih v določbah tega zakona lahko izdajata tudi druge predpise, potrebne za izvajanje tega zakona in vseh novih predpisov Evropske Unije, ki se nanašajo na vsebino tega zakona.

Člen daje tudi podlago, da minister sprejme ukrepe v primeru nevarnosti zaradi rabe FFS ali semena tretiranega s FFS, ki je ni mogoče omejiti z ustreznimi ukrepi za zaščito zdravja ljudi, živali in okolja.

K 5. členu

Člen ureja izdajo oziroma zavrnitev odločb o registraciji za FFS, dovoljenj za nujne primere, dovoljenj za vzporedno trgovanje ali dovoljenj za raziskave in razvoj izdane v skladu z Uredbo 1107/2009/ES ter določa organ, pristojen za FFS (pristojni organ). Poleg tega določa tudi rok, v katerem mora pristojni organ podatke iz odločb ali dovoljenj vpisati v register FFS.

Člen določa tudi pristojnost Vlade, da za izvajanje Uredbe 1107/2009/ES sprejme izvedbeno uredbo.

K 6. členu

Člen določa pristojnost za izvajanje strokovnega ocenjevanja aktivnih snovi za potrebe Unije, ki izhaja iz obveznosti držav članic v skladu z Uredbo 1107/2009/ES. Določa tudi pristojnost strokovnega ocenjevanja FFS za nacionalne potrebe, kot tudi obveznosti pri postopkih conalnega sistema registracije FFS, ki je na novo uveden z Uredbo 1107/2009/ES. Člen ureja tudi način in pogoje glede izbire strokovnjakov za izvajanje strokovnega ocenjevanja aktivnih snovi in FFS.

Za ocenjevanje aktivnih snovi in FFS je odgovoren pristojni organ, posamezne dele ocenjevanja pa lahko opravljajo tudi strokovnjaki iz posameznih strokovnih področij; in sicer: toksikologije, ekotoksikologije, usode in obnašanja v okolju, ostankov FFS, učinkovitosti FFS in fizikalno kemijskih lastnosti ter analitskih metod. Pristojni organ je zaradi zelo strokovnih vsebin in potreb po specifičnem znanju ocenjevanja tveganj povezanih z uporabo FFS, že v predpristopnem obdobju s pomočjo EU projektov izvedel potrebna usposabljanja slovenskih strokovnjakov v drugih državah članicah z namenom pridobitve ustreznih znanj in izkušenj za ocenjevanje aktivnih snovi in FFS. Trenutno je ustrezno strokovno usposobljenih deset strokovnjakov, ki letno opravijo okvirno 30 strokovnih ocen. Strokovne ocene opravljajo usposobljeni strokovnjaki iz Inštituta za varovanje zdravja RS, Kmetijskega inštituta Slovenije, Inštituta za hmeljarstvo in pivovarstvo Žalec ter Kmetijsko gozdarskega zavoda Nova Gorica.

K 7. členu

Določba tega člena ne prinaša vsebinskih sprememb glede na veljavno ureditev, le bolj natančno določa pogoje, ki jih morajo izpolnjevati institucije za izvajanje testov učinkovitosti FFS. Člen določa tudi postopek pridobitve ali razveljavitve odločbe o izpolnjevanju pogojev za izvajanje testov učinkovitosti FFS, ki jo izda pristojni organ.

Institucije, ki pridobijo odločbo pristojnega organa za opravljanje testov učinkovitosti FFS, te teste izvajajo za proizvajalce FFS, ki jih naročijo z namenom pridobitve podatkov in izdelave dokumentacije o učinkovitosti FFS za potrebe registracije FFS. Rezultati testov se uporabljajo v postopku registracije FFS v različnih državah, zlasti s podobnimi klimatskimi razmerami. Storitve izvajanja testov je predmet medsebojnega dogovora med naročnikom in institucijo, ki ima odločbo pristojnega organa. Pristojni organ le zagotavlja, da so pogoji in strokovna usposobljenost institucij ustrezni.

V Sloveniji imajo na podlagi veljavnega zakona tri institucije odločbo za izvajanje testov učinkovitosti FFS, ki ostanejo v veljavi do izteka veljavnosti.

K 8. Členu

Člen podobno kot v sedanji ureditvi določa plačilo pristojbin za nastale stroške povezane z ocenjevanjem aktivnih snovi in FFS, ki jih plača proizvajalec FFS oziroma tisti, ki vloži zahtevek za registracijo ali izdajo dovoljenja za promet in uporabo FFS. 74. člen Uredbe 1107/2009/ES določa, da se pristojbine določijo v višini dejanskih stroškov za opravljeno delo pristojnega organa in na transparenten način. V skladu s 75. členom Uredbe 1107/2009/ES mora pristojni organ za izpolnjevanje obveznosti iz navedene uredbe zagotoviti zadostno število strokovnjakov za namen ocenjevanja. Člen določa, da so pristojbine prihodek proračuna Republike Slovenije in daje pravno podlago Vladi za sprejetje vrste in višine pristojbin.

K 9. členu

Določba tega člena je novost, ki ureja institut nacionalnega akcijskega programa za FFS. Določena je njegova vsebina in subjekti, ki sodelujejo pri pripravi, sprejemanju, spremembi in dopolnitvi nacionalnega akcijskega programa. Člen določa tudi obveznost poročanja Evropski komisiji in drugim državam članicam v zvezi z izvajanjem in rezultati nacionalnega akcijskega načrta. K sprejetju tega strateškega dokumenta zavezuje Republiko Slovenijo 4. člen Direktive 2009/128/ES.

K 10. členu

Določba tega člena ne prinaša bistvenih vsebinskih sprememb glede na veljavno ureditev in predpisuje splošne pogoje glede kadrov, prostorov in opreme, ki jih morajo izpolnjevati pravne in fizične osebe, ki se ukvarjajo s prometom FFS na debelo oziroma na drobno. Razlika je le v tem, da so določene vsebine iz podzakonskih predpisov veljavnega zakona prenešene v predlog tega zakona. Podzakonski predpis bo enako kot doslej opredelil zahteve v zvezi z izpolnjevanjem navedenih pogojev.

K 11. členu

Določba člena, pogoje za prodajalca FFS in za svetovalca FFS, ki ju morajo imeti distributerji, ki se ukvarjajo s prometom FFS na drobno v specializiranih prodajalnah. Prodajalca FFS, ki je prisoten ves čas prodaje FFS in svetovalca FFS, ki je prisoten le določen čas prodaje FFS, ni bistveno spremenjena od veljavne ureditve. Sprememba je samo v usposabljanju zahtevanih kadrov, ki bodo morali imeti oziroma pridobiti tudi znanja glede negativnih posledic uporabe FFS na zdravje ljudi in okolje.

K 12. členu

Enako kot doslej morajo distributerji, ki se ukvarjajo s prometom FFS na debelo oziroma na drobno pridobiti dovoljenje ministrstva za opravljanje te dejavnosti, s katerim izkazujejo izpolnjevanje pogojev glede kadra, prostorov in opreme predpisanih s tem zakonom. Člen določa postopek pridobitve ali razveljavitve dovoljenja za opravljanje dejavnosti prometa s FFS. V skladu z veljavno ureditvijo ima dovoljenje pristojnega organa okoli 400 distributerjev FFS na debelo in drobno.

K 13. členu

Člen določa, da prodajalnam z neživilskim blagom, ki želijo opravljati dejavnost prometa določenih FFS, ni treba pridobiti dovoljenja pristojnega organa in ni potrebno izpolnjevati pogojev glede prostorov in kadrov, morajo pa se vpisati v register distributerjev FFS pri pristojnem organu. Člen ureja postopek vpisa in izbrisa iz navedenega registra. Novost je določba, da se morajo v ta register vpisati tudi druge prodajalne z neživilskim blagom, če prodajajo FFS, ki so namenjeni neprofesionalnim uporabnikom. To je potrebno zaradi

zagotavljanja pridobivanja podatkov o prometu s FFS, kot je določeno s 67. členom Uredbe 1107/2009/ES..

K 14. členu

Člen določa ločevanje FFS na tista, ki so dovoljena za uporabo le poklicnim uporabnikom in druga FFS, ki so dovoljena za uporabo ostalim uporabnikom (nepoklicnim uporabnikom) ter mesta prodaje enih in drugih vrst FFS. Obstoječa določba je urejena že v obstoječi ureditvi, ki ločuje FFS glede na lastnosti FFS, tveganja povezana z uporabo FFS in velikost embalaže glede na FFS namenjena uporabnikom, ki imajo opravljeni izpit iz fitomedicine in na uporabnike, ki niso opravili izobraževanja.

K 15. členu

Predlog člena določa predvsem način prodaje FFS, ki so dovoljena za uporabo poklicnim uporabnikom (oznaka na embalaži FFS), ki imajo opravljeno ustrezno usposabljanje. Tovrstna FFS lahko kupijo le uporabniki, ki so opravili tečaj usposabljanja o ravnanju s FFS, kar izkažejo z izkaznico. Ker se je sedaj v praksi pogosto dogajalo, da so imetniki potrdil posojali svoja potrdila drugim osebam, je v členu predlagana nova določba, da sme prodajalec FFS ali svetovalec FFS od imetnika izkaznice zahtevati osebni dokument s fotografijo zaradi preverjanja identitete imetnika izkaznice.

K 16. členu

S predlogom člena se ohranja sedanji sistem vodenja in hranjenja podatkov o prometu s FFS pri distributerjih. Še naprej ostane v veljavi tudi obveznost distributerjev, da te podatke v določenem roku posredujejo pristojnemu organu, ki jih posreduje naprej Statističnemu uradu Republike Slovenije za namen zbiranja in obdelave statističnih podatkov o prometu FFS v skladu z Uredbo (ES) št. 1185/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2009 o statističnih podatkih o pesticidih (UL L št. 324, z dne 10.12. 2009, str. 1). K obveznemu vodenju podatkov o prometu FFS distributerje zavezuje 67. člen Uredbe 1107/2009/ES.

K 17. členu

Člen določa temeljno dolžnost vsakega uporabnika FFS, tako poklicnega kot nepoklicnega, da pravilno uporablja FFS in dosledno upošteva predpisane omejitve in opozorila. To pomeni, da uporablja FFS v skladu z navodilom za uporabo in navedbo na etiketi, da uporablja FFS na način, ki preprečuje škodljive vplive na zdravje ljudi in okolje, da upošteva posebne ukrepe za varstvo medonosnih čebel in drugih živali, da prepreči zanašanje FFS na sosednje parcele ter upošteva tudi predpise glede skladiščenja in ravnanja z embalažo in ostanki FFS. Za izvajanje navedenih določb bo podzakonski predpis enako kakor doslej opredelil podrobnejše pogoje.

Določba člena tudi obvezuje uporabnike FFS, še zlasti poklicne uporabnike k upoštevanju tudi drugih predpisov povezanih z uporabo FFS.

K 18. členu

Ker je ravnanje z embalažo in ostanki FFS že urejeno z drugimi predpisi, predlagani člen le predpisuje, da morajo distributerji in poklicni uporabniki z embalažo in ostanki FFS ravnati na način, kot je določeno v Uredbi o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo (Ur. l. RS št. 84/06, 110/06, 110/07), Uredbi o ravnanju z odpadki (Ur.l. RS, št. 34/2008) in Uredbi o ravnanju z odpadnimi fitofarmaceutskimi sredstvi, ki vsebujejo nevarne snovi (Uradni list RS, št. 119/06).

K 19. členu

Določba posebej zavezuje poklicne uporabnike k vodenju podatkov o uporabi FFS kot že doslej. Novost je, da se podatki posredujejo pristojnemu organu na njegovo zahtevo in se pošljejo naprej Statističnemu uradu Republike Slovenije za namen zbiranja in obdelave statističnih

podatkov o uporabi FFS v skladu z Uredbo (ES) št. 1185/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2009 o statističnih podatkih o pesticidih (UL L št. 324, z dne 10.12. 2009, str. 1). K obveznemu vodenju podatkov o uporabi FFS poklicne uporabnike zavezuje 67. člen Uredbe 1107/2009/ES.

K 20. členu

Ni sprememb glede na veljavno ureditev, da FFS, ki so razvrščena kot zelo strupena (po stari klasifikaciji so to FFS, ki so razvrščena kot T+) ne smejo biti dana v prost promet in splošno uporabo. Nova je določba, da tovrstna sredstva lahko uporabljajo le organizacije za dezinfekcijo, dezinskcijo in deratizacijo, ki imajo dovoljenje za opravljanje te dejavnosti.

K 21. členu

Določba člena ni spremenjena glede na veljavno ureditev in predpisuje, da je vnos FFS na carinsko območje Unije iz tretjih držav dovoljen le čez določena vstopna mesta ali druga pooblaščenata mesta, ki jih predpiše minister, pristojen za kmetijstvo. Predlagani člen tudi zavezuje distributerje, da pred vnosom o prispetju pošiljke FFS obvestijo fitosanitarnega inšpektorja, ki opravi kontrolo. S podzakonskim predpisom bo urejen podrobnejši postopek kontrole ob vnosu FFS.

K 22. členu

Usposabljanje vseh, ki uporabljajo ali bodo uporabljali FFS, poklicnih uporabnikov in drugih izvajalcev ukrepov varstva rastlin, ki uporabljajo FFS v svojih dejavnostih, je zelo pomembna in odgovorna naloga pri zagotavljanju varne uporabe in dela s FFS. Novost je, da se usposabljanje uporabnikov FFS deli na dva nivoja. Tako je usposabljanje poklicnih uporabnikov in drugih izvajalcev ukrepov varstva rastlin obvezno in vezano na pridobitev izkaznice, s katero izkazujejo usposobljenost za varno delo s FFS. Usposabljanje nepoklicnih uporabnikov, ki lahko uporabljajo le omejeno število manj nevarnih FFS, pa je prostovoljno in brez izdaje izkaznice ter osredotočeno bolj na varno ravnanje s FFS, skladiščenje in odstranjevanje embalaže in ostankov FFS.

Za poklicne uporabnike v kmetijstvu je še posebej pomembno zagotavljanje varnosti in zdravja pri delu s FFS. Zato je pomembno pri njihovem usposabljanju dati poseben poudarek upoštevanju določb zakona o varnosti in zdravju pri delu, še zlasti pa določb Pravilnika o varovanju delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti kemičnim snovem pri delu (Uradni list RS, št. 100/01, 39/05, 53/07 in 102/10) in Pravilnika o varovanju delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti rakotvornim in mutagenim snovem (Uradni list RS, št. 101/05).

Zelo pomembna je tudi ustrezna strokovna usposobljenost prodajalcev in svetovalcev pri distributerjih FFS in svetovalcev v javnih službah s področja kmetijstva, ki uporabnikom svetujejo v zvezi z varstvom rastlin pred škodljivimi organizmi in varno uporabo FFS. S pridobljeno izkaznico na podlagi posebnega usposabljanja izkazujejo izpolnjevanje pogojev glede znanja v skladu z Direktivo 128/2009/ES. Svetovalci pri distributerjih in v javnih službah s področja kmetijstva, bodo kot visoko oziroma univerzitetno izobraženi agronomi v okviru usposabljanja le dopolnili in nadgradili znanja na posameznih področjih iz Priloge I Direktive 128/2009/ES, ki niso bila zajeta kot del univerzitetnega študija agronomije.

K 23. členu

Predlagani člen predpisuje, da lahko usposabljanje poklicnih uporabnikov in distributerjev FFS izvajajo samo pravne ali fizične osebe, ki izpolnjujejo pogoje glede števila, izobrazbe in strokovne usposobljenosti osebja ter prostorov in opreme. Izvajalce usposabljanja se izbere po

postopku javnega razpisa in imenuje z odločbo za 5 let. Za izvajanje navedenih določb bo podzakonski predpis enako kakor doslej opredelil podrobnejše pogoje.

K 24. členu

S predlogom člena se spreminja dosedanji način imenovanja predavateljev, ki pri izvajalcu usposabljanja udeležencem podajajo določene vsebine v zvezi s pravilnim in varnim ravnanjem s FFS. Ker bo poudarek pri usposabljanju povezan s predstavitvijo možnih tveganj za zdravje ljudi in okolje ter ukrepov za zmanjševanje teh tveganj, je treba razširiti nabor dosedanjih predavateljev.

K 25. členu

Določba člena glede osnovnega in obnovitvenega usposabljanja ni bistveno spremenjena od veljavne ureditve. Za vsako vrsto in namen usposabljanja se pripravi poseben program, upošteva značilnosti in posebnosti tistih, ki se usposabljujejo (poklicni uporabniki, distributerji, kmetijski svetovalci). Vsebina programov se določi v skladu s Prilogo I Direktive 2009/128/ES.

Po usposabljanju mora slušatelj opraviti izpit v obliki pisnega preverjanja, s katerim se ugotovi, ali je osvojil ustrezna znanja za varno delo s FFS. Po uspešno opravljenem izpitu pridobi izkaznico. V predpisanem času mora z udeležbo na obnovitvenih tečajih posodobiti in obnoviti znanje o varnem delu s FFS. V primeru utemeljenih razlogov, se lahko obnovitveni tečaj opravlja po preteku veljavnosti. V vmesnem času nakup FFS in uporaba FFS nista mogoči. Stroške usposabljanja krijejo slušatelji sami oziroma njihov delodajalec, ki jih je napotil na usposabljanje.

Novost je, da se za uporabnike, ki niso poklicni uporabniki lahko organizira posebne tečaje usposabljanja, ki jih plačajo slušatelji sami.

Določba člena opredeljuje tudi izdajo podzakonskega predpisa, s katerim bo minister, pristojen za kmetijstvo podrobneje predpisal vsebino in programe usposabljanja, način preverjanja znanja, višino in vrste stroškov usposabljanja, vrste in obliko ter način izdajanja izkaznic.

K 26. členu

Določba tega člena je novost, ki posebej poudarja, da je izkaznica, ki jo je oseba pridobila po uspešno opravljenem usposabljanju neprenosljiva in jo lahko uporablja le imetnik izkaznice. V primeru ugotovljene zlorabe izkaznice je predvidena finančna kazen in začasen odvzem izkaznice. Določba je potrebna, saj se je sedaj v praksi pogosto dogajalo, da so imetniki potrdil posojali svoja potrdila drugim osebam, ki jih niso imeli in niso bili upravičeni do nakupa oziroma uporabe FFS.

Člen tudi predpisuje postopek v primeru izgube, pogrešitve, tatvine ali uničenja izkaznice.

K 27. členu

Določbe glede pogojev za dajanje naprav za nanašanje FFS na trg se bistveno ne spreminjajo, razlika je le v tem, da te pogoje na novo določa Pravilnik o spremembah in dopolnitvah pravilnika o varnosti strojev (Uradni list RS, št. 66/10), ki ga je izdal minister, pristojen za gospodarstvo, za izvajanje Direktive 2009/127/ES Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o spremembah Direktive 2006/742/ES glede strojev za nanašanje pesticidov (UL L št. 310 z dne 25. 11.2009, str. 29). Člen tudi dopušča, da v primeru nacionalnega predpisa glede pridobitve certifikata o skladnosti (CE), izda potrdilo o pravilnem delovanju naprava v skladu s predpisi o varnosti strojev.

Nasprotno, pa se bistveno spreminja način pridobitve certifikata o skladnosti (CE znak) za napravo za nanašanje. V primerjavi z dosedanjo ureditvijo, ko proizvajalec naprave za nanašanje pridobi certifikat o skladnosti pri certifikacijskem organu, ki preverja izpolnjevanje predpisanih pogojev glede varovanja zdravja in varnosti ljudi ter okolja, je po novi ureditvi proizvajalec naprave ali njegov pooblaščen zastopnik sam odgovoren za izdajo certifikata o skladnosti, pri čemer mora sam zagotoviti izpolnjevanje predpisanih pogojev iz Pravilnika o varnosti strojev. Navedeni pravilnik tudi ne predpisuje posebnih standardov ali kriterijev glede varovanja zdravja in varnosti ljudi ter okolja, ki jih mora izpolnjevati naprava za nanašanje, ampak je izbira le-teh glede na uveljavljene standarde ali stanje tehnike prepuščena proizvajalcu naprave, ki je odgovoren za to, da naprava ob predpisani uporabi zagotavlja za ljudi in okolje neškodljivo nanašanje FFS.

Zaradi navedenih razlik med sedanjo in novo ureditvijo, predlog člena ureja tudi uporabo naprav za nanašanje, ki imajo CE znak pridobljen v skladu s sedanjo ali novo ureditvijo.

K 28. členu

Določba tega člena ni bistveno spremenjena od veljavne ureditve. Člen nalaga obveznost lastniku naprave za nanašanje FFS, da skrbi za redno vzdrževanje naprave, ki jo uporablja preko rednih pregledov. S pregledom se ugotavlja, če naprava še izpolnjuje zahteve glede delovanja, varovanja okolja ter zagotavljanja varnosti in zdravja ljudi. Za posamezne vrste naprav, pri katerih uporaba ne vpliva na njihovo učinkovitost in pravilnost nanašanja FFS (npr. ročne naprave in nahrbtnne škropilnice brez motornega pogona), pregled ni potreben. Stroške v zvezi s pregledi plača lastnik naprave. Določba člena opredeljuje tudi izdajo podzakonskega predpisa, s katerim bo minister, pristojen za kmetijstvo, določil vrste naprav, za katere pregled ni potreben, podrobnejše pogoje glede načina pregledov, vsebine potrdila o opravljenem pregledu in obliki znaka o pregledu ter o višini stroškov.

Predlog člena v okviru 8. člena Direktive 2009/128/ES predpisuje, da se naprave pregledajo vsaka tri leta, s čemer se za eno leto podaljša obdobje med pregledi glede na sedanjo ureditev, razen novih naprav, ki se prvič pregledajo v petih letih od nakupa, za razliko od sedanje ureditve, ki določa pregled novih naprav na tri leta. Zaradi neenotne urejenosti tega področja v državah članicah navedena direktiva sicer predvideva možnost prehodnega roka pregledov na pet let do leta 2020, po letu 2020 pa na tri leta, vendar bi v Sloveniji prehod iz sedanjih dveletnih pregledov na petletne preglede in potem spet nazaj na triletne preglede povzročil preveč negativnih posledic za sam sistem pregledov naprav, ki v Sloveniji dobro deluje že skoraj 20 let.

K 29. členu

Predlagani člen predpisuje, da lahko preglede naprav za nanašanje izvajajo samo pravne ali fizične osebe, ki izpolnjujejo pogoje glede števila, izobrazbe in strokovne usposobljenosti osebja ter prostorov in opreme. Zaradi preprečevanja konflikta interesov člen tudi izrecno predpisuje, da preglednik naprav ne more biti izdelovalec, zastopnik, uvoznik, prodajalec ali serviser naprav. Preglednike naprav se izbere po postopku javnega razpisa, o njihovem imenovanju pa se obvesti tudi Evropsko komisijo.

Za izvajanje navedenih določb bo podzakonski predpis enako kakor doslej opredelil podrobnejše pogoje.

K 30. členu

Določba tega člena je novost, saj omogoča, da se pod določenimi pogoji pregledi naprav opravljeni v drugih državah članicah lahko priznajo v Republiki Sloveniji. S to določbo se predlog zakona usklajuje z določbo 8. člena Direktive 2009/128/ES.

K 31. členu

Določba tega člena ni spremenjena od veljavne ureditve in prepoveduje tretiranje FFS iz zračnih plovil. Zaradi razdrobljenosti kmetijskih površin in načina razpršene poseljenosti slovenskega prostora ni mogoče zagotoviti varne uporabe FFS iz letal, helikopterjev in drugih zračnih plovil brez zanašanja FFS na hiše, ljudi in živali.

K 32. členu

V predlogu člena je opredeljeno, da se lahko v skladu s tem zakonom za varovanje vodnega okolja in zalog pitne vode v povezavi z FFS sprejmejo različni ukrepi, ki dopolnjujejo ukrepe predpisane s predpisi, ki urejajo vode. Lahko se z nacionalnim akcijskim programom na podlagi tega zakona določi uporabo naprav za nanašanje FFS z majhnim zanašanjem škropiva, zlasti pri visokih nasadih, kot so hmelj in nekateri sadovnjaki in vinogradi ter vzpodbuja ustreznih naprav za nanašanje. Dodatno se lahko za zmanjševanje tveganja onesnaževanja vodnega okolja in pitne vode s FFS predpiše dodatne ukrepe na območjih vodnih teles, ki ne dosegajo ciljev v zvezi z onesnaženjem s FFS. Predvideva določitev načina uporabe FFS na ali ob cestah, železniških progah, zelo prepustnih površinah ali drugih infrastrukturah v bližini površinskih ali podzemnih voda ali vzdolž njih ali na neprepustnih površinah z velikim tveganjem odtekanja FFS v površinske vode ali kanalizacije. Nadalje se lahko za zmanjševanje tveganja za vodne organizme, ki ga lahko povzroči zanašanje in odtekanje FFS v površinske in podzemne vode, določi zaščitne pasove.

K 33. členu

Člen v skladu z 12. členom Direktive 128/2009/ES daje pravno podlago, za določitev ukrepov, če so potrebni za zmanjšanje uporabe ali tveganj zaradi uporabe FFS za ohranjanje biotske raznovrstnosti na posebnih varstvenih območjih in varstvenih in ogroženih območjih po zakonu, ki ureja vode, ter na območjih s posebnimi zahtevami po predpisu, ki ureja podrobnejšo vsebino in način priprave načrta upravljanja voda. V postopku registracije FFS je namreč potrebno dokazati, da določena uporaba FFS nima negativnih vplivov na vodno okolje kot tudi ne na živali ali neciljne rastline. V grobem to pomeni, da se določeno FFS lahko uporablja samo, če nima negativnih vplivov na okolje, kar pomeni, da je glavnina potencialnih negativnih vplivov na okolje že ovrednotena skozi postopek registracije FFS. Glede na specifične živalske in rastlinske vrste, ki so zaščitene na posameznih območjih, pa seveda lahko prihaja do odstopanja, kar je potrebno nadalje ovrednotiti tudi preko ukrepov ali režimov rabe FFS na določenih območjih.

Določbe tega člena so skladne tudi s cilji Resolucije o strateških usmeritvah slovenskega kmetijstva in živilstva.

K 34. členu

Določba člena je novost, saj režimi rabe FFS na javnih površinah oziroma na območjih, ki jih uporablja širša javnost v veljavni ureditvi niso posebej predpisani, razen s predpisi o dolžnostih uporabnikov v primeru uporabe na površinah, kjer se zadržujejo ljudje. Predlog člena predpisuje, da se za zatiranje škodljivih organizmov na javnih površinah, kot so javni parki, športna, rekreacijska, šolska in otroška igrišča ter v bližini zdravstvenih ustanov, uporabljajo alternativne metode oziroma nekemične metode, zlasti uporabo fizikalnih, mehanskih ali bioloških metod zatiranja škodljivih organizmov. Na nekaterih javnih površinah (golf igrišča) je dovoljena tudi uporaba FFS, vendar pod posebnimi pogoji in na način, ki ga predpiše minister, pristojen za kmetijstvo in okolje. Predviden je podzakonski predpis, ki bo podrobneje določil pogoje in način uporabe FFS na določenih javnih površinah.

K 35. členu

Predlagani člen predpisuje za vse pridelovalce obvezno izvajanje integriranega varstva rastlin pred škodljivimi organizmi na način, da se upoštevajo načela v skladu s Prilogo III Direktive

128/2009/ES glede kolobarjenja, gnojenja, namakanja, gojenja, oskrbe posevkov in nasadov, uporabe ustreznega semenskega in sadilnega materiala ter varstva rastlin. Za boljšo in enotno uporabo navedenih splošnih načel integriranega varstva rastlin pred škodljivimi organizmi je smiselno, da poklicni uporabniki ali njihova združenja pripravijo smernice za izvajanje integriranega varstva rastlin pred škodljivimi organizmi za posamezen kmetijski pridelek ali kmetijsko panogo, katerih uporaba je sicer prostovoljna.

Člen tudi določa, da poklicni uporabniki za izvajanje integriranega varstva rastlin pred škodljivimi organizmi uporabljajo informacije o spremljanju pojava oziroma širjenja škodljivih organizmov, o optimalnih rokih za njihovo zatiranje in o uporabi FFS, na podlagi meteoroloških, biotičnih in drugih podatkov, ki jih na svojih spletnih straneh zagotavljajo izvajalci javne službe zdravstvenega varstva rastlin v skladu s predpisi, ki urejajo zdravstveno varstvo rastlin.

S predlogom člena se ureja tudi obveznost poročanja Komisiji in državam članicam glede izvajanja integriranega varstva rastlin pred škodljivimi organizmi.

K 36. členu

Besedilo člena daje pooblastilo ministru, pristojnemu za kmetijstvo, da bo v skladu s Prilogo IV Direktive 128/2009/ES določil kazalce tveganja, ki so potrebni za ocenjevanje in poročanje o napredku doseženem pri zmanjševanju tveganj in škodljivih učinkov zaradi uporabe FFS na zdravje ljudi in okolje.

K 37. členu

Ob upoštevanju možnih tveganj zaradi uporabe FFS bi morala biti širša javnost bolje obveščena o vseh posledicah uporabe FFS. V predlogu člena je opredeljena nova dolžnost ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano v zvezi z obveščanjem in osveščanjem javnosti o FFS. Člen določa, da mora ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano preko svoje spletne strani obveščati širšo javnost in zagotavljati informacije o FFS, zlasti o tveganju ter morebitnih akutnih in kroničnih učinkih FFS na zdravje ljudi, neciljne organizme in okolje zaradi njihove uporabe. Določba člena predpisuje tudi obveznost ministra, pristojnega za kmetijstvo, da vsako leto sprejme program informiranja in osveščanja v zvezi s FFS, ki obsega ukrepe za vzpodbujanje in izboljšanje informiranosti in osveščenosti javnosti glede vplivov uporabe FFS na zdravje ljudi, neciljne organizme in okolje.

Zbiranje, urejanje in sporočanje podatkov o zastrupitvah s FFS pa je že urejeno s Pravilnikom o sporočanju, zbiranju in urejanju podatkov o zastrupljanju na območju Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 38/00 in 2/01- popravek). To nalogo izvajata Inštitut za varovanje zdravja in Center za zastrupitve pri Univerzitetnem kliničnem centru v Ljubljani.

K 38. členu

S tem členom se določa izvajanje strokovnih nalog na področju prometa in uporabe FFS.

K 39. členu

Predlog člena daje pooblastilo ministru, pristojnemu za kmetijstvo, da za posamezne strokovne naloge v zvezi z izvajanjem tega zakona imenuje strokovne komisije, katerih delo se financira iz proračuna Republike Slovenije. Predviden je podzakonski predpis, ki bo določil podrobnejše naloge in pogoje glede sestave in načina dela strokovnih komisij, višino ter način izplačila sejin in potnih stroškov članom strokovnih komisij.

K 40. členu

Določba člena daje poseben poudarek izvajanju raziskovalnih programov za ugotavljanje vplivov uporabe FFS na zdravje ljudi in okolje. Tovrstno raziskovalno delo je v Sloveniji zelo omejeno oziroma ga ni. Zato je potrebo na nacionalnem nivoju vzpodbujati tovrstne raziskave in študije za pridobitev ustreznih podatkov značilnih za slovensko populacijo oziroma posamezne ranljive skupine.

K 41. členu

S tem členom se določajo pogoji in način izbire uradnega laboratorija za izvajanje določenih vrst laboratorijskih analiz uradnih vzorcev v zvezi s FFS za izvajanje inšpekcijskega nadzora prometa in uporabe FFS.

K 42. členu

Člen v zvezi z registrom FFS določa namen, vrsto in način vodenja podatkov ter pristojni organ za vodenje tega registra ter javno dostopnost določenih podatkov iz tega registra. Register FFS je že vzpostavljen na podlagi veljavnega zakona o fitofarmacevtskih sredstvih.

K 43. členu

Člen v zvezi z registrom distributerjev FFS določa namen, vrsto in način vodenja podatkov ter pristojni organ za vodenje tega registra ter javno dostopnost določenih podatkov iz tega registra. Register distributerjev FFS je že vzpostavljen na podlagi veljavnega zakona o fitofarmacevtskih sredstvih.

K 44. členu

Člen v zvezi z evidenco o prometu s FFS določa namen, vrsto in način vodenja podatkov ter pristojni organ za vodenje te evidence ter dostopnost določenih podatkov iz te evidence. Evidenca o prometu s FFS se vodi že na podlagi veljavnega zakona o fitofarmacevtskih sredstvih.

K 45. členu

Člen v zvezi z evidenco o usposabljanju poklicnih uporabnikov, prodajalcev in svetovalcev pri distributerjih ter svetovalcev v javnih in drugih strokovnih službah s področja kmetijstva določa namen, vrsto in način vodenja podatkov ter pristojni organ za vodenje te evidence. Evidenca o usposabljanju je že vzpostavljena na podlagi veljavnega zakona o fitofarmacevtskih sredstvih.

K 46. členu

Člen v zvezi z evidenco pregledanih naprav za nanašanje FFS določa namen, vrsto in način vodenja podatkov ter pristojni organ za vodenje te evidence. Evidenca pregledanih naprav za nanašanje FFS se vodi že na podlagi veljavnega zakona o fitofarmacevtskih sredstvih.

K 47. členu

S to določbo se ohranja pooblastilo pristojnemu organu, da enako kot v skladu z veljavnim zakonom o fitofarmacevtskih sredstvih pri vzpostavitvi in vodenju podatkov v evidencah in registrih iz tega zakona pridobiva in obdeluje osebne in druge podatke iz uradnih zbirk podatkov drugih državnih organov.

K 48. členu

Nadzor nad izvajanjem tega zakona in predpisov izdanih na njegovi podlagi ter odrejanje ukrepov opravlja fitosanitarna inšpekcija, v skladu s svojimi pooblastili, ki so podrobneje določena v nadaljevanju tega zakona.

Inšpekcijski nadzor zajema tudi funkcijo prekrškovnega organa.

V upravnih zadevah o katerih odloča fitosanitarna inšpekcija je ministrstvo, pristojno za kmetijstvo drugostopni organ.

K 49. členu

Ta člen podrobneje določa vrsto pooblastil fitosanitarne inšpekcije, ki opravlja nadzor v zvezi z izvajanjem tega zakona in predpisov, izdanih na njegovi podlagi.

K 50. členu

Ta člen določa, da lahko fitosanitarna inšpekcija pri opravljanju inšpekcijskega nadzora poleg ukrepov po drugih predpisih, ki urejajo inšpekcijski nadzor, odredi še druge, specifične ukrepe opredeljene v tem členu.

K 51. členu

Določba tega člena glede na veljavni zakon ni bistveno spremenjena in določa, da stroške laboratorijskih analiz uradnih vzorcev v zvezi s FFS pri inšpekcijskem nadzoru prometa in uporabe FFS krije uporabnik FFS, če se ugotovi prepovedana oziroma nepravilna uporaba FFS ali nosilec odločbe o registraciji ali dovoljenju FFS, če se ugotovi, da FFS ni skladen z odločbo o registraciji ali dovoljenjem.

K 52. členu

Globe za hujše prekrške v tem členu predloga zakona so urejene v skladu s 17. členom Zakona o prekrških (Uradni list RS, št. 29/11 – uradno prečiščeno besedilo, ZP-1-UPB8) Navedene so v razponu ali v določenem znesku in se izrečejo za hujše prekrške, ki jih določa ta člen.

K 53. členu

Globe za druge prekrške v tem členu predloga zakona so urejene v skladu s 17. členom Zakona o prekrških (Uradni list RS, št. 29/11 – uradno prečiščeno besedilo, ZP-1-UPB8) Navedene so v razponu ali v določenem znesku in se izrečejo za prekrške, ki jih določa ta člen.

K 54. členu

Ta člen določa prehodno določbo za sprejetje nacionalnega akcijskega programa iz 9. člena tega zakona.

K 55. členu

S to določbo se odgovornim osebam in prodajalcem FFS na podlagi veljavnega zakona o fitofarmaceutskih sredstvih prizna status svetovalca FFS in prodajalca FFS v skladu s tem zakonom.

K 56. členu

Določba tega člena za določeno obdobje ohranja v uporabi potrdila o pridobitvi znanja iz fitomedicine, izdana pred uveljavitvijo tega zakona. Odgovornim osebam in prodajalcem FFS se štejejo za potrdila za svetovalca FFS ali prodajalca FFS, in izvajalцем varstva rastlin, ki se

štejejo za uporabnika na podlagi tega zakona, se ta potrdila štejejo kot izkaznica v skladu s tem zakonom. Potrdilo o pridobitvi znanja za predavatelje se šteje za potrdilo za izvajalce varstva rastlin.

K 57. členu

Predlog tega člena ureja obdobje veljavnosti odločb o imenovanju izvajalcev usposabljanja po prenehanju veljavnosti sedanjega zakona o fitofarmaceutskih sredstvih. Določa tudi rok, v katerem bo pristojni organ izpeljal postopke izdaje novih odločb o imenovanju izvajalcev usposabljanja.

K 58. členu

Člen določa prenehanje veljavnosti odločb o imenovanju predavateljev za usposabljanje odgovornih oseb in predavateljev iz varstva rastlin oziroma fitomedicine, izdanih do uveljavitve tega zakona. Določa tudi rok za predavatelje fitomedicine glede nadaljnjega opravljanja nalog usposabljanja prodajalcev FFS in izvajalcev varstva rastlin do imenovanja novih izvajalcev usposabljanja v skladu s tem zakonom.

K 59. členu

Člen določa prenehanje veljavnosti pooblastil za certificiranje naprav za nanašanje FFS, ki so izdana na podlagi sedanjega zakona o fitofarmaceutskih sredstvih, zaradi sprememb v pravni ureditvi tega področja. Certificiranje naprav za nanašanje po novem ureja predpis o strojih v skladu z Direktivo 2009/127/ES, na podlagi zakona o tehničnih zahtevah za proizvode in o ugotavljanju skladnosti.

K 60. členu

Predlog tega člena ureja obdobje veljavnosti odločb o imenovanju preglednikov naprav po prenehanju veljavnosti sedanjega zakona o fitofarmaceutskih sredstvih. Določa tudi, da bo pristojni organ v roku enega leta od uveljavitve novega predlaganega zakona o fitofarmaceutskih sredstvih izpeljalo postopke izdaje novih odločb o imenovanju preglednikov naprav.

K 61. členu

Ta člen določa, da se distributerjem, ki so bili vpisani v register pravnih in fizičnih oseb za promet s FFS na podlagi veljavnega zakona o fitofarmaceutskih sredstvih, ni treba ponovno vpisati v register iz 39. člena tega zakona, ampak se šteje, da so že vpisani.

K 62. členu

Ta člen predpisuje rok, v katerem morajo cvetličarne in druge prodajalne z neživilskim blagom, če prodajajo tudi FFS, poslati vlogo za vpis v register distributerjev na pristojni organ.

K 63. členu

S predlogom tega člena se določi, da se naprave za nanašanje FFS, ki so že vpisane v evidenco naprav na podlagi sedanjega zakona o fitofarmaceutskih sredstvih, štejejo kot že vpisane v evidenco naprav po tem zakonu.

K 64. členu

Ta člen določa, da do izbire ocenjevalcev iz 6. člena tega zakona, še naprej veljajo odločbe o pooblastitvi za izvajanje določenih nalog javne službe na področju fitofarmaceutskih sredstev, ki so bile izdane na podlagi veljavnega zakona o fitofarmaceutskih sredstvih.

K 65. členu

S predlogom tega člena se določi, da se z uveljavitvijo tega zakona institucije, ki so pridobile potrdilo za izvajanje testov učinkovitosti, štejejo kot institucije, ki imajo odločbo za izvajanje testov učinkovitosti FFS v skladu s tem zakonom. Potrdilo velja do izteka veljavnosti.

K 66. členu

S tem členom se določa, da se upravni in inšpekcijski postopki, ki so se začeli pred uveljavitvijo tega zakona, dokončajo po dosedanjih predpisih.

K 67. členu

Predlog tega člena določa, da mora minister, pristojen za kmetijstvo, izdati podzakonske predpise v enem letu po uveljavitvi tega zakona.

K 68. členu

S to določbo se ohranjajo v veljavi nekateri podzakonski predpisi, ki so bili izdani na podlagi veljavnega zakona o fitofarmaceutskih sredstvih in predpis, ki je bil izdan na podlagi zakona o zdravstvenem varstvu rastlin, vendar se uporabljajo ali veljajo le, če niso v nasprotju s predlaganim zakonom. Gre za podzakonske predpise, za katere je predlagatelj ocenil, da še vedno ustrezno urejajo posamezna vprašanja prometa in uporabe FFS, ki pa jih bo potrebno ustrezno spremeniti oziroma dopolniti zaradi prenosa zahtev iz Direktive 128/2009/ES.

K 69. členu

Ta člen določa prenehanje uporabe nekaterih starih jugoslovanskih in slovenskih predpisov, ki so bili izdani na podlagi zveznih zakonov ter razveljavlja slovenske podzakonske predpise, ki vprašanj prometa in uporabe FFS ne urejajo več na ustrezen način oziroma jih je potrebno razveljaviti zaradi nove EU zakonodaje, ki določena vprašanja ureja drugače oziroma EU predpis velja neposredno. Veljavnost preneha tudi zakonu o fitofarmaceutskih sredstvih (Uradni list RS, št. 35/2007 – uradno prečiščeno besedilo) in določbam 49. a člena v Zakonu o kemikalijah (Uradni list RS, št. 110/03 – uradno prečiščeno besedilo, 47/04 –ZdZPZ, 61/06-ZBioP, 16/08 in 9/11).

K 70. členu

Predlog tega člena določa odložitev začetka uporabe posameznih določb tega zakona.

K 71. členu

Ta člen določa začetek veljavnosti tega zakona.